TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

MAYIS: 1979 SAYI: 122

YENİ ASGARİ ÜCRET YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

CUMHURBAŞKANI KORUTÜRK TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİYLE

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

MAYIS 1979 SAYI:122

SAHİBİ :
TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
İBRAHİM DENİZCİER

SORUMLU
YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ :
HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

MÜESSESE
MÜDÜRÜ :
GENEL
TEŞKİLATLANMA
SEKRETERİ
ORHAN ERÇELİK

İDARE VE YAZIŞMA ADRESİ :
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 35 - 36

DİZGİ VE BASKI :
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

KAPAK VE MİZANPAJ :
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

DERGİMİZ,
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

içindekiler

2 CUMHURBAŞKANI'NIN GENEL KURUL'A GÖNDERDİĞİ MESAJ

3 CUMHURBAŞKANI TÜRK-İŞ İCRA KURULUNU KABUL ETTİ

4 BAŞKANI UĞURLARKEN...

5 TÜRK-İŞ İCRA KURULU

10 TÜRK-İŞ 11. GENEL KURULUNDAN NOTLAR

18 ICFTU GENEL SEKRETERİ OTTO KERSTEN'İN GENEL KURUL'DA YAPTIĞI KONUŞMA

24 DÖRT LİDER TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİNİ KUTLADI

38 GENEL KURULDA SEÇİLEN YÖNETİM, DENETİM VE ONUR KURULU ÜYELERİ

39 TÜRK-İŞ İCRA KURULUNUN BİLDİRİSİ

40 DEMİRSOY'UN KABRİNİ ZİYARET

41 YENİ ASGARİ ÜCRET YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

43 HUKUK

45 BAĞ-KUR YASASI YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

46 SENDİKALARDAN HABERLER

47 DIŞTA OLUP - BİTENLER

SUNUŞ

perçinlenen bütünlük

Sayın Okurlarımız,

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonumuzun Onbirinci Büyük Genel Kurulunu arkada bırakırken, Türkiye'nin en güçlü işçi kuruluşu olma vasfına lâyık «BÜYÜK TÜRK-İŞ» görüntüsü de, hâtıralardan silinmeyecek bir düzeye erişti.

BİR hafta boyunca devam eden TÜRK-İŞ'in Muhteşem Genel Kurulunda söz alan her delege, ucuz politika sözcükleri yerine, ülke sorunlarını içeren her konuyu sendikal sorumluluğun verdiği bilinçle ele aldılar.

SENDİKAL sorumluluğun sadece sözcükte kalmadığını gösteren Onbirinci Genel Kurul Delegeleri, başta Sayın Cumhurbaşkanımızın kongremize yolladıkları mesajda ifadesini bulan, **«TÜRK-İŞ'E GÜVEN DUYGUSUNU»** daha da yücelttiler. Bu gerçek, sadece özendirici olmanın yapmacıklığı ile değil, TÜRK-İŞ'e özgü tarihi olgunun sonucu idi. Ve TÜRK-İŞ, bu Genel Kuruldan, daha da büyümüş birlik ve beraberliğini perçinlemiş olarak çıkmıştır.

AYRICA, Sayın Devlet Başkanımızın da işaret ettikleri gibi, **«TÜRK-İŞ, HER DEFASINDA ULUS YARARINA OLUMLU HİZMETLER GERÇEKLEŞTİRMİŞ»**'tir ve bu olumlu hizmetlerinden birini de, geçtiğimiz ay ortaya koyarak, asgarî ücretlerin yeniden tesbiti ile vurgulamıştır. Sanayi ve hizmetler sektörü için saptanan yeni asgari ücretleri, yine TÜRK-İŞ'in girişimlerinin sonucu, Tarım ve Orman işyerlerini ilgilendiren asgarî ücretler izlemiştir. Dergimiz yayına girdiği sırada, bu konudaki komisyon çalışmaları devam etmekteydi.

TÜRK Ulusuna ve Türk İşçisine hizmet yarışını bir ibadet sayan TÜRK-İŞ, ülkenin ve demokratik rejimin güvencesi kuruluşların ön saflarında yer almakla haklı bir övünç duymaktadır. Sağduyulu Türk İşçisi ise, bu güven duygusunun gururunu taşımakla üst kuruluşu TÜRK-İŞ'e sonsuz kuvvet kaynağı olmaktadır.

SAYGILARIMIZLA.

TÜRK-İŞ

CUMHURBAŞKANI KORUTÜRK'ÜN GENEL KURULA GÖNDERDİĞİ MESAJ

«TÜRK-İŞ ÖRGÜTÜ ÇETİN SINAVLARDAN HER DEFASINDA BAŞARIYLA ÇIKMIŞTIR»

TÜRK-İŞ GENEL KURULUNA BİR BAŞARI MESAJI GÖNDEREN CUMHURBAŞKANI SAYIN FAHRİ S. KORUTÜRK TÜRK-İŞ'İN ÇEŞİTLİ SORUNLAR KARŞISINDA DA ETKİN ROL OYNADIĞINI BELİRTTİ

Cumhurbaşkanı Sayın Fahri S. Korutürk, 16 Nisan'da Ankara'da toplanan TÜRK-İŞ 11. Genel Kuruluna gönderdiği mesajında, «TÜRK - İŞ örgütü demokrasimizin daha da güçlenmesine katkılar sağladığı gibi, her dönemde ekonomik ve toplumsal sorunların çözümünde de etkin rol oynamıştır.» demiştir.

Sınıf ayrılıkları ve çatışmalardan yarar umanların Türk işçisinin demokrasiye olan sarsılmaz bağlılığı karşısında başarıya ulaşamıyacağına olan inancını belirten Cumhurbaşkanı Korutürk, TÜRK - İŞ'in yurt sever tutum ve davranışını da dile getirdiği mesajında şunları söylemiştir :

«Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 11'inci genel kurul toplantısı nedeniyle davetiniz için teşekkür ederim.

Atatürk devrim ve ilkelerinin, hür demokratik sistemin en büyük güvencelerinden biri olan TÜRK - İŞ örgütü, kuruluşundan günümüze değin çetin sınavlardan her defasında başarıyla çıkarak, görev ve sorumluluğunun tam bilinci içinde, ulus yararına olumlu hizmetler gerçekleştirmiştir.

TÜRK - İŞ örgütü, bu tutum ve davranışıyla, demokrasimizin daha da güçlenmesine katkılar sağladığı gibi, her dönemde, ekonomik ve toplumsal sorunların çözümünde de etkin rol oynamıştır. Bundan böyle de, çizgisinden sapmadan, ilke ve amaçları doğrultusunda yürüyeceğine olan inancımı belirtmek isterim.

Sınıf ayrılıkları ve çatışmalardan yarar umanlar, Türk işçisinin demokrasiye olan köklesmiş inancı, engin yurt sevgisi ve sağlam karakter yapısı karşısında, özlem ve isteklerini uygulama alanı bulamayacaklarını, her halde artık görmüş olmalıdırlar.

Bu duygularla, genel kurul çalışmalarının, Türk işçisine yaraşır bir olgunluk içinde geçeceği inancıyla, ortaya konulacak görüş ve önerilerle alınacak kararların, işçi kesimine ve ulusumuza yararlar getirmesini yürekten dilerim, sevgiler sunarım.»

CUMHURBAŞKANI KORUTÜRK TÜRK-İŞ İCRA KURULUNU KABUL ETTİ

Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk, TÜRK-İŞ Genel Kurulunda Genel Başkanlığa seçilen İbrahim DENİZCİER'le İcra Kurulunun öteki üyeleri Genel Sekreter Sadık Şide, Genel Mali Sekreter Ömer Ergün, Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri Orhan Erçelik ve Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir'i 27 Nisan günü saat 17'de kabul etmiş ve kendileriyle bir saati aşkın süre görüşmüştür. Bu görüşmede, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Haluk Bayülken de bulunmuştur.

Cumhurbaşkanı KORUTÜRK görüşme sırasında yaptığı konuşmada, Türkiye işçi sendikaları konfederasyonunun 11. Genel Kurulunda seçilen üyeleri kutlamak ve yakından tanımak istediğini bildirmiştir.

En büyük işçi Konfederasyonu olması dolayısiyla TÜRK-İŞ'in, işçi kesiminin faaliyet ve davalarında kendine özgü bir yeri ve tutumu olduğunu belirten Cumhurbaşkanı KORUTÜRK, görüşmenin gerçekleşmesinde, bu özelliğin de etken olduğunu kaydetmiştir. Cumhurbaşkanı, İcra Kurulundan TÜRK-İŞ'in çalışmaları hakkında bilgi alacağını söylemiştir.

Cumhurbaşkanı, İcra Kurulu Üyeleriyle yaptığı bu görüşmede, ülkenin ve ulusumuzun içinde bulunduğu bugünkü koşullarla ilgili olarak hem kendi düşüncelerini açıklamış, hem de TÜRK-İŞ' Yöneticilerinin görüşlerini dinlemiştir.

KORUTÜRK, TÜRK-İŞ'in, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden sonra ülkemizin organize ve en büyük sivil gücü olduğunu belirterek, TÜRK-İŞ'in Atatürk İdeallerine, Anayasa ve Hür Demokratik Parlamenter rejime gönülden bağlı olduğunu görmekten duyduğu memnuniyeti dile getirmiş ve TÜRK-İŞ'te hizmeti geçen tüm yöneticilerin, bu yoldaki çabalarını ve davranışlarını da takdirle karşıladığını beyan etmiştir.

Cumhurbaşkanı Fahri KORUTÜRK, TÜRK-İŞ'in bundan sonraki çalışmaları konusunda da Genel Başkan DENİZCİER ve öteki üyelerden bilgi almış, TÜRK-İŞ'in Onbirinci Genel Kurulunun başarıyla sonuçlanmış olmasından dolayı ayrıca memnunluk duyduğunu söylemiştir.

Genel Başkan DENİZCİER ve İcra Kurulu'nun diğer üyeleri, Cumhurbaşkanına TÜRK-İŞ'in, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da her tutum ve davranışında, Atatürkçü doğrultudan herhangı bir sapma göstermiyeceğini vurgulamış, TÜRK-İŞ Topluluğunun Hür Demokratik Rejimi koruma ve gözetmedeki görevini her zaman sürdüreceğini belirtmişlerdir.

KORUTÜRK, TÜRK-İŞ'IN TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNDEN SONRA ÜLKEN'N EN BÜYÜK ORGANİZE SİVİL GÜCÜ OLDUĞUNU VURGULADI...

GÖRÜŞMEDE, TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI DENİZCİER, KONFEDERASYONUN ATATÜRK İDEALLERİ VE ANAYASAL ÇİZGİDEN SAPMA GÖSTERMİYECEĞİNİ İFADE ETTİ...

İBRAHİM DENİZCİER'İ İLK KUTLAYANLARDAN BİRİ ESKİ GENEL BAŞKAN HALİL TUNÇ OLDU

BAŞKANI UĞURLARKEN...

29 yıllık sendikacılık hayatını Onbirinci Genel Kurulda noktalayan Halil TUNÇ, TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına seçilen arkadaşı İbrahim DENİZCİER'i ziyaret etti ve kendisine başarı dileğinde bulundu.

İcra Kurulu üyelerinin de hazır bulunduğu bu samimi görüşme, aynı zamanda halef - selef olan iki sendika liderinin görev devir teslimi şeklinde geçti.

Görevi DENİZCİER'e devreden eski Genel Başkan, gerek DENİZCİER'in gerekse İcra Kurulundaki diğer arkadaşlarının TÜRK-İŞ'i bugünkünden daha yüce noktalara eriştirecek kabiliyet ve yetenekte olduklarını ve hemen herkesin aynı kanıda birleştiğini görmekten ayrı bir mutluluk duyduğunu ifade etti. TUNÇ, görev almasa da kendisine verilecek her göreve seve seve koşacağını vaadetti.

Yeni Genel Başkan DENİZCİER ise, Halil TUNÇ'un bugüne kadarki başarılı hizmetlerini şükranla karşıladıklarını belirtti. DENİZCİER, TÜRK-İŞ'in izlemekte olduğu ATATÜRK idealleri ve anayasal çizgideki TÜRK-İŞ ilkelerinden bundan sonra da asla taviz verilmeyeceğini kaydetti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER, engin tecrübesinden dolayı Halil TUNÇ'un özellikle parlamentodaki çalışmalarıyla TÜRK-İŞ yönetimine yardımcı ve destek olmasını beklediklerini belirtti.

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

Genel Başkan İBRAHİM DENİZCİER

TÜRK - İŞ Genel Başkanlığına seçilen İbrahim Denizcier, 1923 de İstanbul'da doğdu. 1938 yılında Fındıklı Madeni Eşya Emaye Fabrikasına işçi olarak giren Denizcier, askerlik görevini takiben 1946 da Tekel Nakliyat Şubesinde çalışmaya başladı. Sendikacılığa da bu yıldan itibaren başlayan İbrahim Denizcier, işyeri temsilciliği ve çeşitli sendikal görevlerde bulundu.

1952 yılında İstanbul'da Nakliyat Sendikasının kurucuları arasında yer alan TÜRK - İŞ Genel Başkanı Denizcier, aynı tarihte İstanbul'da kurulan İstanbul Sendikalar Birliğinde sırasıyla 4 dönem başkanvekilliği ve baskanlık görevinde bulundu. 1952 de de İstanbul tekel Tütün, Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçi Sendikaları Federasyonunu kuran Denizcier, bu Federasyonun Başkanlık görevini de yürüttü.

20 yıldan beri de TÜRK - İŞ Yönetim Kurulunda görev yapan İbrahim Denizcier, 1969 da 42 sendikanın biraraya gelmesiyle federatif sistemden milli sisteme dönüştürülen Tekgıda - İş Sendikasının kurucusu ve o tarihten beri Genel Başkanıdır.

Bu arada, başarılı bir sporculuk hayatı da bulunan İbrahim Denizcier, 1946 - 1954 yılları arasında. sıra ile, Kırıkkalespor, Fenerbahçe ve Beşiktaş'ta futbol oynamıştır.

Evli olan Denizcier'in iki erkek çocuğu bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

TÜRK-İŞ Genel Sekreterliğine yeniden seçilen M. Sadık ŞİDE, 1928 yılında Eskişehir'de dünyaya geldi. Eskişehir Erkek Sanat Enstitüsünü bitirdikten sonra Eskişehir Şeker Fabrikasında işçiliğe başladı. 1962 yılında Eskişehir Şeker Fabrikası İşçileri Sendikası Başkanlığına seçilen Sadık ŞIDE, 1967 yılında Şeker-İş Sendikası Genel Başkanlığına getirildi. Seyfi Demirsoy'un ölümü'nden sonra TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına Halil TUNÇ'un gelmesiyle TUNÇ'dan boşalan Genel Sekreterliğe de 1974 yılında Sadık ŞİDE seçildi. TÜRK-İŞ Genel Sekreteri bulunduğu sırada 1974-1975 yıllarında Sadi IRMAK Başkanlığındaki hükümette ilk Sosyal Güvenlik Bakanı oldu.

İyi bir makinist ve desinatör olan Sadık ŞİDE, 1974 yılından beri sürdürdüğü TÜRK-İŞ Genel Sekreterliğine 11. Genel Kurulda yeniden seçildi.

Evli olan ŞİDE, iki çocuk babasıdır.

Genel Sekreter
M. SADIK ŞİDE

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

Genel Mâli Sekreter ÖMER ERGÜN

TÜRK-İŞ Genel Mâli Sekreterliğine yeniden seçilen Ömer Ergün, 1919 yılında Çanakkale'de doğdu. İlk öğrenimini Biga'nın Gümüşçe Bucağında tamamlıyan Ömer Ergün, 1937 yılında Bursa Bölge Sanat Okulunu bitirdi ve Eskişehir Devlet Demiryolları Fabrikalarının dökümhane bölümünde usta olarak çalışmaya başladı.

Daha sonra aynı fabrikanın döküm işleri fen bürosunda teknik ressam görevi verilen Ömer Ergün, askerlik hizmetini tamamladıktan sonra yine aynı işyerinde çalışmaya başladı.

1948 yılında fiili sendikacılık hayatına atılan Ergün, Eskişehir Demiryolları İşçileri Sendikasını kurdu ve bu sendikanın başkanlığına seçildi. Ömer Ergün, 1950 yılında ise, DDY Federasyonunun ilk Başkanı o'du. 1953 yılından beri de. TÜRK - İŞ Genel Mâli Sekreterlik görevini aralıksız yürüten Ömer Ergün, 1961 - 1968 döneminde Cumhurbaşkanlığı Kontenjanından Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçildi.

Demiryolları fabr'kalarında çalıştığı zaman, yaptığı başarılı işlerden dolayı takdirnameler alan Ergün, bu sırada, «Teknolojide Mekik Cetvelleri» adlı bir eser hazırladı.

Ömer Ergün, 4'ü kız, 5 çocuk babasıdır.

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri

ORHAN ERÇELİK

TÜRK - İŞ Genel Teşkilâtlandırma Sekreterliğine ilk olarak seçilen Orhan Erçelik, 1936 yılında Tokat'ın Zile ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Zile'de lise öğrenimini ise, İstanbul Pertevniyal ve Eskişehir Lisesinde tamamladı. 1952 yılında Eskişehir Şeker Fabrikasında Zirai Kimya Laboratuarına laborant olarak girdi. Bu arada bir yıl Ankara Hukuk Fakültesinde öğrenim yaptı. Daha sonra, İstanbul Edebiyat Fakültesi Fransız Filolojisi kısmına girdi. 1956 da bir süre özel sektörde çalışan Erçelik, 1959 yılında Filoloji Bölümünden ayrılarak askerlik görevini yedeksubay olarak yaptı. 1961 yılında ise, Eskişehir İktisadi Ticari İlimler Akademisinde öğrenimini sürdürürken, görev nakli dolayısıyla Kayseri DSİ 12. Bölge Müdürlüğünde topoğraf alet operatörü olarak çalışmaya başladı.

Bu arada, sendikacılığa başlayan Erçelik, Kayseri'deki bir işyerinde önce işyeri temsilciliği daha sonra Tes - İş Sendikası Yönetim ve İcra Kurulu üyeliklerinde bulundu. Aynı zamanda iyi bir kauçuk ve cam sanayii ustası olan Orhan Erçelik, 1964 de Tes - İş Federasyonu Teşkilâtlandırma Sekreterliğine seçildi. Profesyonel sendikacı olunca yüksek öğrenimine son veren Erçelik, 1967 de aynı Federasyonun Genel Sekreterliğine, 1971 de ise Genel Başkanlığına seçildi. 1967 yılından beri TÜRK - İŞ Yönetim Kurulu üyesi olan Orhan Erçelik, iyi bir motor ustası olarak da tanınmaktadır.

5 Dönem Milli Prodüktivite Merkezi Yönetim Kurulu Muhasip Üveliği görevini de sürdüren TÜRK - İŞ Genel Teskilâtlanma Sekreteri Erçelik evli olup, 3 kız cocuğu bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ İCRA KURULU

Genel Eğitim Sekreteri

KAYA ÖZDEMİR

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliğine yeniden seçilen Kaya Özdemir, 1931 yılında Sivas'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kırıkkale'de yaptı. Ankara İkinci Erkek Sanat Enstitüsünü bitirdi. 1947 yılında Kırıkkale Kuvvet Merkezi Fabrikasına elektrikçi olarak girdi. 1960 yılına kadar aynı fabrikada Şebeke Tamir Bakım Postabaşısı olarak çalıştı. 1950 yılında Kırıkkale Makina Kimya Sanayii işçileri Sendikasının kurucuları arasında yer aldı. Genel Sekreterlik ve Başkan Vekilliği görevlerini yaptı. 1954 de aynı sendikanın başkanlığına seçildi. 1960 da TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeliğine seçilerek Genel Sekreter Yardımcılığına getirildi. 1963 de Metal İş Federasyonunu kurdu ve Başkanlığa seçildi. TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcılığından bu nedenle ayrıldı. 1972 yılına kadar Metal-İş adını alan Kırıkkale sendikasının ve Metal-İş Federasyonunun başkanlığını birlikte sürdürdü. 1972 de TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliğine Yönetim Kurulu tarafından seçildi. 1965-1969 yılları arasında İstanbul Milletvekilliğine seçilen Kaya Özdemir, 4 yıl süre ile aralıksız millet meclisi çalışma komisyonu başkanlığını ve bu dönemde çalışma hayatı ile ilgili çeşitli kanun teklif ve tasarılarını görüşen Geçici Komisyonların da başkanlıklarını yaptı.

Evli ve üç erkek çocuk babası olan Kaya Özdemir, sendikacılığının yanısıra onbir yıl süre ile Türkiye Kız ve Erkek Sanat Mektepleri Mezunları Cemiyetinin Genel Başkanlığını da yaptı. Kaya Özdemir aynı zamanda yazar ve ozan'dır.

Türk - İş 11. Genel Kurulundan NOTLAR...

●

TÜRK-İŞ GENEL KURULU YAPILDI... **TÜRK-İŞ'İN ANKARA'DA TOPLANAN ONBİRİNCİ GENEL KURULUNA 311 DELEGE KATILDI...**

●

DIŞTAN YÖNELEN ÇEŞİTLİ KIŞKIRTMALAR VE SÖYLENTİLERE RAĞMEN TÜRK-İŞ BU GENEL KURULDAN DAHA BÜYÜMÜŞ OLARAK ÇIKTI...

●

KONUŞAN TÜM DELEGELER KONFEDERASYONUN BİRLİK VE BÜTÜNLÜĞÜNÜ SAVUNDULAR...

●

TÜRK-İŞ'İN YENİ İCRA KURULU ATATÜRKÇÜ ÇİZGİDEN VE TÜRK-İŞ İLKELERİNDEN TAVİZ VERMEYECEĞİNİ AÇIKLADI...

●

TÜRK-İŞ'in onbirinci Genel Kurulu 16 Nisan 1979 Pazartesi günü Ankara'da toplandı. DSİ. Genel Müdürlüğü salonundaki bu görkemli Genel Kurul'da, çeşitli işçi sorunları yanında ülke sorunlarına da değinildi. Konuşan her delege, ülke sorunları ile dünya sorunları karşısında işçi kuruluşlarının bigâne kalamıyacağını belirterek, bilimsel bir panel havası içinde tüm ülke sorunlarına büyük bir vukufla değindiler. Yapılan her eleştiri, Türk sendikacısının kültür düzeyini en güzel biçimde ortaya koyarken, TÜRK-İŞ topluluğunun ülke ve dünya sorunları karşısında ne kadar bilinçli olduğunu da tüm dünyaya göstermekteydi.

TÜRK-İŞ GENEL KURULUNDAKİ MÜZAKERELER...

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun Onbirinci Genel Kurulunda söz alan delegeler, Türk-İş yönetiminin birçok işleri başarıyla sonuçlandırdığını, ancak bunu kafi görmediklerini, daha dinamik bir yönetim kurulu istediklerini dile getirdiler.

Bir hafta süreyle 200 e yakın yerli ve yabancı basın mensubunun da izlediği Genel Kurul, örnek gösterilecek bir olgunlukta geçti.

Genel Kurulu izleyen yabancı sendika liderlerinden birkaçı kongreye yazılı şekilde konuşma metni sunarken, Yunan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı da bir başarı mesajı göndermiştir. Yunan sendika lideri Türk-İş kongresine geç kaldığından ötürü katılamamaktan duyduğu üzüntüyü dile getirirken, başarı ve mutluluk dileklerini içeren mesajında TÜRK-İŞ'le daha yakın ilişkiler arzu ettiklerini dile getirmiş - tir.

KONUŞMALAR VE ELEŞTİRİLER...

TÜRK-İŞ Basın Bürosunun Kongre süresince anında ya-

HALİL TUNÇ, 11. GENEL KURULDA GENEL BAŞKAN OLARAK YAPTIĞI AÇIŞ KONUŞMASINDA

yınladığı basın bültenlerinde Genel Kurul çalışmaları özetle şöyle sunulmuştur :

Onbirinci Genel Kurulu uzun bir konuşmayla açan Genel Başkan Halil TUNÇ, aktif sendikacılıktan çekildiğini ve bu nedenle de TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına adaylığını koymayacağını belirtmiştir.

29 yıllık sendikacılık hayatının her döneminin rahatlıkla hesabını vermeye hazır olduğunu belirten Halil TUNÇ, «Hakkınızı helâl edin» diyerek bitirdiği bu konuşmasında sendikal sorunların yanında çeşitli ülke sorunlarına da değinmiş ve TÜRK-İŞ'in yıllar önce yaptığı haklı uyarılara hükümetlerce kulak verilmediği için bugünkü zor koşulların içine düşüldüğünü öne sürmüştür.

Halil TUNÇ kongreyi açış konuşmasında özetle şunları söylemiştir :

«Bu, sekizinci hesap verişim. Ama, bu defa daha fazla heye canlıyım. Bu defa sadece geçen üç yılın hesabını değil, 29 yılın hesabını vereceğim size. Geçen bir ömrün hesabını vereceğim. Ve bana da 29 yıllık sendikacılık hayatımın en büyük ödülünü de, lâyık görürseniz siz vereceksiniz. Bir tek, ama bir tek hüküm bana en büyük mükâfat olacaktır. Benim için, «Hatası ile sevabı ile Türk işçi'sine hizmet etti» hükmünü verirseniz, şereflerin de, nişanların da en büyüğünü vermiş olacaksınız. Ve ben, kendimi, 29 yılı, yani bir ömrü boşa geçirmemiş sayıp, mâzime korkmadan gururla dönüp bakabileceğim.

ÇALIŞMA BAKANI ERSOY VE DELEGELER

Çok zor günler geçirdik, çok zor günler geçireceğiz. Ama gururla söyliyebilirim ki, TÜRK-İŞ topluluğu, geçirdiğimiz zor günlerden alnının akıyla çıkmayı bilmiştir. «Sorumlu Sendikacılık» anlayışı, TÜRK-İŞ'in bu zor günlerde de, bütün eleştirilere, bütün tahriplere rağmen, ülke yararını herşeyin üstünde tuttuğunu bir kere daha ispatlamıştır.

TÜRK-İŞ adı ile sorumlu sendikacılık kavramı, birbirlerinden hiç ayrılmadı. Bizi, sorumlu sendikacılığın sınırından sorumsuz sendikacılığa çekmek isteyenler de hiç eksik olmadı. Onlara uymadık. Bu yüzden çok eleştirildik, çok suçlandık. Ama, sonuçta TÜRK-İŞ'in başı hiç eğilmedi. Hiç pişmanlık, hiç utanç duymadı. Buna karşı, bizi eleştirenler, bizi sorumsuzluk çizgisine çekmek isteyenler yıkılıp gittiler, yıkılıp gidecekler.

Anarşi için, Türkiye'yi yıkma çabaları için söyleyip yazdıklarımızı hatırlayın lütfen. Aşırı akımların tehlikesine TÜRK-İŞ kadar içtenlikle ve somut deliller göstererek karşı çıkan bir başka kuruluş var mıydı? 1960 lardan bu yana yaptığımız uyarılar, bizim eleştirilmemize yol açmıştı. Bugün anarşiden yakınanlar, o günlerde Türk-İş'i aşırı akımların karşısına çıktı diye en sert biçimde suçluyorlardı. Hatırlıyacaksınız...

Şimdi, üzerine basa basa, altını alabildiğine kalın bir çizgiyle çize çize, Türk İşçi Hareketi adına haykıra haykıra, anlamak istemeyenlere tekrarlaya tekrarlaya söylüyorum : Anarşiyle mücadeleyi ciddi olarak istiyor, düşünüyor, çare arıyorsanız, hala zaman geçmiş değil. Ama, TÜRK-İŞ'in tâa altı yıl önce söylediklerini gerçekleştirin. O şartları yerine getirin.

İşte, geriye baktığımızda, yıllar önce söylediklerimizin bugün ne ölçüde geçerli olduğunu bir kere daha görüyoruz.

Geçmişin bilânçosunu yapacak olursak, TÜRK-İŞ'in alacak hanesine çok şeyler yazılır, buna karşı, bu uyarıları ciddiye almayan, o sıralarda bizi eleştirenler de Türkiye'ye çok şeyler borçlanmış olurlar.

Size, geçmiş yılların hesabını vermek için çok geriye dönmekle, bugün ülkemizin içinde bulunduğu ortama nasıl gelindiğini de, çok iyi bildiğiniz gerçekleri tekrarlayarak ortaya koymuş bulunuyorum.

Çünkü, TÜRK-İŞ hiç bir zaman «Slogan Konfederasyonu» olmadı. Ayağımızı yere sıkıca bastık ve çizgimizden hiç sapmadık. Sorumsuz sloganların topluma cazip göründüğü zamanlar oldu. Ama bu cazibenin geçici olduğunu bilerek hareket ettik.

Bazı çevreler ısrarla kamuoyunu aleyhimize oluşturmak amacıyla ücret artışlarının enflasyona yol açtığını tekrarlamaktadırlar. Bu iddialar, tamamen gerçek dışıdır. Enflâsyon, aslında piyasadaki ödeme gücü ve olanaklarının, sürekli bir şekilde artırılmasından kaynaklanmaktadır. Özellikle vergi kaçakçılığı yolu ile oluşturulan

«gizli» (Siyah sermaye birikimi) buna neden olmaktadır.

Yıllardır vergi adaleti diye bağırıyoruz. Bütün partiler de vergi adaletsizliğinden yakınıyor. Vergi reformu istiyorlar, ama iktidarlar gelip gidiyor, kimse elini vergilere süremiyor. Şu anda mecliste bulunan vergi tasarısı da özlediğimiz anlamda bir vergi reformunu sağlamaktan uzak kalmasına rağmen bir türlü yasalaşamıyor. Adeta, insanın aklına iktidarlarımızın vergi kaçakçılığından korktuğu ihtimali geliyor.

Bu da, TÜRK-İŞ topluluğunun bugüne kadar ateşli savunuculuğunu yaptığı demokratik rejimdir.

Demokratik rejime TÜRK-İŞ kadar saygılı bir başka kuruluş olmadığını iddia ile, üzerine basa basa söylüyorum. Bu konuda iddialıyız. Türkiye'nin bütünlüğüne, devlete, Atatürk ilkelerine bizim kadar saygılı bir başka kuruluş olmadığı gibi, demokratik rejimin de en büyük koruyucusu TÜRK-İŞ topluluğudur. Demokratik rejime saygılı olduklarını öne süren birçok kuruluş, zaman gelmiş bu anlayışlarından sapmışlar, ya da sapmak zorunda kalmışlardır.

TÜRK-İŞ sokak hareketlerine, kaba kuvvete karşıdır .Anarşinin kesinlikle karşısında olmuştur, olmağa devam edecektir. Hür demokratik parlâmenter düzende kaba kuvvete yer olmadığına inanıyoruz.

HALER - SELEF : TURK-İŞ GENEL BAŞKANLIĞINI BIRAKAN HALİL TUNÇ, KONGRE'DE SEÇİLEN YENİ GENEL BAŞKAN DENİZCİER'LE BİRLİKTE SEÇİMDEN ÖNCE GÖRÜLÜYOR (Yanda)

BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT, TÜRK-İŞ GENEL KURULUNDAKİ KONUŞMASINI YAPARKEN (Üstte ve Altta)

Tekrarlamaktan hiç bıkma - yacağımız bir inancımızı bura - da yine söylüyorum. Hep söy- liyeceğiz: TÜRK-İŞ, Türk ulu- sunu, ülkesi ve devletiyle bir bütün olarak görür. Bölücülü- ğün her çeşidine kesinlikle kar- şıdır. Türkiye'nin bütünlüğü için, her zaman kavga vermeye ha- zırız.

Huzurunuzdan hiç ayrılmak istemiyorum, ama, zamanınızı daha fazla işgal etmiyeceğim. Bu yüzden de, geçen dönem yaptığımız işlere dünya ve ül- kenin genel görünüşüne, ra- porumuzda çok geniş yer verildi diği için daha fazla değinme- yeceğim.

Geçen dönemde, özellikle, Top lumsal Anlaşma yüzünden za- man zaman hücumlara, suçla- malara muhatap olduk. Ama yine Toplumsal Anlaşma ile 600 bin işçimizin toplu sözleşme- sini yaptık. Herkesin, her kuru- luşun sokakta olduğu bir dö- nemde, biz toplu sözleşmelerimi zi hâlletlerek, sokağa dökülmek ten topluluğumuzu koruduk.

Size ve sizin aracılığınızda sevgili işçi kardeşlerime veda ederken, bu vedanın bir kopma olmadığını da söylemek istiyo- rum. Türk İşçi Hareketinden, TÜRK-İŞ Topluluğundan kopa- mam. Koparsalar da kopamam. Hiç bir sıfat taşımadan, sade- ce Halil TUNÇ olarak, Türk İş- çisinin, TÜRK-İŞ teşkilâtının ve istedikleri anda TÜRK-İŞ'in yeni yönetic'lerinin yanında ola- cağım dalma.

29 yıl gibi geçen bir ömrün, bir çalışmanın hesabını verir - ken huzurunuzda şunu söylüyo- rum.

Bu uzun süre zarfında, kır- dığım, incittiğim tüm arkadaş- larım, tüm kişi ve kuruluşlar- dan özür dileyerek, aktif sendi- kacılığımı noktalıyorum.

Hakkınızı helâl edin.»

TÜRK - İŞ 11. Genel Kurul ça- lışmalarını birinci gün Cumhu- riyet Senatosu Başkanı Sırrı ATALAY, Başbakan Bülent ECE- VİT, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Hikmet ÇETİN, Dev- let Bakanı Lütfi DOĞAN, Ça- lışma Bakanı Bahir ERSOY, Köy İşleri ve Kooperatifler Ba- kanı Ali TOPUZ, A.P. Genel Başkan Yardımcıları Ali Naili ERDEM ve Turgut YÜCEL, es- ki Başbakan Sadi IRMAK, ba- zı senatör ve milletvekilleri ile ICFTU Genel Sekreteri Otto KERSTEN'den başka, 20'ye ya- kın konuk yabancı sendika li- derleri izledi.

Halil TUNÇ'un konuşmasın- dan sonra Cumhurbaşkanı Fah- ri KORUTÜRK'ün Genel Kurula başarı dileyen mesajı okundu.

BAŞBAKAN ECEVİT'İN KONUŞMASI...

Daha sonra kürsüye gelen Başbakan Bülent ECEVİT, TÜRK - İŞ gibi en büyük bir iş- çi örgütünün Türkiye'deki sos- yo - ekonomik problemlerin çö- zümünde gösterdiği etkinliği ve sorumluluk anlayışını övmüş, bu dönem içinde TÜRK - İŞ'le yapılan her müzakerenin çalı- şanlar lehine ve ülke çıkarları doğrultusunda başarı ile sonuç- landığına dikkati çekmiştir.

Başbakan ECEVİT, daha son- ra özetle demiştir ki:

«Her sorunda ve sorunların teşhisinde TÜRK - İŞ'in göster- diği duyarlılık bizim için de bir güven kaynağı olmuştur. Bu- gün Türkiye'nin çok önemli so- runları bulunmaktadır. Üretim- deki yetersizlik bir yerde döviz darboğazına dayanmaktadır. Bu bakımdan Türkiye'nin ekonomik problemlerini çözmede daha bü- yük ö'çüde kendi gücüne da- yanması ve kendi olanaklarına sağlıklı biçimde ağırlık vermesi gerekmektedir. İtiraf etmek ge- rekir ki, Türkiye büyük ekono- mik olanaklarını ve kaynaklarını iyi kullanamadığı için bugün bu noktadadır.

Değerli arkadaşım Ha - lil TUNÇ'un da değindiği gibi, TÜRK - İŞ'in geçen yıllardaki olumlu uyarıları eğer dikkate alınmış olsa idi, örneğin ener- ji politikamız değiştirilse idi, bugünkü ekonomik darboğaza düşülmezdi.

Olumsuz yönlerine rağmen ekonomimizde aldığımız önlem- lerle birçok olumlu noktaya da varılmış olduğunu belirtmek is- tiyorum. Özellikle dış satım gü- cümüzü petrole yaptığımız öde- melerin üstüne çıkarmak zorun- daydık. Alınan önlemlerle Türk- iye'nin dış satım gel'ri, son bir yılda yüzde 30 oranında yük- seldi, ama petrole yapılan yeni zamlar bu artışı bir noktada ge- riye itmiş oldu. Bilindiği üzere petrol zamları zaman zaman üretici ülke'erin teşkil ettiği OPEC tarafından yapılmakta ve bu da b'zde olduğu gibi tüm dünya ekonomisini etkilemekte- dir.

Özellikle 1973 petrol krizi tüm ülkeleri etkiledi, fakat bu etki- lemeye karşı gelişmiş ülkeler ve hatta petrol üreten ülkeler bile ekonomik yapılarında gü- nün koşulları ölçüsünde değiş- melere gittiler. Tüm dünya bu tür önlemler alırken, maalesef ülkemizde bu gidiş görülema- mezlikten gelmiştir. Oysa Türki- ye'de öylesine b'r ulusal azim, ulusal irade, öylesine yetişmiş insan gücü ve öylesine büyük ekonomik olanaklar var ki, bu potansiyel gereğince kullanılırsa, eminim kısa sürede Türkiye bu durumdan kurtulur ve refaha u- laşır. Kaynaklar harekete geçi- rildiğinde olumlu sonuçlarını he- men görebilmekteyiz. Örneğin dış satımdaki yüzde 30 artış birçok gelişmiş ü kenin bile kay dedemiyeceği bir gelişmedir. Bu arada önemli saydığımız bir amaca varılmış bulunmaktadır. Yeraltı kaynaklarımızın devlet eliyle işletilmesini öngören yasa hazırlanmış, parlamentodan geç- miş ve bir süre önce yürürlüğe girmiştir. Bu önemli bir aşama- dır. Yine dar bütçe olanaklarına rağmen tam gün yasası çıkar- tılmak suretiyle sağ'ık hizmetle- ri yurt çapında yaygın hale ge- tir'lmiştir. Bir diğer önemli ko- nu, uzun süre devam eden ve ülke ekonomisini ters yönde et- kileyen elektrik kısıntılarına alı- nan önlemlerle bu yıl son veril-

miştir. Önümüzdeki günlerde petrol darlığına karşı yeni önlemler açıklanacaktır.

Bunlara ilaveten TÜRK - İŞ ile varılan ve başlarda çok eleştirilere hedef olan Toplumsal Anlaşma sayesinde eşine hiçbir ülkede kolay rastlanamayan dengeli ve yüksek ücret artışları işçilerimiz için sağlanmıştır. Fiat artışları karşısında dar gelirlilerin en az şekilde etkilenmesi yanındaki önlemlere ilaveten bir yıl içinde kamu kesiminde görevli pesonelin aylıkları yüzde 70, kamu kesimi emeklilerinin aylıkları yüzde 60 oranında artış sağlanmıştır. İşçi, köylü ve çiftçi gelirlerinde de ve işçi emeklileri aylıklarında da önemli artışlar yapılmıştır. Bu suretle geniş ölçüde bir fiat - gelir dengesi sağlanmasına çalışılmıştır.

Ülkemizin çok önemli bir sorunu işsizlik sorunudur. İşsizlik genel anlamda ekonomik kalkınmaya ve sanayileşmeye bağlıdır. O aşamaya kadar hükümetimiz tarafından işsizliğe karşı ancak geçici ve yüzeysel çözümler getirilebilmektedir. Bu çözümler işsizliği yenmeye yetmez. Bu bakımdan kısa sürede kalkınmış bir ekonomiye ve dengeli bir sanayileşmeye ulaşmak zorundayız. Bu bakımdan özellikle emek - yoğun projelere ağırlık verilmektedir. Asgari ücretin yeniden saptanmaya çalışılması da son fiat artışlarından etkilenen dar gelirlileri bir ölçüde ferahlatacaktır. Tarım işçilerinin sosyal güvenceye kavuşturulmasını öngören yasa tasarısı da, hükümetimizce hazırlanmaktadır. Konut sorununu çözümleyici yeni ve etkin önlemler yakında yürürlüğe girecektir.

Sosyal adaletsizliğin en belirgin örneği vergi adaletsizliğidir. Hazırladığımız tasarı zamanında meclislerden geçmedi. Bu tasarı üzerinde çalışılmaktadır, Türk-İş'in de ağırlığını koymasıyla vergi reform tasarılarının bir an önce yasalaşacağından eminiz. Çok güzel hükümler getirilmesine rağmen tasarı hakkında katı şekilde iddialı değiliz. Gerçekçi yaklaşımla gerekli değişiklikler yapılabilir. Umarız ki, muhalefet bu yasa görüşülmesi sırasında açık diyalog isteğimize ve çağırımıza katılsın. Geçtiğimiz günlerde hazırladığımız ekonomiyi güçlendirme programı yürürlüğe konmuştur. Bu programın hazırlanmasında gerekli yardımları ve desteği bizden esirgemeyen TÜRK - İŞ Genel Başkanına ve onun değerli mesai arkadaşlarına teşekkür ederim. TÜRK - İŞ, toplumsal anlaşmada da bir riski göze almış, fakat bugün görüldüğü gibi bu konuda büyük bir başarı elde edilmiştir. Artık toplumsal anlaşmayı eleştirerek Türk işçisinin karşısına çıkılamıyacağı gerçeği herkes tarafından anlaşılmıştır. Bundan sonraki aşamada işçinin kamu iktisadi kuruluşlarında etkin şekilde yönetime katılmasının sağlanması ele alınacaktır. İşçi, yönetime ağırlığını koyacak ve sorumluluğunu da taşıyacaktır.

Ülkemizin bulunduğumuz bölgede en mükemmel şekilde geliştirdiği demokratik rejim bizim için her zaman olduğu gibi bundan sonra da en geçerli sistemdir. Demokratik rejim içinde özel sektörün yeri vardır. Fakat özel sektörün çıkarları ülke çıkarları ile çatışmamalıdır. Önemli olan budur. Türkiye'de siyasi anlamda koalisyon hükümetleri kurulamamakta yahut başarılı olamamaktadır. Demek henüz o aşamada değiliz. Hükümet düzeyinde koalisyon olmasa da, toplumun diğer kesimleri ile pekala koalisyon yapılabilmekte ve ülke çıkarları göz önünde bulundurularak müzakereler yapılabilmektedir. Bunun bir çok örneği olduğu gibi, son örneği esnaf ve sanatkarlar konfederasyonu ile yaptığımız olumlu görüşmelerdir.»

Başbakan ECEVİT, konuşmasının son bölümünde şiddet olaylarının kaynaklandığı noktalara değinmiş, sosyal adalet ve gelir adaletinin sağlanması ölçüsünde bu hareketlerin de etkisiz kalacağını belirtmiştir. ECEVİT, bu konuda olduğu gibi tüm ülke sorunlarının çözümünde de izlenecek yolun başında Atatürk milliyetçiliğinin geldiğini sözlerine eklemiştir.

Başbakan ECEVİT, TÜRK - İŞ'in bu genel kuruldan daha da güçlenerek çıkacağına olan inancını belirterek sözlerine son vermiştir.

— İKİNCİ GÜN —

Genel Kurul eski Başbakan ve Çalışma Bakanlarından Profesör Sadi Irmak'ın yaptığı konuşma ile çalışmalarını sürdürmüştür.

Eski Başbakanlardan Sadi Irmak, Genel Kurulda şunları söylemiştir :

«Biz asla devlete bağlı sarı sendikalar yapmadık. Sendikalar, işçinin gücünden ve onların ısrarından doğmuştur.

TÜRK - İŞ, Türkiye'nin en büyük Konfederasyonudur. Yani, ülkemizde faaliyette olanların birleştiği en geniş teşekküldür. TÜRK - İŞ'in bayrağında özgürlük, demokrasi ve Atatürkçülük vardır. Bundan sizi saptırmak isteyenler büyük baskılar yapanlar vardır. Bizler, Kemalizmin ana yapısı olan özgürlükle bu işi yürütmek durumundayız. Memleketimiz için büyük bir görev yapmaktasınız. Siz bir hükümet organı değilsiniz, ama, Türkiye'de devletin en büyük organlarından birisiniz. Atatürk devletçiliği ekonomik olduğu kadar sosyal bir görünüm de taşır. Basiretli devlet Atatürkçü devlet demektir.»

ESKİ BAŞBAKANLARDAN PROF. SADİ IRMAK'TA TÜRK-İŞ GENEL KURULUNDA KONUŞTU

Sadi Irmak daha sonra çalışanların SSK'ya sahip çıkmasını istemiş, bu arada TÜRK - İŞ'in çok önemli iki görevi olduğunu söylemiştir. Irmak, bunlardan birinin işsizlikle mücadelede yapılacak çalışmalar olduğunu belirtmiş ve demiştir ki :

«TÜRK - İŞ'in ve ülkenin sosyal en büyük ana davası şu anda işsizliktir. Nüfusumuz süratle artıyor. Her yıl bir milyon çocuğumuz dünyaya geliyor, sanayileşme ise, bu nüfus artışının çok çok altında gelişiyor. Bu da, işsizliğin güç geçtikçe felâket haline gelmesine neden olmaktadır.

İkinci konumuz; yurtdışına gönderdiğimiz vatandaşlarımızdır. Onların buradan götürdükleri veya orada dünyaya gelen çocuklarının eğitimi sorunudur. Buradaki çocuklarımıza Türkçe'yi ve Türk kültürünü öğretmek zorundayız. Bu iki önemli sorunda sanıyorum ki TÜRK - İŞ, bundan önce olduğu gibi bundan sonra da en büyük görevi yapacaktır.

Doğru yoldasınız, birleşiniz ve birliğinizi devam ettiriniz diye sözlerimi bitiriyorum.»

ALİ NAİLİ ERDEM'İN KONUŞMASI

Daha sonra oturumu yöneten Zeki Gedik, eski Çalışma Bakanlarından AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem'e söz vermiştir.

Kürsüye gelen Ali Naili Erdem AP Genel Başkanı Demirel'in Genel Kurula selâm ve saygılarını iletmiş,« kendisi büyük bir iştiyakla sizlere hitabetmek istiyordu. Ne var ki, uzun süren gezisi sırasında yaptığı konuşmalar yüzünden sesi tamamen kısılmış olduğundan bu imkândan mahrum kaldığını bana ifade etti» demiştir.

Ali Naili Erdem daha sonra Türkiye'de cereyan eden işçi sorunlarına değinmiş, bugünkü hükümetin sözde TÜRK - İŞ'i sevdiğini iddia ederek, birçok örneklerle bazı Bakanlıkların TÜRK - İŞ üyelerini DİSK'e girmeye zorladıklarını ve son bir yıl içinde DİSK'in kamu sektörü işyerlerinde de dişlenip kuvvetlenmeye başlamasının bu anlayış içersinde değerlendirilmesi gerektiğini öne sürmüştür.

Ali Naili Erdem, bu iddiasına mesnet olarak Sağlık-İş, Tes-İş, Maden Fed.'nu, Metal - İş ve Yol - İş sendika ve federasyonları üyelerine birçok yerde DİSK'e girmek için baskı yapıldığını bazı örneklerle anlatmış, özellikle Sağlık - İş üyelerinden birçoğunun memur yapılmak istendiğini söylemiş şöyle devam etmiştir :

«Son yıl içinde Harb-İş dahil adını verdiğim diğer sendikalara ait üyelere baskılar artmış, yaklaşık 100 bin işçinin işine geçerli ve geçersiz nedenlerle son verilmiştir. 1978 yılı içinde toplu sözleşmelerin birçok maddeleri kanuna aykırı olarak ortadan kaldırılmış, işçilerden bazıları bulundukları yerlerden başka yerlere alınarak, başka işlerde çalıştırılmışlardır. Elazığ Yol - İş'te 1500 işçinin işine son verilmiş sendikal faaliyetlerden yasaklanmışlardır. Bu işçilerin yerlerine alınan'arın ise işçilikle ilişkileri yoktur. Nasıl bir sevgidir bu? Kıdem tazminatsız olarak işçiler, ne zamandan beri 17 nci madde hükmüne göre kapı önüne konuluyor? Bu hareketler Türü-İş'i sevmek midir? Bunun adına TÜRK - İŞ'i sevmek değil, TÜRK - İŞ'i dilim dilim parçalamaya bölmeye çalışmak denir. TÜRK - İŞ'i seviyorum diyenlere söylüyorum, TÜRK - İŞ'e sevginizi gerçek şekilde gösteriniz. Ayrılan işçinin ya da emekli olan işçinin en büyük teminatı olan kıdem tazminatını parça parça bölerek vermek, TÜRK - İŞ'i sevmek midir? Ya da işçiyi sevmek midir?

Türkiye'de hiç bir şey yapılmadı demek ,bütün yapılanları görmemek demektir. Türkiye batıyor, batacaktır şeklindeki beyanlarıyla Türkiye'yi sermeyenlere hatırlatıyoruz. Türkiye, milletiyle, kültürüyle ve herşeyiyle büyük bir ülkedir. Türkiye, Ulu Önder Atatürk'ün de ifade ettiği gibi hiç bir zaman batmaz, ve batmayacaktır.

Biz, komünizme ve faşizme düşman olanlarla beraber, demokratik parlamenter rejimden, hür rejimden yana olanlarla beraberiz. TÜRK-İŞ'e inanıyoruz. Yüreğimiz TÜRK - İŞ'in bütünlük ve büyüklüğünü korumasında kafamız, TÜRK - İŞ'i büyütenlerle beraberdir.»

Müteakiben delegeler, rapor üzerinde görüşlerini belirtmeye başlamışlardır.

Deri - İş Sendikası adına konuşan Genel Başkan Yener Kaya, Toplumsal Anlaşma'nın kamu iktisadi teşekküllerinde çalışan işçilere yüzde yüz oranında ücret artışı getirdiğini belirtmiş, ancak bunun iki ay zarfında yapılan enflasyon ve devalüasyonlarla eridiğini söylemiştir.

Yine Deri - İş Sendikası adına konuşan Muzaffer Pekgüleç, TÜRK - İŞ'in partilerüstü politikasını değiştirmesi gerektiğine inandıklarını bildirerek bugünkü politikanın, işçi sınıfının çok gerisinde olduğunu ifade etmiştir. Bu nedenle DİSK'e kaymalar olduğunu da iddia eden Pekgüleç, Toplumsal Anlaşmaya rağmen işçinin sofrasının halâ fakir olduğunu, siyaset yapmamanın işçi sınıfına yapılan en büyük kötülük olduğunu söylemiştir.

Sağlık - İŞ Sendkası Genel Eğitim Sekreteri Yılmaz Uçar, Sosyal Sigortalar Kurumunda görülen, işçilerin memurlaştırma hareketinin tüm kamu iktisadi teşekküllerine de yansıdığını ve hükümetin hazırladığı yeni Personel Kanunu ile memurlaştırma hareketinin yeni boyutlar kazanacağını söylemiştir. Uçar, Sosyal Sigortalar Kurumunda sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin bugüne değin bağıtla namadığını, son zamlar yüzün - den işçilerin daha çok açlığa terkedildiğini söylemiştir.

Uçar, geçen dönemde Halil Tunç ve İcra Kurulunun diğer üyelerinin çok defa işçi çıkarlarıyla ters düştüklerini iddia etmiş, hazırlanan Raporun yanlı olduğunu öne sürmüştür. Yılmaz Uçar, özellikle eleştirdiği Genel Başkan Tunç'un işçi - memur ayrımı konusunda işverenden yana olduğunu söylemiştir. Uçar, konuşmasının sonunda

«Halil Tunç'a hakkımı helâl etmiyorum» demiştir.

Sağlık-İş Sendikası Genel Başkan vekili Savaş Benli de, yaptığı konuşmada Sosyal Sigortalar Kurumundaki işçi memur ayrımı uygulamasının sadece Sağlık - İş ve Tez Büro - İş Sendikalarının sorunu değil, tüm işçilerin sorunu olduğunu ifade etmiştir. Benli, işçilerin memur statüsüne geçmek istemediklerini, kendilerine yapılan çeşitli özendirici tekliflere rağmen işçi olarak kalmak için çok direndiklerini söylemiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumunda görevli hekimlerin, tam gün yasası çıkarıldıktan sonra, yüzde 50 sinin çeşitli nedenlerle ayrıldıklarını belirten Savaş Benli, TÜRK - İŞ'in tam gün yasasını desteklemesini kınamıştır.

Sağlık - İş Sendikası Sivas Şube Başkanı Yusuf Okçu da yaptığı konuşmada, iktidarları eleştirmeden işçilerin kendi kendilerini eleştirmeleri gerektiğini söylemiş, ve «Sayın Tunç'a yaptığı hizmetlerden ötür hakkımı helal ediyorum» diyerek sözlerini tamamlamıştır.

Türk Harb - İş Sendikası Genel Sekreteri Yılmaz Örnek, TÜRK - İŞ Onbirinci Genel Kurulundan alınacak güçle, TÜRK - İŞ Teşkilâtının yeni bir dinamizm kazanacağını ve TÜRK - İŞ'in her türlü ağırlığı ile bir baskı unsuru olacağını ifade etmiştir. Örnek, yeni yönetimin TÜRK - İŞ'i Atatürkçü yolda götüreceğini ve emek - sermaye - devlet üçlüsünde çalışanların ağırlığının hissedileceğini belirtmiştir.

Yılmaz Örnek, siyasi partilerin iktidara geldiklerinde vaad ve programlarını unutup, aldıkları tutarsız kararlarla ekonominin çökmesine sokakların kan kokusundan geçilmez hale gelmesine neden olduğunu söylemiştir.

Konfederasyonlar arasındaki görüş ayrılıklarını, siyasal düşünceler bir tarafa bırakılarak giderilebileceğini belirten Örnek, çok uluslu şirketlerin sendikalar aleyhine giderek güçlendiklerini, bu durumun da sendikalar açısından büyük bir tehlike yarattığını söylemiştir.

Türk Harb - İş Sendikasının rapor üzerinde görüşlerini açıklayan sendika genel başkan vekili Çetin Soyak, çalışan kesimin büyük bir huzursuzluk içinde olduğunu belirtmiş, SSK'nın endişe verici bir karışıklık içinde bocaladığını ve bazı konular dışında yeni hükümetin hiç bir şey getirmediğini ifade etmiştir.

Soyak, petrole dayalı enerji politikasının yerini kömüre bırakması gerektiğini, yurdumuzda var olduğu tesbit edilen petrol kaynaklarının araştırılarak, petrol ithalinin kısılmasını, döviz tasarrufunda bulunulmasının kaçınılmaz olduğunu belirtmiştir. Soyak, kıdem tazminatlarına konan tavanın kaldırılmasını ve asgari ücretin vergiden muaf tutulmasını da istemiştir.

İşçilerin büyük bir güç potansiyeli oluşturduğuna değinen Çetin Soyak, işçiler olmasa, yer altından kömür çıkarılamıyacağını, suların akmayacağını, elektriğin yanmayacağını, kısacası hayatın duracağını ifade etmiştir.

Toreyis Sendikası Genel Başkanı Servet Sofuoğlu, TÜRK - İŞ topluluğunun çağdaş bir düzeye eriştiğini belirterek, Türk ulusunun, TÜRK - İŞ'i demokrasinin temeli olarak tanıdığını söylemiştir. Sofuoğlu, asgari ücretin günün koşullarına göre en az net 7000 lira olması gerektiğini ve bu rakama ulaşılmaması halinde TÜRK - İŞ'in uyarı direnişi yapmasını istemiş, bu kararın, çalışanları ve anayasayı korumak olacağını savunmuştur.

Dok Gemi - İş Sendikası Genel Sekreteri Güngör Tari, Onbirinci Genel Kurul raporunun bir iki bölümü hariç, genellikle beğeni kazandığını belirtmiş toplumsal anlaşma hakkındaki görüşlerini açıklarken, anlaşmanın amacına ulaştırılmadığını bildirmiştir. Daha sonra bakanlıklarda ve genel müdürlüklerde partizanca davranıldığını ifade eden Tari, 1 Mayıs olaylarına da değinerek özetle şöyle demiştir :

«77 yılının 1 Mayıs'ında 34 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, yüzlerce vatandaşımız yaralanmıştır. Ertesi yıl ise, Taksim alanı kızıl bayraklarla donatılmış, bir takım kimselerin resimleri alanda sergilenmiştir. Üzülerek ifade edeyim ki, buna 30 da parlamenter katılmıştır. Defalarca söyledik, TÜRK - İŞ komünizme ve faşizme karşıdır. İşte DİSK iie ayrılığı da buradan gelmektedir. Şimdi siyasi partilerimize sesleniyorum, bağımsız Türk Devletini yaşatabilmek için işbirliğine mecbursunuz. Ben iktidarım, ben muhalefetim diye ayırım yapamazsınız. Milli gelirin ada'etli dağ'masını istiyoruz. Milli gelirin adaletli dağılması yanında artırılması da gereklidir.»

AP GENEL BAŞKAN YARDIMCISI VE ESKİ ÇALIŞMA BAKANLARINDAN ALİ NAİLİ ERDEM GENEL KURULDA KONUŞURKEN

Dok Gemi - İş Genel Sekreteri daha sonra, asgari ücretin günün şartlarına göre saptanmasını ve vergiden muaf olmasını istemiştir.

Dok Gemi - İş Sendikası delegesi Cemal Çavuşoğlu, konuşmasına «ben hiç bir siyasi partinin sloganına inanmıyorum. Zaten onları bir siyasi parti olarak da görmüyorum. Eğer görürsem ben de onlar gibi şartlanmış yani yalancı olurum» diyerek sözlerine başlamış, asgari geçim indirimi konusuna değinerek, sözlerini şöyle sürdürmüştür :

«MC Hükümeti zamanında CHP'liler geçim indiriminin çıkarılmasını istiyorlardı, iktidar değişti. MC hükümetini temsil edenler muhalefete geçti. şimdi

ise onlar çıkarılmasını istiyorlar Kim muhalefete geçerse asgari geçim indiriminin çıkarılmasını istiyor, iktidarlar ise çıkarmamakta ısrar ediyorlar. Öyle bir şey ki, asgari geçim indiriminde sanki zehirli bir şey varmış gibi kimse ona uzanmak istemiyor.»

Cemal Çavuşoğlu, konuşmasında TÜRK - İŞ İcra Kurulunda hatta yönetim kurulunda görev alanların siyasi partilerden arınmalarını istemiş, TÜRK - İŞ İcra ve Yönetim Kurulu üyeliklerinin bir parlamenter kadar onurlu bir görev olduğunu belirtmiştir.

Ağaç - İş Sendikası Genel Sekreteri Güral Erçakır, bu dönemin işçi sınıfını onun özgürlükçü ve demokratik tutumuna her zamankinden daha fazla umut bağlandığı dönem olduğuna işaret etmiş «özgürlükçü ve demokratik işçi hareketi her şeyden önce doğruların saptırılmasını önlemelidir» demiştir. TÜRK - İŞ'in 1964 yılından bu yana ekonomik gidişteki çarpıklıkları hemen hemen her yönüyle ortaya koyduğunu da ifade eden Genel Sekreter, siyasi partilerin buna ilgiisz kaldığını bildirmiştir.

— ÜÇÜNCÜ GÜN —

Kristal - İş Genel Başkanı Hasan Basri Babalı, yıllardır yer altı ve yer üstü kaynaklarının emperyalist güçlerce sömürüldüğünü belirterek, bunun sonucu meydana gelen ekonomik bunalımın işçilerin sırtına yüklendiğini ifade etimştir. Babalı, «TÜRK-İŞ bu sömürü karşısında susmaması gerekirdi. Ancak, TÜRK - İŞ suskunluğunu sürdürdüğü gibi, 24 ilkesinde yer almasına rağmen, bu konularda tabanın sesine kulak vermedi.» demiş, yeni yönetimin 24 ilkeye sahip çıkacağına ve demokratik bir yönetimin işbaşına geleceğine inandığını belirtmiştir.

Kristal - İş Sendikası Genel Başkanı Hasan Basri Babalı, TÜRK - İŞ'in üyesi bulunan 1 milyon 800 bin işçinin değil, tüm işçi sınıfının sesini duyurmak amacıyla, işçi sınıfının çıkarlarını savunan bir siyasi partiyi desteklemesi gerektiğini sözlerine eklemiştir.

Babalı, «Biz, Ankara'da TÜRK - İŞ vardır sözüne katılmıyoruz. TÜRK - İŞ sadece Ankara'da değil, fabrikalarda, atelyelerde, kısacası işçinin tabanında olmalıdır.» diyerek konuşmasına son vermiştir.

Tarım - İş Sendikası Genel Başkanı Zeynel Irmak, Türkiye'de vergi dengesizliğinin çıkmazının parlamentoda iktidar - muhalefet sürtüşmesinden ileri geldiğini söylemiş, ücret - fiyat yarışmasının dengelenmesinin artık kaçınılmaz olduğuna değinmiştir. Tarım ve Orman işçilerinin çalıştırılma koşullarının çağ dışı bir düzende yürütüldüğüne de değinen Zeynel Irmak, sözleşmelerde çekilen zorluklar ve ayrıcalıklar üzerinde de durmuş, özetle şöyle demiştir :

«Bugüne kadar tüm hükümetler tarım emekçilerini ağaların ellerine teslim etmiştir. Tarım işçileri tam 40 yıldır bir Tarım

ICFTU GENEL SEKRETERİ OTTO KERSTEN'İN GENEL KURULDA YAPTIĞI KONUŞMA

Yasasına kavuşturulamamışlardır. Oysa ki, bu fedekâr işçiler alınlarının teriyle insanlara mutluluk getirmek için çabalıyor. Çalışma Bakanlığı tarım iş koluna yıllardan beri işkolu yetkisi vermemektedir. Bu tamamen politik bir davranıştır. Örneğin, MC Hükümetleri zamanında Çalışma Bakanları MSP'li oldukları için kendi partileri paralelinde Tarım sendikaları kurdurmuş'ardır. Tüm çabalara rağmen genel kurulda yani üç yıl önce 6 delege ile bu genel kurula katılan Tarım - İŞ çığ gibi büyümüş ve tarım, orman işçisini bu genel kurulda 16 delege ile temsil etmiştir.

Her parti kendi siyasi sendikasını kurmak istiyor. Büyük sendika'arın genel başkanları milletvekilliği sevdasına düşerek işçileri ve sendikalarını inmal etmişler, bu durum yeni yeni sendikaların doğmasına neden olmuştur. TÜRK - İŞ'i bölme hareketleri, MSP'nin iktidar ortağı olduğu dönemlerde büyük yoğunluk kazanmıştır.

TÜRK - İŞ'in çalışmalarını ve siyasal polit kasını Tarım - İş olarak her zaman eleştirdik. TÜRK - İŞ sorunlarımızda bizi destekler göründü, ama bunu kamu oyuna açıklamadı.»

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Adına konuşan Nail GÜRELİ, TÜRK - İŞ'in 1 Mayıs Bayramına gerçek anlamıyla sahip çıkması gerektiğini belirtmiş, ve tüm dünya işçilerinin 1 Mayıs'ta dayanışma içinde bulunduğunu söylemiştir.

TGS Delgesi Nail Güreli konuşmasında TÜRK - İŞ'in ilkelerini yaşama geçirecek canlı ve yürekli bir politika izliyecek TÜRK - İŞ yönetiminin iş başına getirilmesini istemiştir.

Nail Güreli «konuşmasında kanımızca gerek TÜRK - İŞ'in son çalışma döneminin gerek Ana Tüzüğün 5. maddesi ve takip edilen politika» konusunda görüşlerini açıklarken özetle şöyle demiştir :

«Olaylara doğru ve sağlıklı teşhis koyanlar tarafından o zaman da tahmin edildiği gibi bu madde işletilmemiş, boşlukta kalmış, bir 3 yıllık zamanın boşa gitmesine neden olmuştur.

Sorun 5. madde ya da politika saptama sorunu değildir. Yalnızca. Asıl sorun TÜRK - İŞ'in işçi sınıfının gelişmesine ayak uydurması sorunu, TÜRK - İŞ'in değişmesi ve yenilenmesi sorunudur. TÜRK - İŞ'in partilerle ilgili girişiminin tutarsız bir girişim olduğu ve başarısızlıkla sonuçlandığı açıkca ortada. Siz kalkıyor, siyasi partilere milletvekilliğinden muhtarlığa kadar pay istiyen bir pazarlık öneriyorsunuz. Sonra her iki partiden de diplamatik bir dilin altında (RED) cevabı alıyor geri çevriliyorsunuz.»

Genel Kurul toplantısında daha sonra Mustafa Orhan Maden Federasyonunun rapor üzerindeki görüşlerini şöyle dile getirmiştir :

«TÜRK - İŞ'e hizmet vermiş olan sendika liderler'ne ve İcra Kuruluna teşekkürlerimi sunuyo-

TÜRK-İŞ'İN DE ÜYESİ BULUNDUĞU ULUSLARARASI HÜR İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (ICFTU) GENEL SEKRETERİ OTTO KERSTEN TÜRK-İŞ GENEL KURULUNDA YAPTIĞI KONUŞMADA TÜRK-İŞ'E VE TÜRKİYE'YE OLAN BÜYÜK SEVGİSİNİ DİLE GETİRİRKEN DELEGELERİN COŞKUN TEZAHÜRATI İLE KARŞILANAN ŞU SÖZLERİ DE SÖYLEMEKTEN KENDİNİ ALAMADI :

«BEN BİR TÜRK-İŞ ÜYESİ VE BİR TÜRK İŞÇİSİYİM :.»

TÜRK-İŞ'in ICFTU'nun en güçlü üyelerinden biri olduğunu belirten TÜRK-İŞ ve TÜRK dostu Otto KRESTEN, TÜRK-İŞ'i tâ DEMİRSOY döneminden beri tanıdığını ve bildiğini, TÜRK-İŞ'in işçi ve ülke sorunları karşısındaki duyarlılığını her zaman takdirle karşıladıklarını bildirdi.

ICFTU Genel Sekreteri Otto KERSTEN, «Hep beraber elele mücadele edelim. Bu mücadelemiz, ekmek, barış ve özgürlük için olsun.» sloganıyla tamamladığı ilk günkü konuşmasında şunları söylemişti :

«Şu anda tüm düşünce ve duygularım artık aramızda bulunmayan büyük sendika lideri TÜRK - İŞ'in eski Başkanı Rahmetli Kardeşim Seyfi DEMİRSOY'a dönmektedir. Ancak onun koyduğu yol gösterici ilkeler, geçmişte olduğu kadar bugün de geçerliliğini korumakta ve bizlere yardımcı olmaktadır. Bu düşünce ve anlayış içinde günümüzün ve geleceğin sorunlarına güven ile bakmakta ve çözüm yolları bulmaktayız.

Açık söylemek gerekirse, son aylar içinde Türkiye, IMF tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kabul ettirilmek istenen kısıtlayıcı önlemlere karşı →

GENEL KURUL'DA DELEGELER BİR OYLAMA SIRASINDA

rum. Eğer TÜRK-İŞ'e hizmet verenlere sevgi ve saygı gösterilmez ise, bundan sonra hizmet alacaklara kuvvet verilmez.» Maden Feedrasyonu sözcüsü Mustafa Orhan özellikle yetki sorunlarında Çalışma Bakanlığının ve Çalışma Bölge Müdürlüklerinin tutumlarını eleştirmiştir. Mustafa Orhan Çalışma Bakanlığı üst düzey yöneticilerinin ve müşteşarının TÜRK-İŞ lehine hareket etmediklerini de öne sürmüş, «benim de elbet bir siyasi görüşüm var. Ama sendikacılık yaparken hizmet verenlerle vermiyenleri ayırt etmek bir yerde en başta görevimdir. Siyasi görüşüm şu yönde diye TÜRK-İŞ aleyhine davranışlar içine girenleri eleştirmezsem, o zaman sendikacılık değil antikacılık yapmış olurum.» demiştir.

Konuşmacı daha sonra şöyle devam etmiştir :

«Raporda toplumsal andlaşma olduğundan fazla methedilmiştir. Adeta sembolleştirilmiştir. Toplumsal andlaşma kamu sektöründe işçilerin mutluluğunu hedef almıştır. Ama raporda özel sektörden bahis yok. Bir de şu konuyu merak ettim. Neden iki büyük parti dışındaki liderler davet edilmedi? Bu bize tabanda sorulacak... Bir de işçinin merakla beklediği asgari ücret tespiti konusu var işçi asgari ücreti ve en az geçim indirimini bekliyor. Bence toplumsal andlaşmanın birinci maddesi o olmalıydı.»

Yol-İş Federasyonunun görüşlerini açıklıyan Genel Eğitim Sekreteri Cahit Erhan, sorunlara işçi sınıfının gözü ile bakılmasının gerekliliğini vurgulamış ve sorunlara sermaye çevrelerinin gözü ile bakmanın olanaksız olduğunu belirtmiştir. Erhan, kapitalist dünyanın 1960 dan sonra büyük bir bunalım geçirmekte olduğunu ifade etmiş, «1960 larda başlıyan bunalım, 1973 Petrol krizi ile yeni boyutlara ulaşmıştır.» demiştir. Yol-İş Federasyonu Genel Eğitim Sekreteri Cahit Erhan konuşmasını şu şekilde sürdürmüştür :

«Vergi reformu kanununun çıkması şarttır. Bugünkü sistem içinde Devletin elde ettiği vergi gelirleri çalışanların sırtına yüklenmektedir. Bir örnek vermek gerekirse, Karayollarında çalışan bir işçinin yıllık brüt geliri 278 bin lira iken, vergi ve sigorta primleri kesildikten sonra eline 119 bin lira net geçmektedir. Bunun yanısıra serbest çalışan 600 bin vergi mükellefi yıllık gelirlerini asgari ücret altında beyan etmişlerdir.

Asgari geçim indirimi 1973 yılından bu yana gelen tüm hü-

OTTO KERSTEN'İN KONUŞMASI

büyük bir mücadele vermektedir. Bu önlemlerin kabulü ülkenizin ekonomik ve sosyal gelişmesini en gelleyecektir. Yapılan görüşmelere ICFTU olarak bizler, tüm gücümüzle sizlere destek olmaktayız. Bu desteğimiz, IMF, diğer hükümetler, ulusal, bölgesel veya Uluslararası kuruluşlarla yapacağınız görüşmelerde devam edecektir. Bu konuda TÜRK-İŞ olarak işçilerin görüş ve çıkarlarını en iyi şekilde belirttiğiniz ve savunduğunuz için sizleri tebrik etmek isterim.

Uluslararası kuruluşların Türkiye'ye yapacakları mâli yardım konusunda sizlere destek olmamız gayet doğaldır. TÜRK-İŞ, bizim en güçlü üyelerimizden biridir. Bu nedenle IMF ve OECD'ye başkı yaparak TÜRK-İŞ'in Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Plânı üzerindeki görüşlerine dikkat etmelerini istemiş bulunuyoruz. Ayrıca, üyemiz diğer Konfederasyonlara başvurarak kendi hükümetleri nezdinde Türkiye'nin dengeli bir şekilde ekonomik ve sosyal kalkınmasını kısıtlayıcı önlemler açısından müdahale etmelerini istemiş bulunmaktayız.

Bildiğiniz üzere ICFTU bu yıl içinde TÜRK-İŞ ile ortaklaşa etkin bir programını uygulamaya başlamıştır. Bu program çerçevesinde Türkiyenin uzun vadeli ekonomik ve sosyal sorunları konusunda görüş ve stratejinizi saptayacaksınız. Ülkeniz bakımından hayatî önem taşıyan konularda üst kademe seminerleri yapılmış ve yapılacaktır. Bu seminerler de konuyu tartıştıktan sonra sonuç ve öneriler hazırlanacaktır. Bu önerilere göre sizler uzun vadeli politikanızı belirliyeceksiniz. Şu ana kadar İşçinin Yönetime İştiraki veya bizlerin tabiri ile Sınai Demokrasi konusunda ve bir tane de Çok Uluslu Şirketler ve Hür Sendikacılık konusunda olmak üzere iki seminer başarı ile tamamlanmıştır. Bu seminerlerin sonuç ve önerileri genel kurulunuza sunulmuş bulunmaktadır.

Kadın İşçilerin Sorunları, Kalkınma ve İstihdam, Genç İşçilerin Sorunları ile Sendika Fonlarının değerlendirilmesi ve Kooperatifçilik konularında dört önemli seminer daha yapılacaktır. Bu konuda sizlere ICFTU olarak her türlü destek ve yardımda bulunacağımızı, başarıya ulaşmak için gerekeni yapacağımızı bir kez daha teyit ederken, şahsım adına memnuniyetimi belirtir ve söz veririm.

kümetlerin programlarında olmasına rağmen hâlâ gerçekleştirilememiştir.

1976 yılında birinci MC Hükümeti sırasında Karayolları Genel Müdürlüğü işyerlerinde Atatürk'ün resimleri mevcut idare tarafından yırtılıp, duvarlara eski yazı lâhiler asılırken, bugün Atatürkçü geçinip bize Atatürkçülük dersi verenler, zamanın Bakanları o gün neden susuyorlardı.»

Cahit Erhan'ın liselerdeki bir Ahlâk kitabında sınıf ayrıcalığı yapan bazı beyanları eleştirisi sırasında delege olmayan bir konuk sendikacı ile bazı delegeler arasında tartışma çıkmış, Yol - İş Federasyonuna bağlı bu sendikacılar arasındaki tartışma görevliler tarafından yatıştırılmıştır.

Kısa bir açıklama yapacağını belirterek kürsüye gelen Yol - İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu, sabahki oturumda konuşan Ali Naili Erdem'in Yol - İş'e bağlı 1500 işçinin gereksiz şekilde işten çıkarıldıklarına ait beyanlarının doğru

GENEL KURULDAN BİR BAŞKA GÖRÜNÜŞ

olmadığını söylemiştir.

Mısırlıoğlu, «Sayın Ali Naili Erdem burada konuşurken 1500 kadrolu işçi işten çıkmış da sanki biz oturmuşuz gibi bir intiba yaratmak istedi. Söy edikleri doğru değildir. Kendisi kadrolu işçilerle mevsimlik işçileri karıştırmış olacaktır. Değil 1500 işçi 500 işçi bile işinden atılsa biz ortalığı yıkarız.» demiştir.

Kıbrıs Türk İşçi Sendikaları Federasyonu (TÜRK-SEN) üyesi M. Salih Emirdağ yaptığı konuşmada Kıbrıstaki Türk işçilerinin Rum Sendikacılarından kurtarılıp TÜRK-İŞ'in üyesi olmalarından dolayı duyduğu sevinci arkadaşları adına ifade etmiştir.

Emirdağ, Türk-İş'in 11. Genel Kurulunda bulunmaktan Türk Kıbrısın işçilerinin selâm ve minnetlerini bildirmekten kıvanç

Bildiğiniz üzere 19 Mart günü Kıbrıs'ta üyemiz bulunan TÜRK-SEN ve Rum Konfederasyonu ile ortak bir toplantı yaptım. Bu toplantıda, her iki üyemiz de hür ve demokratik sendikacılık ilkelerine inanç ve bağlılıklarını bir kez daha teyit ettiler. Her iki kuruluş Adadaki her iki toplumun sorumlu liderlerine çağrıda bulunarak çözüm bekleyen konularda ciddi ve etraflı görüşmelere başlamalarını istediler. Bu konuda sizlerin ve TÜRK-İŞ'in yardımları ile üyemiz Yunan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (GSEE) da katkısı ile ICFTU olarak Kıbrıs'taki üyelerimizle birlikte Ada'daki sorunların, işçi çıkarlarının ve toplumların geleceğini çözümleyeceğimize inanmaktayım. Bu konuda sizlere, göstermiş olduğunuz birliği, destek ve anlayış için teşekkür etmek isterim.

Türkiye'deki gücünüzün ne derecede etkin olduğu ve demokratik sendikal ilkelere dayandığı ve ekonomik kararlara katılmanız TÜRK-İŞ ile hükümetiniz arasında imzalanmış bulunan Toplumsal Anlaşma'dan belli olmaktadır. Bu nedenle ICFTU olarak bizler, anlaşmadan ziyadesiyle memnun olduğumuzu belirtirken, Kalkınma ve Planlama konularında sizlerle yaptığımız ilk görüşmelerin çerçevesinde şimdiki eğitim programının uygulanmasına başlamış bulunmaktayız.

Yurtdışındaki Türk işçilerinin hakları ve çıkarlarının ne derecede sizler tarafından korunduğunu ICFTU olarak yakinen izlemekte ve bu konudaki endişelerinizi paylaşmaktayız. Yurtdışındaki işçilerin bulundukları ülke işçileri ile tam olarak uyumlarının sağlanması konusundaki ortak çalışmalarımızın yanısıra ileride yurdunuza kesin dönmelerini sağlayacak koşulların geliştirilmesine yardımcı olmaya hazırız. Bu konuda TÜRK-İŞ'in sosyal güvenlikle ilgili kanunun çıkartılmasında ve diğer yasaların tadilinde gösterdiği etkinliği takdirle karşıladığımızı burada belirtir ve bu konuda başarılar dilerim.

Bugün burada aranızda bulunmaktan ziyadesiyle memnun olduğumu bir kez daha belirtirken, yapacağınız çalışmaların başarılı ve yapıcı olmasını diler ve TÜRK-İŞ'in birlik ve beraberliğini, kuvvetini, artıracağına inancımı ifade ederken Türk işçilerinin ve Türk toplumunun geleceği bakımından alacağınız kararların büyük önem taşıyacağını vurgulamak isterim.

Son olarak genel Kurulunuzda, ülkemize ve TÜRK-İŞ'e olan bağlılık ve sevgimi şöyle ifade etmek istiyorum:

«Ben bir TÜRK - İŞ üyesine Bin Türk işçisiyim..»

duyduğunu belirtmiş ve konuş masını özetle şöyle sürdürmüştür :

«Şanlı Kıbrıs çıkarmasını işgal olarak gösterenlere seslenmek istiyorum. Kıbrıs'lı Türk işçisinin özgürlüğünü kazandırmak işgal midir? Yüce Türk ulusuna kaç milyara mal olan milyonlarla ölçülemiyecek can kayıplarının ne olduğunu bilenlerden ve takdir edenlerde - niz. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin giriştiği barış çıkartmasını bilenlerdeniz. Kıbrıs Barış çıkartması dolayısiyle bu - gün Türkiye'nin darboğazlarla karşılaşmazdınız, diye aleyhte propaganda yapanları da biliyoruz.

Bugün ambargo bu toplumla rın üzerine konan ne ilki, ne de sonu olacaktır. Türk barış harekâtının dünya milletleri tarafından kabul edilmesini istiyor ve çaba sarfediyoruz. Çünkü, Kıbrıs her türlü fedakârlığa değecek kadar Türk'tür ve Türk kalacaktır. Türkiye Türkleri Kıbrıs Türkleri diye ayırım yapanları, ideolojik ayırım yapanları sizlere şikâyet ediyorum. İthalat yolu ile milyonlara milyon katanları şikâyet ediyorum. 5 yıldır emekçinin cebinden çalanları şikâyet ediyorum. Ve Genel Kurulumuzun sağlık esenlikle sona ermesini diliyorum.»

BİF Federasyonu'na bağlı Batı Anadolu Bes-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin GÖÇER, Genel Kurula sunulan Çalışma Raporunu eleştirmiş ve raporda yer alan görüşlerin ideal sendikacılık görüşleri olduğunu ancak, raporda yer almayan bazı çelişkilerin bulunduğunu belirtmiştir.

Çetin GÖÇER, Türk-İş Genel Başkanı Halil TUNÇ'un «Hatasıyla sevabıyla Türk işçisine hiz met etti deyip bana hakkınızı helâl edin» şeklindeki sözlerini hatırlatmış, «Biz 29 yıl önce im kansızlıklar içindeki TÜRK-İŞ'e gelen, zaman zaman teksir makinasının başında teksir basıp bunu Ankara caddelerinde dağıtan Halil TUNÇ'u kolay kolay unutmayacağız ve hakkımızı helâl ediyoruz. Ancak, son zamanlarda, özellikle senatörlük ile sendikacılığı birbirine ka rıştıran Halil TUNÇ'u da unutmayacağız.» demiştir.

Çetin GÖÇER, daha sonra, Çalışma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Bakanlığındaki uygulamaları yererek, kendi işkolları olan genel hizmetler işkolunda yetkinin, Çalışma Bakanlığının gayretleri ile DİSK'e bağlı Genel İş Sendikasına verildiğini söyle miştir. «Dünkü Bakan Halil TUNÇ'a inat yetkiyi DİSK'e vermiş, bugünkü bakan ise Abdullah Baştürk'ün hatırı için yetkiyi DİSK'e vermiştir.» şeklinde konuşan GÖÇER, işkollarında kesin işçi sayısının ve yetkinin belirlenmesi için, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarına çok defalar başvurduklarını da ifade etmiştir.

Türkiye'de kapıcıların adeta bir «kapı kulu» olarak kullanıldıklarına işaret eden konuşmacı, kapı ve kalorifer işçileri için ayrı bir asgari ücretin tesbit edilmesi gerektiğini savunmuş - tur. Çetin GÖÇER, Türkiye'deki işsiz sayısının, çeşitli kuruluşlar ca belirtildiği gibi 2 milyon 200 bin olmadığını, bu rakamın gizli işsizlerle birlikte 11 milyon dolayında olduğunu iddia etmiş - tir.

Türk Metal Sendikası Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri Avni Çarsancaklı «Türk-İş'in bir dev olduğunu, ancak, onun başındaki İcra ve Yönetim Kurulunun gösterdiği çalışmalarla bu devin bir serçe yüreği taşıdığını» söylemiştir.

Politikacıların ve siyasi partilerin güçlü sendikacılık hare ketini istemediklerini belirten Çarsancaklı demokrasi ve devletin birliği için tek bir yumruk olma gerekliliğini savunmuş tur. Türk-İş'in bundan yoksun olduğunu kaydederek «işçi hare keti hür demokratik rejim dışında hiçbir rejimde varlığını sürdüremez». diyen Çarsancaklı daha sonra 11. Genel Kurul raporunun bundan önceki rapor ların hemen hemen aynı olduğunu bildirmiştir.

ÇARSANCAKLI daha sonra İcra ve Yönetim Kurulunu da eleştirerek konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, İcra Kurulu, Denetim Kurulu, O nur Kurulu bir süphaneke bon cuğu gibi dizilmişler ve tek bir kişinin yani Halil TUNÇ'un boyunduruğu altına girmiştir.

Daha önce konuşan TGS Temsilcisi arkadaşımızın konuş masında belirttiği sınıf kavgası, işçi için ise, devletin bütünlüğü için ise evet, ama marksist düşünceler için ise hayır.

Halil TUNÇ'un burda olmasını isterdim, kendileri yoklar. Hakkımı helâl etmiyorum. Hakkımı helâl etmeye de hakkım yoktur. Halil TUNÇ'u anlamak mümkün değil. Sayın TUNÇ birgün TKP görünümünde, birgün CİA görünümünde. Sayın TUNÇ BİLDENBERG toplantılarına niçin katılmıştır? Bunları açıklamadığı takdirde sır tında bir yük olarak kalacak - tır.

Almanyada Fidef diye bir organ var. Burada Yılmaz Karaaslan diye biri var. Bu adam Türkiye'ye geldiği zaman 8 yıl sonra tutuklanmıştır. Halil TUNÇ bunun kurtarılması için elinden geleni yapmıştır. Kendi sendikası nın bir üyesi öldüğü zaman sesini çıkarmıyor, bir demeç vermiyor, cenazesine gelmiyor ama TKP yanlısı birisini hapisten kurtarıyor. Sayın TUNÇ'un TKP yanlısı olduğunu söylersem alınmasın. Bir işvereni getirip bu teşkilâtın başına koysaydık Halil TUNÇ kadar hainlik yapamazdı. Halil TUNÇ bizi TKP'nin, Bildenberg'in kuyruğuna bağladığı için hakkımı helâl etmiyeceğim.»

Türk Metal Sendikası adına ikinci konuşmayı Genel Sekreter Muammer GÜR yapmış, özellikle son bir yıl içinde çeşitli işyerlerinde Türk Metal Sendikası üyesi işçilere baskı, tehdit ve şiddet yöntemleri uygulandığını bildirmiştir. Bu hareketlerin TÜRK-İŞ'in tabanına yönelik olduğunu kaydeden Muammer GÜR, «maksat kaydırmaya çalıştıkları TÜRKİŞ'in tabanını DİSK'e gitmesini teminden ibarettir. Ama bu amaçlarına eremiyeceklerdir.» demiştir.

Tüm bu olup bitenlere TÜRK-İŞ İcra ve Yönetim Kurulların, başta TUNÇ olmak üzere kayıtsız kaldığını öne süren Muammer GÜR daha sonra şunları söylemiştir :

«TÜRK İŞ İcra Kurulu işçinin bu gibi sorunlarına çeşitli başvurular.mıza rağmen seyirci kal makta devam etmiştir. DİSK yanlısı bu tutum ve davranışlardan sonra bile sayın TUNÇ, DİSK Genel Kurulundan sonra yaptığı bir açıklamada TÜRK-İŞ'le DİSK'in birleşebileceğinden bile söz etmiştir. Bu beyanat bir ihanet niteliğindedir.

Toplumsal andiaşmanın bir maddesinden yararlanan kamu işverenleri adeta toplu sözleşmelerimize müdahale etmişlerdir. TÜRK-İŞ buna da seyirci kalmıştır. Çalışma Bakanlığı açıkça TÜRK-İŞ'e saldırılarda bulunmuştur. Gizli değil... Bu Bakanlık hak, adalet, nizam tanımamak pahasına DİSK'e yardımcı olmuştur. DİSK'e verilen haksız yetkiler de bunu ispatla maktadır.»

DYF-İŞ'in görüşlerini de Genel Sekreter Ömer SÖNMEZ dile getirmiş,

«TÜRK — İŞ'in bütünlüğünü temsil eden İcra ve Yönetim Kurulları kendilerinden beklediğimiz hizmeti verememişlerdir. Öylesine verememişler ki, elimizdeki bu raporlar, TÜRK-İŞ'in ileri gidişinin değil aksine geri gidişinin acı ve gerçek bir belgesidir. Rapor, bundan öncekilere göre de cesamet bakımından geri gitmiştir. Fikir bakımından geri gitmiştir. İcraat bakımından geri gitmiştir.»
demiş yapılamıyan hizmetlerin nedenlerine raporda rastlıyamadıklarını öne sürmüştür.

Konuşmasının başında Türk-İş Genel Başkanı Halil TUNÇ'un bazı hataları olabileceğini ancak son dönem içinde övgüye layık büyük çalışmalar yaptığını ve bu hizmetlerinin takdirle karşıladıklarını belirten DYF-İŞ Sözcüsü genellikle Türkiyenin ekonomik yapısına inhisar ettirdiği konuşmasında özetle demiştir ki :

«Son 30 yılda ülkenin enerji politikasında seçilen dışa bağımlı yol bugünkü krize neden olmuştur. Ekonomik yapıdaki bozukluk ve büyük orandaki enflasyon, dar gelirlinin ve işçinin belini bükmüştür. Üretim düşüklüğü ise bu bozuk ekonomik yapının bir gereği olup, işsizlik oranını durmadan arttırmıştır.»

Tekgıda-İş Sendikası'nın çalışma raporu üzerindeki görüşlerini açıklayan Aslan GİRİT, siyasi partiler ve liderlerini samimiyetsizlikle suçlamış, «en önemli sorun, anarşidir. Etnik kesimler bazı kişilerce araç olarak kullanılmaktadır» demiştir.

İçinde bulunduğumuz ekonomik bunalımın, döviz dar boğazının, enflasyonun ve işsizliğin en önemli kaynağının anarşi olduğunu belirten Aslan GİRİT, konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Anarşi, öyle boyutlara ulaşmıştır ki, ecelle ölmek bir sorun haline gelmiş, eceliyle ölene ne mutlu denilmeye başlanılmıştır. Siyasi parti yöneticileri anarşiyi olanca güçleri ile körüklüyorlar. İşçi hareketi bu gelişme karşısında suskun olmamalıdır. Anarşi ve onun getirdiği diğer sorunlar CHP ve AP'nin ülke çıkarları doğrultusunda birlikte karar almaları ile önlenebilir kanısındayız.

Tüm Siyasi partiler seçimden seçime işçiye şirin görünme yarışında olup, programlarında ve demeçlerinde işçi için özendirici görüşlere yer vermişlerdir. İşçi hareketi politik bütünleşmesini kendi çıkarları doğrultusun da yapmalıdır. Partiler, işçi hareketini parsellemişler. bunun sonucu DİSK, MİSK. HAK-İŞ ve bunlar gibi birkaç işçi konfederasyonu oluşmuştur.

Ayrıca, ekonomide üreten, yöneten de olmalıdır.

Kamu iktisadi teşekkü'lerinin mamullerine yapılan zam farkları devlet kasası yerine bazı kişilerin cebine inmiştir. Bu kişiler bir değil, bin defa köşeyi dön - müşlerdir. Yatırımların hızlandırılması için TÜRK-İŞ, hükümetlere baskı yapmalı, bu saye de işsizlik oranını bir parça olsun düşürülmelidir. Politikaya değişiklik konulursa, bunların gerçekleşeceğine inanıyoruz.»

Daha sonra kürsüye gelen ve yine Tekgıda - İş Sendikasının çalışma raporu üzerindeki görüşlerini açıklayan Cevdet Ayaz, sigara yokluğunun ülkemizdeki üretim yetersizliğinden kaynaklanmadığını, yurt dışında yaptırılan sigaraların bugünkü fabrikalar ile rahatlıkla yurt içinden karşılanabileceğini, ancak, çeşitli siyasi oyunlar nedeniyle sigara fabrikalarının rantabl çalışmalarının önlendiğini ifade etmiştir.

TÜRK-İŞ Topluluğunun, sosyalist kelimesini kullanana komünist, camiye gidene gerici damgasını vurduğunu öne süren AYAZ, Halil TUNÇ'un Türk-İş yönetiminde tek başına muhatap alınmasının doğru olamıyacağını, politikacıların Türk-İş yöneticilerine eleştirilerini bu kürsüden yaparken alkışlanmalarının yakışıksız olduğunu söylemiştir.

Tekgıda-İş Sendikasından Orhan BALTA ise, görüşlerini açıklarken, bugünkü hükümetin irade beyanlarında kasıtlı taraf tuttuğunu, bunun sonucu iki irade beyanında üç şehit verdiklerini belirtmiştir.

LİKAT-İŞ Sendikasının görüşlerini açıklayan Yaşar ATICI, «Türk-İş'in yönetim ve yürütme organlarında, TÜRK-İŞ'e bağlı teşkilâtlarda siyasi partilerin katı kalıplarından şekillenmiş, siyasi partilerde aktif görev almış milletvekili, il - ilçe yönetimlerinde görevli bedeye encümenlerine seçilmiş kişilerin Türk İşçi Hareketinde söz sahibi olmasına, Türk İşçi Hareketine yön vermesine asla müsaade etmiyeceğiz» demiş, Türk-İş Ana Tüzüğünün buna göre düzenlenmesi için çaba gösterecekleri ni ilâve etmiştir. Yaşar ATICI konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Açık sözlü olmak mecburiyetindeyiz. Biz, ne partilerüstü politikanın icaplarını yerine geti-

DÖRT LİDER TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİNİ KUTLADI

BAŞBAKAN ECEVİT, ANA MUHALEFET PARTİSİ LİDERİ DEMİREL, MHP GENEL BAŞKANI TÜRKEŞ VE CGP GENEL BAŞKANI FEYZİOĞLU TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI DENİZCİER'E GÖNDERDİKLERİ KUTLAMA MESAJLARINDA TÜRK-İŞ'İN ÖZGÜRLÜKÇÜ DEMOKRASİYE OLAN İNANCINI DİLE GETİRDİLER...

ECEVİT:

«TÜRK İŞÇİSİNİN REFAH VE MUTLULUĞU, ÜLKEMİZİN TOPLUMSAL ADALET İÇİNDE KALKINMASI VE DEMOKRASİMİZİN GÜÇLENMESİ YOLUNDA YAPACAĞINIZ ÇALIŞMALARDA SİZE VE TÜRK-İŞ YÖNETİMİNE BAŞARILAR DİLERİM.»

DEMİREL :

«TÜRK İŞÇİSİ BÜYÜK ZORLUKLARLA MEYDANA GETİRİLEN İŞYERLERİNE EKMEĞİNİ YEDİĞİ MÜESSESELERİMİZE KENDİ ÇOCUĞUNA SAHİP ÇIKAR GİBİ ÇIKMAKLA İŞSİZLİK VE MÜCADELEYE EN BÜYÜK KATKIDA BULUNACAKTIR.»

ECEVİT'İN MESAJI

Başbakan ECEVİT'in, TÜRK-İŞ Genel Başkanı DENİZCİER'e gönderdiği mesaj söyledir :

«Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanlığına seçilmeniz dolayısıyle sizi ve yönetimde görev alan çalışma arkadaşlarınızı kutlarım.

Türk işçisinin refahı ve mutluluğu, ülkemizin toplumsal adalet içinde kalkınması ve demokrasimizin güçlenmesi yolunda yapacağınız çalışmalarda size ve TÜRK-İŞ yönetimine başarılar dilerim.

Saygılar sunarım.»

DEMİREL'İN MESAJI

Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman DEMİREL de, bir telgrafla DENİZCİER'i kutlamıştır.

AP Genel Başkanı DEMİREL, kutlama mesajında şunları söylemiştir :

«TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına seçilmiş olmanızdan dolayı, büyük memnuniyet duydum. El emeği ve alınteriyle ülkemizin imar, inşa ve kalkınma hamlelerinin teminatı saydığımız Türk işçisine başarı ile hizmet edeceğinizden eminim. Türk işçisi milliyetçi düşünceden ilham alan Türkiye Cumhuriyetine sadakat-

TÜRKEŞ : «TÜRK İŞÇİ HAREKETİNİN GELECEĞİ İLE İLGİLİ OLARAK FAYDALI ÇALIŞMALARDA BULUNACAĞINIZ İNANCI İÇİNDE ÇALIŞMALARINIZA CENAB-I ALLAH'IN YARDIMCI OLMASINI TEMENNİ EDİYORUM.»

FEYZİOĞLU: «GENEL BAŞKANLIĞA SEÇİLMENİZDEN DOST OLARAK HİSSETTİĞİM DERİN SEVİNCİ, VE BİR TÜRK OLARAK MEMLEKET HESABINA DUYDUĞUM HUZURU BELİRTMEK İSTERİM.»

TÜRKEŞ'İN MESAJI

MHP Genel Başkanı Alparslan TÜRKEŞ ise, bu konudaki mesajında şunları söylemiş - tir :

«Genel kurul sonucunda, yönetim kadrolarına seçilen ve İcra Heyeti üyeliklerine getirilen, başta siz olmak üzere, bütün arkadaşlarınızı tebrik ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Bilhassa sizin gibi senelerini sendikacılık hareketine veren ve dürüst, fedakâr bir sendikacılık hayatı olan bir kimsenin, TÜRK - İŞ Genel Başkanlığına seçilmesinden dolayı duyduğumuz memnuniyeti de, ayrıca belirtmek isterim. Türk İşçi Hareketinin geleceği ile ilgili olarak, faydalı çalışmalarda bulunacağınız inancı içinde, çalışmalarınıza Cenabı Allah'ın yardımcı olmasını temenni ediyor, selâm ve saygılar sunuyorum.»

FEYZİOĞLU'NUN MESAJI

CGP Genel Başkanı Feyzioğlu'nun TÜRK - İŞ Genel Başkanı DENİZCİER ve İcra Kurulu Üyelerine gönderdiği mesaj söyledir :

«Genel Başkanlığa seçilmenizden, dost olarak hissettiğim derin sevinci ve bir Türk olarak memleket hesabına duyduğum huzuru belirtmekten mutluyum.

Şahsım ve arkadaşlarım adına, size ve çalışma arkadaşlarınızın her birine içten tebriklerimi ve başarı dileklerimi sunarım.»

la bağlıdır. Ülkemizi karıştırmak, milletimizin huzur ve güvenini bozmak için, herşeyin denenmeye çalışıldığı bu günlerde, işyeri huzurunun ve üretimin gereğinin çok iyi bilindiğine inanıyoruz. Milyonlarca işsizin bulunduğu ülkemizde, işsizlikle mücadele, en önemli konu haline gelmiştir.

Türk işçisi büyük zorluklarla meydana getirilen işyerlerine, ek meğini yediği müessese!erimize, kendi çocuğuna sahip çıkar gibi çıkmakla işsizlik ve mücadeleye en büyük katkıda bulunacaktır.

Yeni işyerleri meydana getirmek ve milyonlarca vatandaşımızın iş sahibi olmasını sağlamak, böylece mümkün olacaktır. Türk işçisinin haklarını, daha ileri ölçüde korumaya devam edeceğiz.

Bu düşüncelerle size ve çalışma arkadaşlarınıza başarılar diler, saygılar sunarım.»

rebildik, ne meclisteki 10 işçi milletvekilinden hayır gördük ve ne de umut bağladığımız siyasi partilerin bize yâr olduğuna şahit olduk. Özetle söylemek gerekirse, partilerüstü politikayı takip etmek, önce ve meşru olarak sendikacılığı yeğlemekle, sendika çatısı altına siyaseti sok mamakla mümkündür. Herhangi bir partiden milletvekili olacaksın sonra partilerüstü politikalardan söz edeceksin, bu, mümkün değildir.

Bu aldatmaca yeter. Birbirimizi aldatmayalım. TÜRK-İŞ dahil, hiç bir send ka dünkü ve bugünkü ortamda üyelerinin oyu nu şu veya bu partiye kanalize edemez. İşçilerin siyasi partile re itimadı kalmadığı için edemez, siyasilerin iktidarda iken ayrı, muhalefette iken ayrı konuştukları için de edemez. Partilerüstü politika, bir partiyi ses tekleme gibi tezler hiç bir şekilde tutarlı olmamış ve maalesef politikacılar karşısında Türk İşçi Hareketinin tek ses, sıkılmış tek yumruk intibaını da zaman zaman zedelenmiştir.»

BASIN-İŞ Sendikası adına konuşan Muammer NİKSARLI, konuşmasının ağırlığını «politika ve TÜRK-İŞ'e ayırmış, tabandan başlayan hızlı gelişmeye TÜRK-İŞ yönetiminin ayak uydu ramadığını iddia etmiştir. 10. Genel Kurula atıf yapan konuşmacı, 5 inci maddenin politikay la ilgili bölümünün muallakta kaldığını söylemiştir.

Muammer NİKSARLI, daha sonra, sendika yöneticilerinin siyasi partilerin kapılarını aşındırdıklarını fakat işçilere «aman politikaya karışmayın, o kakadır» dediklerini söylemiştir.

— DÖRDÜNCÜ GÜN —

Selüloz İs Send kasından Salih GÜNGÖRMEZ, Onbirinci Genel Kurulun bazı delegeler tarafından sertleştirilerek kırıcı ve zaman zaman da üzücü olay larla başlamasını kınadıklarını bildirmiştir. Bu arada, ilk gün genel kurulu onurlandıran hükümet temsilcilerinin şimdi bulunmayışının da dikkatleri çektiğini söylemiştir.

Konuşmacı, işçinin arasından gelen çalışma bakanı Bahir ERSOY'un bulunmayışının ise ayrı bir üzüntü vesilesi olduğunu be lirtmiştir.

Güngörmez yapılan eleştiriler sırasında SSK hastanelerinin durumu, ilâç sorunu gibi hayati konuların da görüşüldüğüne değinerek acaba «Sosyal Güvenlik bakanı tüm bu eleştirilerden nasıl haberdar olacak» diye sormuştur.

Selüloz - İş Sendikası temsilcisi, bu arada teşkilâtlanma işlerinin de çok yavaş gittiğini ifade ederek, DİSK'in İstanbul kadar Kocaeli bölgesinde de faaliyet gösterdiğine değinerek, TÜRK-İŞ olarak buradaki çalışmalara ağırlık verilmesini iste miş, birkaç gazete patronunun zengin edilebilmesi nedeniyle kâğıt fiyatlarının bunlara maliyetinden az verildiğine de değinen konuşmacı daha sonra anarşi konusundaki görüşlerini şöyle özetlemiştir :

«TÜRK-İŞ'in Onbirinci Genel Kurulunda, hiç bir etki altında kalmadan anarşi konusuna eğilmek, bu konuda siyasal tercihlerimizin değil, aklımızın, man tığımızın ve vatan bütünlüğünü herşeyin üzerinde tutan Atatürk milliyetçiliğinin gösterdiği yoldan çıkış yolunu gösterme - miz gerekiyor. Anarşinin önlenmesi hiç kuşkusuz sadece hükümetin görevi değildir. Hükü - met elbette birinci derecede so rumludur. Ama muhalefetin, siya sal kuruluşların, sendikaların ve TÜRK-İŞ'in sorumluluğu, hatta vatandaş olarak hepimizin ayrı ayrı sorumlulukları vardır.»

Şeker-İş Sendikasının görüşlerini açıklayan Genel Sekreter Hikmet Alcan, Toplumsal Anlaşma ile KİT'lerde çalışan İşçi lere yüksek ölçüde ücret artışı getirildiğini, ancak, yeni ücret artışlarının ödenmesinde Maliye Bakanlığınca çeşitli güçlükler çıkarıldığını öne sürmüştür.

Hükümetçe alınan çeşitli ekonomik önlemlerin doğurduğu ma li sorunların, bordro mahkûmları nın sırtına yüklendiğini ifade eden ALCAN «veni vergi yasası nın meclise gelmesi binlerce ka lifiye işçinin emekli olmasına yol açmıştır.» demiştir.

Konuşmasında, vergi sorunu üzerinde de duran Hikmet ALCAN, şunları söylemiştir :

«Maliye Bakanlığı, işçi ücretlerinin yüzde ellisine yakınını vergi olarak geri alıyor. Bordro yu işçiler adına Maliye Bakanı imzalasında geriye kalan yüzde elliyi de alsın...

TÜRK İŞ, geçen dönemde yap tığı eğitim çalışmaları ile işçi lerin eğitimine önem verdiğini kanıtlamıştır. Özellikle Ankara' da yap lan «Yönetime Katılma», ve İstanbul'da yapılan «Çok Uluslu Şirketler ve Uluslararası Sendikacılık» seminerleri büyük ilgi görmüş ve hükümet tarafından da yakından izlenmiştir.

1 Mayıs İşçi Bayramını kutla ma törenlerinde, Marks'ın, Lenin'in resimleri ve kızıl bayraklarla süslü alanlarda kutlayanlar işçi değillerdir. İşçi olsalar bile bu ortamda kutlanan bayra ma işçi bayramı denilemez. İşçinin gerçek bayramı 24 Temmuz'dur. Bu bayram. Atatürk'ün resmi, Türk bayrağının altın da kutlanır.»

Şeker-İş Sendikası adına konuşan Kâzım GÜRBÜZ, devletin kendi yapacağı işleri. çeşitli mü teahhitlere yaptırarak. milyarlarca lira harcadığını belirtmiş, ye ni TÜRK-İŞ yönetiminin idarel maslahatçılığı bırakıp, gerçek sendikacılık yapmasını istemiştir.

TES-İŞ Federasyonunun, genel kuruldaki görüşlerini, bu örgütün genel Sekreteri Faruk Bal rut açıklamış ve özellikle TÜRK-İŞ Yöneticilerini eleştirdiği konuşmasında, «yüce TÜRK-İŞ ve onun sayın Genel Başkanı cereyan eden olaylar karşısında öylesine sessiz, öylesine duyarsız ki, son birbuçuk yıl içinde TÜRK İŞ'i bir tatile girmiş sanırsınız» demiştir.

Türk-İş'in geçen son dönemde siyasal etkinliğini yitirdiğini, ve ilkelerinin gerçekleşmesi yolunda bir duyarlık göstermediğini öne süren Faruk BARUT, madenlerin devletleştirilmesi işleminin Maden Federasyonu söz cüsünün de belirttiği gibi iyi iş lemediğini ifade etmiştir.

TES-İŞ Genel Sekreteri Faruk Barut, daha sonra şöyle konuşmuştur :

«Siyasi partilerin işçileri bir oy potansiyeli olarak değerlendirme alışkanlıkları bugün de sürdürdüğüne göre, sendikacılık hareketinin mutlak bağımsız kalmasındaki zoruniuk bir kez daha kendisini göstermektedir. İktidardaki siyasi partinin yapısına bakarak olayları değerlendirme alışkanlığı TÜRK-İŞ'i zaafa uğratmış, sendika liderleri gazete sayfalarında şu ya da bu partinin adamı gibi gösterilmesi ne karşın bir tepki görülmemiştir.»

Türkiye'deki enerji politikasının ciddiyetten yoksun şekilde yürütüldüğünü, Enerji Bakanlığında köşe başlarına parti militanlarının yerleştirildiğini ve Enerji kısıtlamasının kaldırılması ise, yeni santraller açıldığı için değil, fabrikaların kapanmasından sonra doğan zoraki tasarruf nedeniyle meydana geldiğini belirten Faruk BARUT, **«Enerji Bakanının direktifi ile Başbakanın genelgesine rağmen eski işçilerin yerine parti militanları alınmakta, özellikle toplu sözleşmelerimiz kasıtlı olarak engellenmektedir.» de - miştir.**

Toplumsal Anlaşmanın denildiği kadar başarılı olmadığını, hatta bir anlamda huzursuzluk kaynağı teşkil eden bir belge olduğunu iddia eden Faruk Barut, Genel Başkan TUNÇ'un bu belgeyi imzalarken, diğer kurulları hiçe sayarcasına danışma gereğini duymadığını ve toplumsal anlaşmanın bir yerde işkolu yetkililerini ortadan kaldırdığını öne sürmüştür. TES-İŞ ile ilgili kuruluşlar arasındaki toplu sözleşme müzakerelerinin çok uzun süre askıda kalması karşısında TES-İŞ Federasyonunun direnme hakkını kullanmak isterken de kendilerine bu talimatı verdiği halde Genel Başkan TUNÇ'un sonradan gerekli anlayışı göstermediğini belirten Faruk BARUT, özellikle son yıl içinde Bölge Çalışma Müdürlüklerinin DİSK lehine ve TÜRK-İŞ aleyhine davranışlar içinde bulunduğunu söylemiş, bunun en belirgin örneğinin yetki uyuşmazlıklarında ortaya çıktığını bildirmiştir.

TÜMTİS Sendikası adına konuşan Şahin AKKAYA, 274 ve 275 sayılı yasaları eleştirmiş, yasanın işçiye en az üç ayda sözleşme görüşmeleri için süre tanıdığını ve bundan sonra ancak grev hakkının doğmasına karşılık, aynı yasanın işverene iki saat içinde Lokavt hakkı tanıdığını ileri sürmüştür.

Şahin AKKAYA, konuşmasında, TÜRK-İŞ yöneticilerinin 1 Mayıs'a karşı olan tutumlarını da eleştirmiş ve «kendileri yurt dışında düzenlenen 1 Mayıs törenlerine davetli olarak gidiyorlar, bu törenlerine katılıyorlar ve 1 Mayıs'ı kutluyorlar. Oysaki ben bir emekçi olarak bunu kutlama imkânını niçin bulamıyorum?» demiştir.

Çalışanlar arasında gerek toplu sözleşmelerle, gerekse toplu sözleşme imkânından mahrum kimseler için ayırımlar yapılmasına karşı olduğunu da belirten konuşmacı, tüm çalışanlara sendikal hak verilmesini öner - miş, böylelikle kısmen de olsa ücret eşitsizliğinin önüne geçilebileceğini öne sürmüştür.

PETROL-İŞ Sendikası adına konuşan Genel Başkan Cevdet Selvi, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durumu, kısaca özetlemiş ve bu gün karşı karşıya bulunduğumuz tüm ekonomik, sosyal ve siyasal sorunları emperyalist - kapitalist sistemə bağlılığın doğal sonucu olarak değerlendirmiştir. Selvi, konuşması sırasında, çeşitli sorunla-

C. SENATOSU BAŞKANI BAŞBAKAN VE GENEL KURULU İZLEYEN KONUKLARDAN BİR KISMI

HALİL TUNÇ KONGREYE KATILMAK İÇİN GELEN YABANCI KONUK SENDİKA LİDERLERİNİ KARŞILIYOR

rın siyasal boyutları olduğuna da değinmiş ve «siyasal iktidarlara isteklerimizi kabul ettirebilmenin en etkin silâhı olan genel grev ve dayanışma grevinin, Fransa ve İtalya örneği pek çok ülkedeki gibi yasal bir hak olmasını sağlamak için yoğun bir savaşım verilmelidir» demiştir.

Olayları, işçi sınıfının bakış açısından görüp ona göre tavır alınması gerektiği üzerinde de duran Cevdet Selvi, genel kurulun ikinci gününde konuşan eski Çalışma Bakanlarından Ali Naili ERDEM'in bir delege gibi TÜRK-İŞ genel başkanını, İcra ve Yönetim Kurullarını ve çalışma raporunu eleştirmesini kınamıştır.

PETROL-İŞ Genel Başkanı konuşmasında daha sonra özetle şunları söylemiştir :

«Vergi konusunda büyük adaletsizlik vardır, ülkemizde vergi yasalarında vergi kaçırma özgürlüğü vardır. Sorunları çözmede şuna ya da buna değil, ancak kendi örgütlerimizin ve işçi sınıfının gücüne güvenmek, kalıcı başarılar getirecektir.»

Cevdet SELVİ daha sonra TÜRK-İŞ Yönetiminin örgütlenme, eğitim ve Genel politikasını eleştirmiş, büyük otellerde yapılan seminerlerde konuşmacıların yanlış seçildiğini söylemiştir. Cevdet Selvi, TÜRK-İŞ yönetiminin mutlak yenilenmesinin ve daha dinamik bir yapıya kavuşturulmasının gereğini de vurgulamıştır.

TÜRK-İŞ Genel Kurulunda Deniz Ulaş - İş Federasyonunun rapora ilişkin görüşlerini Genel Sekreter Mustafa Yöndem dile getirmiştir. Politika yaparak ve yıpratıcı sözler kullanarak Türk-İş'i ve Türk-İş yöneticilerini eleştirmeyi doğru bulmadıklarını belirten Mustafa YÖNDEM, kısa konuşmasında şunları söylemiştir :

«TÜRK-İŞ Genel Kurulu yurdumuzun en kritik bir döneminde yapıldığından alacağımız kararların da bu ağırlıkta olması, tüm ülke beklemektedir. Gittikçe boyut kazanan anarşik olaylar ve bölücü davranışlara, tüm kesimlerin sorumluluk anlayışı içinde karşı çıkması gerekmektedir.

Bunun dışında 24 Temmuz tarihlerinin Türkiye'de İşçi bayramı olarak kutlanması gerekirken, TÜRK-İŞ yönetimi gerekli özeni bu konuda da göstermemiştir.

Herşeye rağmen büyük Türk-İş'i daha büyük yapma ve daha ileri götürmenin gayret ve çabası içinde olmalıyız.»

SU-İŞ Sendikası adına Nevzat ÖZBAY konuşmasında, Türk-İş'in bayramları olmasını istemiş, «Bu bayramlarda ayyıldızlı bayrağımız dalgalanmalıdır. Bu bayramlarda Fatihler'in, Yavuz'ların, Kanuni'lerin, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ve Seyfi DEMİRSOY'un portreleri görülmelidir» demiştir.

Nevzat ÖZBAY konuşmasında, çalışma raporunda TÜRK-İŞ olarak Türk İşçi Hareketini hangi sorunlarının çözümlenmesinde başarısızlığa uğranıldığını belirleyen mukayeseler yapan bir otokritik bir özeleştiri bulunmadığına da değinerek, özetle şunları söylemiştir :

«Şunu ifade etmek zorundayız ki, yurdumuzda demokratik rejim, her şeye rağmen ayakta ise, hür sendikalar varsa, parlamenter rejim yaşıyorsa bunu TÜRK-İŞ topluluğunun Anayasa rejimine saygılı, anarşik sokak hareketlerine iltifat etmeyişine büyük çapta borçluyuz.

TÜRK-İŞ, Atatürk İnkılâplarının ve onun kurduğu Cumhuriyetin en yürekli savunucusu olmuştur. Çünkü TÜRK-İŞ Toplu luğu, varoluşunu demokratik rejime borçlu olduğunun idraki içindedir. TÜRK-İŞ, komünizmin de, faşizmin de, her türlü diktatoryanın da daima karşısında olmuştur.

TÜRK-İŞ'in bu başarılarının yanında kendisinden beklenen büyük atılımları görmediğimizi söylersek doğruyu söylemiş oluruz. TÜRK-İŞ, özellikle son zamanlarda temsil ettiği kitlenin tabandan gelen feryatlarına, ızdıraplarına yeterince eğilmemiş, önemsememiş sosyal patlama derecesine gelen olaylar karşısında büyük gücünü Anayasanın ruhuna ve lâfzına sadık kalarak kullanmamıştır.»

Bu genel kurulda alınacak kararla da, TÜRK-İŞ Eğitim Sekreterliği uygar bir düzeyde teçhiz edilmeli, maddi güce kavuşturulmalıdır. Ayrıca TÜRK-İŞ, kültür ve sanatla ilgili girişimlerde bulunmalıdır. TÜRK-İŞ'in tekrar çıkartmaya başladığı dergiyi takdirle karşılıyor, daha geniş kapsamlı olmasını ve kamuoyuna açılmasını diliyoruz.

TRT konusuna da kısaca değinmek istiyorum. TRT, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların önemli toplantılarını, kongrelerini akıl almaz bir biçimde boykot etmektedir. Haber bültenlerinde vermemekte, ekranlarına getirmemektedir. TÜRK-İŞ'in TRT konusunda fikri olmalı, görüşleri alınmalı ve bu konuda duyarlı olmalıyız.»

KAUÇUK-İŞ Sendikasının çalışma raporu üzerindeki görüş ve eleştirilerini açıklayan Genel Sekreter Yalçın CANBOLAT, «Türkiyenin içinde bulunduğu ekonomik, siyasal tüm sorunların siyasal partilerin kısır çekişmelerinden kaynaklandığını» söylemiştir.

KAUÇUK-İŞ Sendikası Genel Sekreteri Yalçın CANBOLAT, konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Üç gündür devam eden kongrede her kürsüye çıkan politika yapmayacağını söylemesine rağmen, kendi kafasındaki siyasi partinin programını aynen aktardı.

Sendikacılık demek, ekonomik mücadeleyi, politik mücadeleden soyutlamamak demektir. Her sendikacı politik düşüncelerini açıkça beyan etmelidir. Örneğin; ben, ve sendikam CHP yi destekleyen demokratik soldur. Sendikamızın 4.000 üyesi vardır ve bu üyelerin 3850'si CHP'yi desteklemektedir. KAUÇUK-İŞ Sendikası yöneticileri CHP'li olduklarını, demokratik solda olduklarını açık açık söyledikleri için işçiler bizi bu göreve getirdiler.»

ÇİMSE-İŞ Sendikası Başkan Vekili Ahmet ÇİNEL, yaptığı konuşmada TÜRK-İŞ yönetimini eleştirmenin doğal olduğunu söylemiş, «fakat burada size allaha ısmarladık diyen Genel Başkana aldığınız talimat gereğince TKP

yanlısı CIA'nın adamı diyemezsiniz. Bunu, size dedirtmem. Bunu, Kaya ÖZDEMİR'e bile dedirtmem», demiştir.

Ahmet ÇİNEL, konuşmasında, geçen devre istenmeyen bir TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun oluştuğunu, bu nedenle, emekçilere ters düşen durumlar yaratıldığını ileri sürmüş, kafalarda ki siyasi düşünceler arındırılmadıkça Türk işçisinin birliğinin sağlanamayacağını ileri sürmüştür. ÇİNEL, böyle bir durum karşısında önümüzdeki üç yılı da acı ve ızdıraplı günlerin takip edeceğini ifade etmiştir.

Ahmet ÇİNEL, Halil TUNÇ'un İzmir'de yapılan büyük direnişe işçiyi nasıl hazırladığını da bazı örneklemelerle anlatmış ve konuşmasını şöyle sürdürmüştür.

«Veda eden bir arkadaşa, bir lidere Türk İşçisi vefa duymalı. Türk İşçisi için her türlü savaşı mı vermiş bir koca Lider'e bir tanesi TKP'li diyecek, CIA'nın adamı diyecek, var mı böyle şey? Bunu senin sendikandan buraya aday olarak gelmiş, Türk İş'e gelmiş, kendi sendikasından gelmiş olana da söyletmem bunu. Kaya Özdemir'e de söyletmem bunu. Sizden rey almamış olabilir.»

TEZ BÜRO-İŞ Sendikası Çalışma Raporu üzerindeki görüşlerini açıklayan Genel Başkan Uğur BATMAZ, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa bir devlet sektöründe lokavt ilân edildiğini ifade ile «her siyasal iktidar, kamu kesiminde kendi sempatizanlarına iş bulabilmesi için gereğinden fazla kadro şişkinliklerine gitmişler, bunun örneklerinden biri de işkolumuzda olan ve toplu sözleşmesini Toplumsal Anlaşma ilkeleri doğrultusunda bağıtlamak istediğimiz, Türkiye'de ilk defa bir devlet sektöründe lokavt ilân edilen İmar ve İskân Bakanlığıdır.» demiştir.

BATMAZ, İmar ve İskân Bakanlığında keyfi uygulamalar yapıldığına değinmiş konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Görevdeki, TÜRK-İŞ Yönetimi, TÜRK-İŞ ana ilkeleri arasında yer almasına rağmen, aynı işkolundaki bünyesinde faaliyet gösteren sendikaların birleşmeleri konusuna hiç eğilmemişlerdir. Bunun en belirgin örneği, sendikamız Tez Büro-İş ile Koop-İş'dir.

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal sancılardan kurtulmak için kendi öz kaynaklarımızı harekete geçirmek, yer altı ve yerüstü zenginliklerinin tümünü yabancı tekellerin ellerinden kurtarmak, kendi sanayimizi, sanayi seferberliği sağlayarak kurmak zorundayız.»

Daha sonra konuşan Tez Büro - İş Genel Eğitim Sekreteri, Güven ÖNLER, dünyanın büyük bir karışıklık içinde olduğunu ve üçüncü dünya savaşı tehlikesine herkesin dikkatinin çekilmesi gerektiğini söylemiş, bu kaynayan kazan içinde Türkiye'nin ortadoğuda olup bitenlerin ötesinde kalamayacağını ifade etmiştir. Güven ÖNLER, konuşmasına özetle şöyle devam etmiştir :

«Şimdi sizlere soruyorum, bu kürsüden sırf eleştirmek ve siyasi ön yargılarla ülkenin bugün içinde bulunduğu koşulların sorumluluğunu görev başındaki hükümete yıkmak, anlayışsızlık ve haksızlık değil de nedir? Sen yıllarca ülkenin ekonomik can damarlarını yabancı sermayeye teslim et, sonra da kalk kâğıt yok de, çimento yok de, ilâç yok de, dış ticaretin açığının yarattığı aşırı fiyat artışlarının devalüasyon ve enflasyonu sen yapıyorsun de. Bu akılcılığa terstir, bu bilime terstir.

Bunlar yetmiyormuş gibi, bir de kalkıp burada fiyatlar bizi eziyor, hükümet bizi eziyor, Halil TUNÇ ne yapıyorsun, bunları niye düzeltmiyorsun diye Halil Tunç'a saldır. Halil TUNÇ sihirbaz mı?, Halil Tunç istese bunları düzeltebilir miydi?»

HAVA-İŞ Sendikası adına konuşan Genel Başkan Vekili İbrahim ÖZTÜRK, daha önce konuşan bazı sendika temsilcilerinin eleştirilerine değinmiş, TÜRK-İŞ yönetiminde alınan kararların bazılarına bağlı sendikaların karşı çıktığını, bunu topluma deklare ettiklerini söylediğini ifade etmiş ve şöyle devam etmiştir: «Söylenilen, şekil bakımından doğrudur. Örgütler, hiyerarşik yapıda üst kuruluşların aldığı karara saygı duymalıdır. İkide bir tepki gösterip, bütünlüğü bozucu davranışlarda bulunmamalıdırlar. Yalnız konuyu şekil yerine özde irdelemek gerekir. Tepki gösterilen karar, çalışanların yıllar boyu uğraşarak aldığı haklara, ve ileriye dönük sağlanacak menfaatlerine gölge düşürücü bir nitelik arzediyorsa tepki göstermek, karşı çıkmak doğaldır. Kaçınılmaz bir görevdir. Ekonomi tarihinde hiç bir işverenin durup dururken çalıştırdığı emekçisinin ücretini artırdığı görülmemiştir.»

HAVA-İŞ Sendikasının görüşlerini açıklayan İhsan GÜNEY, konuşmasında, özgürlükçü demokrasiye dayalı parlamenter rejimin tehdit edildiği zor zamanlarda Anayasal düzenin sarsıntıya uğradığı dönemlerde TÜRK-İŞ'in bütünlüğünü koruduğunu ve bunun övgüye lâyık olduğunu belirtmiştir.

HABER-İŞ Sendikasının çalışma raporu üzerindeki görüşlerini açıklayan Genel Sekreter Yusuf Uzuncan, TÜRK-İŞ'in partilerüstü politikasını eleştirerek, **«Bir zamanlar falanca hükümet güvenoyu alırsa genel greve gideceğiz, falanca hükümet düşünceye kadar işi yavaşlatacağız, şeklinde hükümetleri tehdit eden TÜRK-İŞ yöneticileri aynı hareketi bu hükümete karşı neden yapmıyorlar?»** demiş, sözlerini şöyle sürdürmüştür :

«Türkiye'deki bölücülük hareketlerinin çok tehlikeli bir safhaya geldiği bizzat başbakan tarafından burada ifade edildiği halde, aynı yetkilinin çare göstermekten öteye dert yanarcasına bu acı durumu bizlere şikâyet etmesi, devlet adamı sorumluluğuna yakışmaz. Hükümet Başkanı, Türk işçisinin tek temsilcisi olarak gösterdiği Türk İş'i Disk ile aynı seviyede tutarak bize karşı ne derece samimi olduklarını göstermemişlermidir? Toplumsal anlaşma ve yargıtay kararlarına rağmen TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların toplu iş sözleşme'leri sürüncemede bırakılmış, hatta bürokratik

baskılar yapılarak üyelerimiz istifaya zorlanmıştır. Bu tutum ve toplumsal anlaşma TÜRK - İŞ'i DİSK'e karşı çökertme, hat ta satma anlaşması olmuştur.

PTT işyerlerinde imza yetkisi ne sah'p olmayan bazı hükümet yanlısı kişiler, üyelerimizi oyun ve baskı metodları ile istifaya zorlamışlar, veya sürgüne gönderm'şlerdir. TRT'deki hükümet kadroları da bugüne kadar hak kımız olan toplu iş sözleşmesini imzalamamışlardır.»

Çalışma raporu üzerinde Koop - İş Sendikası adına Süleyman Sarıalioğlu, TÜRK-İŞ'in dinamik bir yapıya sahip olduğunu ve çok defa bunu çalışmalarıyla gösterdiğini belirtmiştir. Koop - İş delegesi özellikle dördüncü plân hazırlık çalışmaları sırasında işçi önerilerinin taslağa konulmasında gösterilen başarıdan ötürü TÜRK-İŞ İcra Kurulu Üyelerini övmüştür.

TÜRK-İŞ'in bundan böyle de ülke sorunları karşısında gere - ken ağırlığını koymasının zorun lu olduğunu dile getiren Süley - man Sarıalioğlu, kalkınmada ve yatırımda emek - yoğun projelere ağırlık verilmes'nin yerinde olacağını ve TÜRK-İŞ İcra Kurulunun bu yönde gayret sarfetmesini istemiştir.

«Emekçi sınıfın, ekonomik bu nalımlardan en az şekilde etkilenmesi ya da kurtulabilmesi için sağlıklı ve güçlü kooperatif örgütlenmelere ihtiyaç bulunmaktadır» diyen Koop-İş delegesi TÜRK-İŞ'in temel ilkesine rağmen, kooperatifçiliğin gerekli düzeyde bulunmadığını, ancak, TÜRK-İŞ'in öncülüğünde - ki yapı kooperatifçiliğinin başarılı görüldüğünü kaydetmiş - tir.

— BEŞİNCİ GÜN —

TÜRK-İŞ Genel Kurulunda gündem gereğince Komisyon Raporları üzerinde müzakerelere geçilmiş ve önce Teşkilât Komisyonu Raporu görüşülmüştür.

Bunun yanında, TÜRK-İŞ'e ilk defa girmek için yapılan başvurular ise, Konfederasyon bünyesinde bulunan aynı işkolundaki sendikanın görüşü ve onayı alındıktan sonra kabul edilecektir.

Bundan başka, Teşkilât Ko - misyonu Raporunda yer alan diğer bir önerinin kabul edilmesiyle de, TÜRK-İŞ bünyesinde bulunan ihtisas bürolarına ilâveten, «genç ve kadın işçiler bürosu» kurulacaktır. Bu amaç la teşekkül edecek büro, ilgili kuruluşlarla ve uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmalara girişecektir. Belirli sayıda kadın ve genç işçi çalıştıran üye sendikaların da, bu konuda birer bü ro kurması karar altına alınmış tır. Bu bürolar özellikle kadın ve genç işçilerin sorunlarının çözümü ile ilgilenecektir.

Komisyon Raporunda kabul edilen diğer bir öneri de, toplumsal anlaşma ile ilgilidir. Kabul edilen bu öneri gereğince, işkolu düzeyinde toplu sözleşme yapılmasını önleyen bir hü küm TÜRK-İŞ'teki teşkilâtlanmayı olumsuz yönde etkilediği gerekçesiyle toplumsal anlaşma metninden çıkartılacaktır.

Hesap Tetkik ve Tahmini Büt çe Komisyonu Raporu üzerinde söz alan delegeler, TÜRK-İŞ'in mali yönden güçlenmesi gerekti ğini belirterek, Konfederasyona ödenen üyelik aidatlarının arttırılması lüzumunda birleşmişlerdir.

Müzakerelerin tamamlanma - sından sonra, genel kurul, halen ayda iki lira olan üyelik aidatının arttırılmasını kabul etmiş, alınan karara göre; her sendika, üye başına yürürlükteki asgari ücretin bir günlük tutarının % 3 ünü TÜRK-İŞ'e aidat olarak ödeyecektir. Komisyon raporunda bu aidatların 7 lira olarak önerilmesi karşısında, bu rakamın belli bir miktar olması kabul edilmemiş, ancak, asgari ücretin bir günlük tutarının % 3'ü şeklinde olması uygun görülmüştür. Ayrıca her sendika üye başına ve her yıl 25 lira tutarında bir dayanışma aidatını Konfederasyona ödemek le yükümlü kılınmıştır. Bu dayanışma aidatı yatırım fonları için harcanacaktır.

Mevzuat ve Öneriler Komisyonunda, TÜRK-İŞ'in bir banka kurması söz konusu edildiğinden, bu öneri enine boyuna mü zakere edilmiştir. Konuşmalar sonunda TÜRK-İŞ'in bir banka kurması konusunun ileriye dönük bir çalışma olduğu belirtilmiş ve bu çalışmaları yapmak üzere yeni İcra Kurulunun görevlendirilmesi uygun bulun - muştur. Varılan karara göre TÜRK-İŞ İcra Kurulu, işçi tasarruflarının ve teşkilât fonlarının gereği şekilde değerlendirilmesi amacıyla Konfederasyonun bir banka kurması, ya da satın alması, ileriye dönük bir çalışma şeklinde ele alınacak, bu ça lışmalar sonucuna göre teşebbüse geçilip geçilmemesi kararlaştırılacaktır.

Mevzuat ve Öneriler Komisyo nu Raporunda, bir süreden beri TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliğince genişletilmiş Komisyon toplantıları sonunda hazırlanan yurtdışındaki işçi çocuklarının eğitim modeli taslağı olumlu bulunmuştur. Raporda, bu taslağın, yeni seçi'ecek yöneticiler tarafından bir an önce hükümete ve siyasi partilere gönderilmesi ve taslağın DGB ile ortaklaşa yapılan toplantılarda ele alınması uygun görül - müş, bu tasarı Genel Kurul tarafından da benimsenmiştir.

Öte yandan, TÜRK-İŞ'in ilkeleri doğrultusunda yaptığı Yönetime Katılma çalışmaları ve ICFTU ile ortaklaşa düzenlenen bu konudaki seminer olumlu şekilde karşılanmıştır. Bu konunun da önümüzdeki çalışma döneminde etraflı şekilde ele alınıp incelendikten sonra çalışanlar yararına yürürlüğe konulması benimsenmiştir. Öte yandan, TÜRK-İŞ Eğitim Vakfına sendikaların üye başına vakfa her ay 1 lira ödemeleri önerisi de Komisyonda benimsen - miştir. Bunun yanında TÜRK-İŞ'in yurt dışındaki işçi çocuklarına Türk kültürünü anlatıcı yayın ve kitaplar göndermesi ve bu yardımın giderek artırılması da Genel Kurul tarafından benimsenmiş bulunmaktadır.

Daha sonra Tüzük Tâdil Komisyonununun önerileri görüşülmüş ve bazı ö-

neriler genel kurul tarafından kabul edilmiştir. Genel Kurulda kabul edilen bir değişiklik önerisine göre, TÜRK-İŞ Yönetim Kuruluna seçilmiş olan üyeler, bulundukları teşkilâtın başkanlığından ayrılsa ya da seçim kaybetseler bile TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyelikleri devre sonuna kadar hukuki sonuçlarıyla devam edecektir. Ancak, bir teşkilâtın genel başkanı seçim yoluyla değişmiş ise o yeni genel başkan da TÜRK-İŞ'in yönetim kurulunda müşahit üye sıfatıyla temsil hakkına sahip olacak. Bu üyeler, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunda söz hakkına sahip olmakla birlikte, oy kullanamayacaklardır.

Kabul edilen yeni bir tüzük değişikliği maddesi ise, Türk İş'e ödenmekte olan aidatların % 1 oranında daha artırılması ile ilgilidir. Mevzuat ve Öneriler Komisyonu Raporunun görüşülmesi sırasında üye başına asgari ücretin günlük tutarının % 3'ü oranında aylık aidat ödenmesi kabul edilmiş iken, bu miktar % 1 artırılarak % 4'e çıkarılmıştır. Bununla beraber, daha önce kabul edilen her üyenin yılda bir defaya mahsus olmak üzere ödemekle yükümlü tutulduğu 25 liralık dayanışma aidatı kaldırılmıştır. Federasyonlara bağlı sendikaların Türk-İş'e % 4 oranında üye aidatı ödemesi konusunda ise tavsiye kararı alınmıştır. Bununla beraber, Federasyonlar TÜRK-İŞ'e % 4 tutarında aidat ödemeye devam edeceklerdir.

Tüzükte yapılan bir diğer değişiklik gereğince de Konfederasyonun feshini düzenleyen 32. maddedeki 1/5 hükmü kaldırılmış ve madde kanunda aranan şartlara uygun hale getirilmiştir. Bugüne kadar Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)'nun üyesi olan TÜRK-İŞ, 33. maddede yapılan değişiklikle ICFTU dışında ARO, ETUC, OECD/TUAC'a da üye olabilecektir.

Genel Kurul, TÜRK-İŞ İcra Kurulunun 7 üyeye çıkarılmasını ön gören öneriyi de kabul etmemiştir. Böylece TÜRK-İŞ İcra Kurulu eskiden olduğu gibi 5 üyeden oluşmuştur.

«Siyasi politika» komisyonunun getirdiği öneri kabul edilmeyince, TÜRK-İŞ'in izliyeceği siyasi politikayı düzenleyen Türk-İş Ana Tüzüğünün 5 nci maddesi aynen kalmıştır.

Bu maddede şöyle denilmektedir :

«Madde 5 — TÜRK-İŞ Siyasi partilere karşı mutlak bağımsızlığını korur. Siyasi partilerle organik bağ kuramaz, TÜRK-İŞ kendi ilke ve amaçlarını tahakkuk ettirmek için demokratik kurallara inanan, herhangi bir siyasi partiyi destekler veya bir siyasi partinin kurulmasına öncülük yapar.

Desteklemenin şekil ve şartlarıyla kuralları, TÜRK-İŞ İcra ve Yönetim Kurullarının ortak toplantısında karara bağlanır. Bu karar, kurulların üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile alınır.

Karar, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından genel seçim kararı alınması tarihine kadar veya bu tarihden itibaren en geç bir hafta içinde ve bir toplantıda alınamazsa, derhal Türk İş Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırılır.»

Komisyon raporunda olağanüstü toplantıya çağırma süresinin en geç belirtilen tarihden itibaren bir ay içinde saptanması isteniyordu. Bu istekle beraber bazı delegelerin siyasi parti kurma yolundaki talepleri de genel kurul tarafından ele alınmıştır.

Daha sonra tüzükle ilgili bir maddeyi ek olarak görüşen genel kurul, işçi çocuklarının eğitim ve öğrenimini amaçlayan TÜRK-İŞ Eğitim Vakfı'na bir fon ayrılmasını kabul etmiştir. Buna göre her üyeden TÜRK-İŞ'e gönderilecek aidatların 50 kuruşu Eğitim Vakfı fonunda toplanacaktır.

BAHİR ERSOY'UN KONUŞMASI

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Onbirinci Genel Kurulu devam ederken konuşan Çalışma Bakanı Bahir Ersoy «Bakan olarak da ızdırap çekiyorum, sendikacı olarak da ızdırap çekiyorum. Türk işçi sendikacılığı devamlı zayıflama yolundadır» demiştir.

Bahir ERSOY Genel Kurulda yaptığı konuşmada Çalışma Bakanlığı görevine geldiği günden bu yana Bakanlık içinde geçmiş devrin elemanları ile uğraşı halinde olduğunu söylemiş, sendikacıların ve sendikaların uzun süreden beri Bakanlığın kapısına bile gitmediklerini ifade etmiştir.

Çalışma Bakanı ERSOY, geçmiş hükümet devrinde Çalışma Bakanlığı kadrolarının ihtisas sahibi olmayan öğrenim görmemiş kimselerle doldurulduğuna da işaret etmiş, bu konuda birkaç örnek vererek imtihanların nasıl yapıldığına değinmiştir. Bu imtihanlar sırasında, soruların Arapça bile cevaplandırıldığını ve bunlara imtihan kazandırıldığını söyleyen Bakan, özetle şöyle demiştir :

«Karşınıza hesap vermek için çıktım. Bu bakanlığın gerçek sahipleri sizlersiniz. Bakanlığı devraldığım zaman, kadroda 408 kişi vardı. Ve bunun büyük bir kısmı memurdu. İmtihanla memur alınmıştı, bu imtihanlarda Avrupaya gidenler dahildi. Bu imtihanların tümünde Avrupaya gidenler dahil yolsuzluk iddiaları vardı. Bunların bazıları Danıştay'a gitti, bazıları ise müfettişlerim'z tarafından saptanarak iptal edildi.

Bu imtihanlarda sorulan sorular ve cevaplarını Sayın Türk İş'in delegelerine göstermek istiyorum. İmtihanda sorulardan bir tanesi «hilâfetle ilgilidir» Son halife kimdir? diyor sualde. Cevap şöyledir : «Halifeliği, Cumhuriyet hükümetinin müsebbibleri kaldırmıştır. Kemal Paşa ve arkadaşları kaldırıldı diye bayram etmiştir. Kemal paşa hilâfeti kaldırarak üstelik adamları yurt dışına sürmüştür. Yâ MUTTAKİM diyor, Cumhuriyet hükümet'nin kurucularına YA MUTTAKİM diyor, Ya Muttak'm ne demektir? Ya muttakim, İntikam, demektir. Atatürk'ten, Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyetten intikam alınmadığını söyleyen bu sınava giren talebeye 90 puan verilmiştir. Ve kendisi Paris'e tayin edilmiştir.»

Çalışma Bakanı ERSOY, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ'un yetki konusundaki uyuşmazlıkları büyük bir titizlikle izlediğini ve hemen her gün iki defa kendisini telefonla arayarak bilgi istediğini hatırlatmıştır. Çalışma Bakanı Ersoy, yetki konusundaki işlemlerin objektif şekilde yürütüldüğünü öne sürerken, isim isim bir çok sendikadan örnekler vererek ayrıntılı bilgi sunmuştur.

ELEŞTİRİLERE VERİLEN CEVAPLAR

Genel Kurulun son gününde konuşarak yapılan eleştirileri cevaplayan İcra Kurulu üyelerinden Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, özellikle bu eleştirilerde bazı haksızlıklar yapıldığını söylemiş «seminerlerimiz TÜRK-İŞ İlkeleri çerçevesinde ve Atatürkçü düzeyde yapılmıştır» demiştir. Kaya ÖZDEMİR, Basın işçilerinin eleştirilerine verdiği cevapta yazı işleri müdürlerinin tutuklanmaları konusunda çok açık bir şekilde buna karşı olduğunu defalarca belirttiğini, buna rağmen, burada yapılan eleştiride tersine olarak durumun ifade edildiğini belirtmiştir.

Kaya Özdemir, disiplinli bir sendikacı olarak TÜRK-İŞ'in tüm kararlarına bugüne kadar uyduğunu söylemiş, lüks otellerde yapılan eğitim seminerleriyle ilgili olarak da şöyle demiştir :

«Buralarda yaptığımız çalışmalarla devlet arşivine imkân verdik. Sayın Cahit Erhan'la Sayın Avni Çarsancaklı'nın bu raporlarda imzaları var. Her biri büyük birer kıymet olan arkadaşlarımızı, geceyarılarına kadar çalıştırdık. Şevket Yılmaz la Özer Oral'ın başka bir komisyon raporunun altında imzaları var. O arkadaşlarımızın politik düşünceleri ne olursa olsun, birlikte çalıştık ve iyi sonuçlar aldık. Vicdan huzuru içindeyim.»

Genel Eğitim Sekreteri konuşmasını şöyle bitirmiştir :

«Bundan önceki genel kurulda söylediğim gibi, şimdi de tekrarlıyorum, benden komünist veya faşist yönde eğitim bekleyenler, avuçlarını yalasınlar. Marksist eğitim isteyenlerin, faşist eğitim isteyenlerin oyu bana lâzım değil. Bana Atatürk'çülük felsefesini benimseyenlerin oyu kâfidir.»

İKİ GENEL BAŞKAN ADAYI, DENİZCİER VE ÖZER GENEL KURULDA YANYANA

TUNÇ DENİZCİER, ÖZER VE YILMAZ GENEL KURUL ARASINDA SOHBET EDİYORLAR

EZGÜ'NÜN SÖZLERİ

Daha sonra Genel Teşkilâtlanma Sekreteri Ethem EZGÜ söz almış ve konuşmasının sonunda bu göreve yeniden adaylığını koymadığını açıklamıştır.

Ethem EZGÜ, yapılan eleştirilerin insaf ölçülerini aştığını ve ithamların çok ölçüsüz ve acımasız şekilde sürdürüldüğünü kınadığı konuşmasında daha sonra şunları söylemiştir :

«Bu genel kurluda bazı arkadaşlarımız vur abalıya, kabilinden, insafsızca eleştirilerde bulundular. Siz bugün geçmiş icrayı hiç hizmet yapmamış gibi eleştirir, haklarında bu vasıfları sarfederseniz, bir gün gelir sizin hizmetleriniz için de aynı şeyler söylenir. Bu duruma düşmeyiniz. Rüzgâr eken, fırtına biçer. Yöneticilerimizi eleştirirken, insaflı olmazsanız bir gün sizi yönetecek yönetici bulamazsınız.

KONGRE DİVANI : BAŞKAN HALİL TUNÇ VE YARDIMCILARI ZEKİ GEDİK İLE KEMAL SARISOY

Sayın Cevdet SELVİ, senin insafına sığınırım, ben, Siirtte par ti müfettişi görevi ile bulunduğum sırada, Sayın Genel Başkanımın direkt fi ile oradaki görevimi bırakıp gece sabaha karşı saat 3 de senin Batman grevine gelmedim mi? Ama orada beni takdir etmek yerine. niye konuşturmadınız? İzmit İPRAŞ sorununuzda gece gündüz orada idim. Halbuki siz, hastalığınızı beyanla, başağrınızı beyanla bir gün bile orada kalmadınız. Ben günlerce o bunalımda sandalye üzerinde yattım, ama sonunda size 6 bin üye getirdim. Kötü tarafları söylerken, yapılan hizmetleri dile getir - mek fazilet değil midir? Bir arkadaşım, bana hizmet yapamayacağımı bile bile oy verdiğini söyledi, bu suç değil midir? Madem hizmet yapmıyor idik bize neden oy verdiniz? TÜRK-İŞ icrasında bulunan bu kişiler acınacak kişiler midir ki, bu şekilde oy verdiniz? Biz bu derece yıpratmaya ve bu derece insafsızca eleştirmeye hiç birinizin hakkı yoktur.»

Ethem EZGÜ, genel kuruldaki konuşmasını şu sözlerle tamamlamıştır :

«Daima Türk işçisine hizmet vermiş bir kişi olarak, huzurunuzda Türk-İş teşkilâtlandırma Genel Sekreterliğine yeniden adaylığımı koymayacağımı ilân ediyorum. Bundan sonra TÜRK - İŞ'e ideolojik maksatla Marksist, faşist düşünce getirmek isteyenlerle parlamentoda ölümüne mücadele edeceğim.»

ERGÜN'ÜN SÖZLERİ :

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer ERGÜN, eleştiriler üzerinde yaptığı konuşmada «hata, rejimde değil, yönetenlerdedir. Ülkenin bu duruma gelmesinde en büyük etken yöneticilerdir.» demiş. demokrasi için, yeni yollar değil, mevcut düzenin düzeltilmesine çare aranması gerektiğini söylemiştir.

Ömer ERGÜN, konuşmasında daha sonra şu görüşlere yer vermiştir :

«Hayatımın çeyrek asrı TÜRK İŞ bünyesinde geçti. Seçimle geldim, seçimle gideceğim. Kuruluşlar devamlı insanlar geçicidir. İnsanların hükmetmelerini değil, kuruluşların yaşamasını sağlamalıyız.

Türk işçisini kanlı olaylara itmek isteyenler vardır. Ancak, Türk işçisi bu oyunlara gelmeyecek, sağduyuya sahiptir.»

ŞİDE'NİN SÖZLERİ :

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE, çalışma raporu üzerinde ve öteki eleştirilerle ilgili olarak yaptığı konuşmada «sadece yaptıklarımızdan dolayı değil, yapamadıklarımızdan dolayı da sorumluyuz. TÜRK İşçisinin bilinç seviyesinin arkasında kaldığım gün istifa edərim.» demiştir.

Sadık Şide, çok çeşitli konularda açıklama yapmak istediğini ifade etmiş fakat zamanın

elvermediğine değinmiş, bir konuşmacının raporun yanlı olduğu şeklindeki eleştirisine karşılık da «yanlı değildir, bir bakıma yanlıdır. Türk-İş ilkelerine göre, yanlıdır» dedikten sonra konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Raporumuz bir bakıma yanlıydı, özgür sendikacılıktan yana olduğu için yanlıydı. Ama bir başka manâda değildi. Titizlikle hazırlandı.

Zaman zaman divan konuşmacıları uyardı, konuşmalarınızı rapor üzerinde yapınız dedi, ama zaman zaman divan yoruldu, bunu tekrarlıyamadı ve arkadaşlarımız çeşitli acımasız eleştiriler de yaptılar.

Kaygı duymamak elde değil, bir nebzecik dahi olsa zarar verecek her hareketin karşısında kaygı duyarız. Tekrarlıyorum, TÜRK-İŞ'e zarar verecek her hareketin karşısında kaygı duyarız. Ama, belki bir saat sonra aklanacağız, fakat halâ görevde bulunuyoruz. Bu noktaya kadar, hepinizin duyduğu kaygıdan daha fazlasını duymak bizim görev anlayışımızın birinci maddesidir.

Dünya ilerliyor, gelişmelere sahne oluyor. Türkiye'miz de bütün tenkitlere rağmen bir takım gelişmelere sahne oluyor. Elbet bu yeniliklere ayak uydurmak, yöneticilerin en başta gelen görevlerinden biri. Bunun için diyorum ki, TÜRK - İŞ yönetimi, işçi sınıfının gerisinde değil, ilerisinde. Kendisini bu genel kurullarla aldıkları kararlarla konulan yerdedir. Bir adım dahi gerisinde kalmamıştır. Kendi adıma söylüyorum, Türk işçisinin bilinç seviyesinin gerisinde kaldığım gün, akşama istifa ederim, böyle bir mevkiyi işgal etmek şerefsizliktir. Ve çağdaş sendikacılığın en iyisini TÜRK - İŞ yapmaktadır ve bu bir iddiadır. Ve fakat aslı olan bir iddia.

Bir Amerikan sendikacılığı yutturmacılığı, karalamacılığı sürüp gidiyor. Türk sendikacılığı özellikle TÜRK - İŞ topluluğunun uyguladığı sendikacılık, Amerikan sendikacılığından 15 yıl ilerdedir. Alman sendikacılığından 20 yıl ilerdedir, iddia ediyorum. Neden? Amerikan sendikacılığı tarih olarak bizden çok eski, kuşkusuz, daha fazla tecrübeye sahip. Fakat Amerikada çalışan 100 milyon işçinin sadece 21 milyonu sendikalaşabilmiş. Onun dışındakiler asgari ücretle çalışmaya mecbur Bu durumu tesbit etmiş bir arkadaşınız olarak iddia ediyorum, Almanya'da da durum böyle 22 milyon işçinin çalıştığı Almanyada DGB'nin toplam üye sayısı Polisler sendikasının geçen Mayıs ayında DGB'ye katılmasıy'a beraber sayısı daha 8 milyona yeni ulaşmıştır. 22 milyon işçi, 8 milyonu sendikalı. Türkiyede böyle midir? Kanunlarımız, bazı sendikalı olan çalışanları sendikalı olmaktan uzak tutuyor. Bizim başlıca derdimiz budur. Ama mevcut sendikalaşabilen insan içinde çok bölünmüş olmasından devamlı şikayet etmemize rağmen Türkiyede çalışanların % 98'i sendikalı.»

Sadık Şide, TÜRK - İŞ Genel Merkezinde sadece sendikal konularda çalışmaların sınırlandırılmadığını, traktör sırası gelmiş vatandaşla, uçak bileti bulamayanlara kadar her gün birçok kişinin TÜRK - İŞ'e başvurduğunu hatırlatmış ve «Sayın Genel Başkanın bu konuda bir sözü var. Her taraftan itilmiş, horlanmış, çaresiz vatandaşı dinleyiniz. Ona yararlı olmasak bile, belki onu ferahlatır, bir yerinden tutar, yardımcı olabiliriz, der, Bizim Konfederasyonda, yurt içindeki işçilerimizin sorunlarının dışında sayıları birbuçuk milyonu bulan yurtdışındaki işçilerimizin müracaatları ve sayısız hizmetleri de görülmektedir. Bizden başka hiç bir konfederasyonun, yurtdışındaki işçilerimize tek bir hizmet götürdüğünü söyleyemezsiniz. Biz, işçi sorunları yanında memurların ve memur emeklilerinin de haklarını savunan bir Konfederasyonuz. TÜRK - İŞ'in sadece işçilere yaptığı hizmetlerle sınırlı kalmasından yana değiliz.»

TÜRK - İŞ İcra Kurulunun, işçi emeklilerinin aylıkları ile ilgili adaletsizliğin giderilmesi konusunda da çalışmalar yaptığını, yeni asgari ücretin işçi ücretleri dışında memur katsayılarını bile kapsayacak, 7 ana konuda etkili olacağını sözlerine ekleyen TÜRK - İŞ Genel Sekreteri Şide, devamla demiştir ki :

«Bir hususu özellikle genç arkadaşlarıma, bu genel kurula ilk defa katılanlara bir uyarı mahiyetinde hatırlatmak istiyorum. Gerçekleri görmek lâzım. Evet, TÜRK - İŞ'te görüş ayrılığı vardır ve olacaktır. Çünkü TÜRK - İŞ gerçekten demokratik bir kuruluştur. Fikir ayrılığı vardır, ama TÜRK - İŞ'te kavga yoktur. TÜRK - İŞ topluluğu bu olgunluğu yıllar yılı tecrübesiyle kazanmıştır. TÜRK - İŞ topluluğundaki her işçinin bir siyasi görüşü olacağı gibi, bu genel kurula katılan delegelerin, yönetim kurulumuzun ve TÜRK - İŞ İcra Kurulu üyelerinin de birer siyasi görüşü olacaktır. İcra Kurulunun tüm üyeleri, tek makastan çıkmış olabilir mi? Geçen kongremizde, bu onuncu ve sonuncu kongremizdir, diyenler oldu. Bu gün de dağılmamızı ve parçalanmamızı isteyenler, bu yönde menfi propagandalar aramıza kadar sızmış ama sağduyulu delegelerimiz karşısında söylentiler kayaya çarpan rüzgâr gibi dağılmıştır.

İnsanlar açlığa ve susuzluğa dayanabilir, ama, özellikle Türk milleti olarak haksızlığa dayanamayız. O halde, kendimize reva görmediğimizi başkalarına yapmamalıyız. Eleştiride bu konuya dikkat etmek gerekir. Ben, görevim süresince değil her günümün, her saatimin hesabını şerefle vermeye hazırım. Şüphelendiğiniz birisini göreve getirmeyin, göreve getirdiğinizden de şüphe etmeyin. Yoksa herkes sizden şüphe eder. Lâyık olmadığımız haksızlıklarla bizi itham edemezsiniz. Ben kendimi öyle bir haksızlığa lâyık görmedim ve göremem. Görev verilirse, aynı hizmet anlayışım içinde hizmete devama kararlıyım. Bakanlığım süresinde Genel Sekreterliği yürütürken, 5 ay maaş almadım. Bu alacağımı TÜRK - İŞ'e ve onun üyesi her işçiye adıyor, TÜRK - İŞ'i

TÜRK-İŞ 11. OLAĞAN GENEL KURULUNDA GÖREV BAŞINA GETİRİLEN YENİ İCRA KURULU SEÇİM SONRASI DELEGELERİ SELÂMLIYORLAR

bu alacağımdan ötürü ibra ediyorum. Her davranışımda, özel hayatım dahil şerefli Türk işçisinin temsilcisi olduğumu unutmuyor, ve hizmetlerimi helâl edi yorum. Hepinizi en derin saygı ve sevgilerimle selâmlıyorum.»

TUNÇ'UN SÖZLERİ :

Daha sonra konuşan Halil Tunç, bir haftadan beri devam etmekte olan TÜRK - İŞ Onbirinci Genel Kurulunda «aktif sendikacılığı» bıraktığını bir kere daha yineleyerek, yapılan eleştirileri cevaplandırmıştır.

Tunç, Genel Başkan sıfatıyla yaptığı bu son konuşmasında, şunları söylemiştir :

«Uğrunda gururlandığım, sevinci ile sabahlara kadar uyumadığım benim sevgili kader arkadaşlarım, değerli meslekdaşlarım,

Heyecanımı yitirmedim, dersem yalan söylemiş olurum. Fakat eski günlerin Halil Tunç'u kadar bu genel kurulda, en azından şu anda heyecanlıyım. Heyecanımın derecesini, sırası geldikçe genel hatlarıyla, detaya inmeden ana hatlarıyla sizlere açıklamağa çalışacağım.

Toplumumuzun içinde bulunduğu siyasal, ekonomik ve sosyal çalkantılar dikkate alındığında geçirdiğimiz üç yıl TÜRK-İŞ'in en itibarlı, en güçlü, en başarılı dönemi olmuştur.

TÜRK - İŞ toplumu, topluluğun halâ güvenini kazanan umudu olan Türk Silâhlı Kuvvetlerinden sonra rejimin en ateşli koruyucusu olan, sevunucusu olan kuruluş olarak kalabilmiştir. Bu konuda hepinizin emeği geçti, işte böylesine bir genel kuruldan sonra bu genel kurulun bazı yanlışlarını burada dile getirmezsek, doğruya çevirmezsek, hataların en büyüğünü yapmış oluruz.

Bu genel kurulda az da olsa bazı haksızlıklar yapıldı. Haksız suçlamalar ve TÜRK - İŞ Genel Kurullarının seviyesine, olgunluğuna, kalitesine yakışmayacak çirkin kelimeler bilerek seçildi. TÜRK - İŞ Topluluğunun yabancısı olduğu ve her zaman yabancısı olacağı faşist sloganlar, komünist sloganlar sergilenmeğe çalışılmıştır.

Bu Genel Kurul'da ömrünü vermiş bir genel başkanın veda konuşmasını yaparken bir kaç kelime ile geçiştiremezdi, çünkü bu haksızlığa karşı bir reaksiyonu olmalıydı.

Çünkü sendikacılık reaksiyondan doğmuştur.»

Halil Tunç daha sonra Türk sendikacılığının gelişme sürecini anlatmış, bugünkü güce gelmesinin reaksiyonlar sonucu ortaya çıktığını söylemiştir.

Tunç, daha sonra, konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«İnsanoğlu çok zor tanınan bir yaratıkdır. Tanıdım diyorsunuz, 29 sene beraber çalışıyorsunuz, bir bakıyorsunuz bir olayda bütün çirkinliği ile o tanıdığınız, gönül verdiğiniz, alkışladığınız insan bütün iğrençliğiyle ortaya çıkıyor. O zaman işte, acı gerçek insanın alnında şrak diye şaklıyor, ama biraz da iş işten geçiyor.

Sendikacılık hayatım boyunca hiç bir olaya, hiç bir konuya ideolojik açıdan bakmadım. Onun için dediler ki, Halil Tunç köşeli bir lider değil, idealleri olan bir lider değil, Halbuki sendikacılık, liderlerin yapacağı iştir dediler. Katlandım, neden? Biraz evvel söylediğim gibi, TÜRK - İŞ'in bütünlüğüne gölge düşmesin diye.»

Tabandan gelen sese kulak kabarttığını söyleyen Halil Tunç gelişmenin güzelliği karşısında müdahale etmenin gereksiz olduğuna da inandığını belirtmiş, «ben ideallerimi realiteyle beraber götürdüğüm için hizmet verebildim hatasıyla sevabıyla» demiştir.

Sendikacılığın hayalcilik olmadığını, sendikacının ayaklarını sağlam zemine basmak zorunda olduğunu da ifade eden Halil Tunç, ideolojik konularla yakından uzaktan ilgisi olmadığını da söylemiştir. Tunç, yüzelli yıl önce konmuş doktrinler, ideolojilerin artık devrini doldurduğunu, hiç olmazsa şu çağda sallanmakta olduğunu da sözlerine eklemiş, Çağımızın 150 yıl önceki derebeylik, sömürü çağı olmadığına işaret ederek, artık teknolojik gelişme çağı olduğunun bilinmesini istemiştir.

Halâ bu düşüncede olanların gerici, tutucu ve fenatik olduklarını da öne süren TÜRK - İŞ Genel Başkanı, Avrupada komünist partiler yasal olduğu halde onların etkisi altında kalmıyorsa, işçinin artık yüzelli yıl önceki çağı çoktan gerilerde bırakmasının buna neden olduğunu ülkemize ve işçimize sendikacılar olarak çok şey verirsek bu çağdışı hareketlerden ülkemizin de kurtulacağını vurgulamıştır.

Tunç, Siyasal, ekonomik ve sosyal alanda işçinin büyük gücü olduğunu, buna dayanmayan hükümet ve toplulukların başarıya ulaşamayacaklarını bildirmiş, «çağ dışı bir milliyetçilik anlayışıyla da sorunlara yaklaşmadım. Ama hedefimiz benim ve arkadaşlarımın hedefi, Atatürk milliyetçiliği rehberimiz oldu. Çünkü çağ dışı kalmış milliyetçilik zaman zaman cılız da olsa burda sergilenmek istendi.» demiştir.

TÜRK - İŞ Genel Başkanı eleştirilerden birincisinin TÜRK-İŞ Genel Kuruluna çağrılan politikacılardan baş'adığını söylemiş, iki büyük partinin liderini, Başbakan ve Ana Muhalefet Partisi liderini genel kurula yönetim kurulunun aldığı kararla çağırdıklarını ifade ederek sözlerini şöyle sürdürmüştür :

«MHP'yi niçin çağıracağım ben genel kurula? Dünya görüşü, sendikacılık felsefesine taban tabana zıt olan, bir genel başkanı niçin çağıracağım? Hele işçi hareketini bölme pahasına MİSK gibi sendikacılık felsefesinden yoksun bir teşkilatın genel kurullarına giden, orada alkış tutan, adeta o konfederasyonu bir yan kuruluşu olarak olayların içinde kullanan bir partiden beklediğimiz bir şey mi var?

MSP'yi niçin çağıracağım? ırk, dil, din, mezhep, siyasi parti farkı gözetmeden hizmet vereceğime and içtiğim, tüzüğümde belirlediğim bu ilkelere ters düşen ve bir parti liderini buraya çağırmak bize utanç verirdi. TÜRK-İŞ ne istediğini bilmeyen bir topluluk derdi, buradan ayrıldıktan sonra.»

TÜRK - İŞ Genel Başkanı, ilk gün, yapılan program gereğince Ana Muhalefet Partisi lideri Demirel'e söz verileceğini, bunu Yönetim Kurulunun kararlaştırdığını ve programın buna göre yapıldığını, «Demirel'in sesim kısık» gerekçesiyle toplantıya gelmediğini, oysaki o akşam televizyon da yaptığı konuşmada tüm kamuoyunun sesinin kısık olmadığını izlediğini de söylemiş, bu nedenle Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem'e söz verilmediğine işaret etmiştir.

Politikacının, konuşmalarda çok dikkatli olması gerektiğine de değinen TÜRK - İŞ genel başkanı, unutkan bir millet olduğumuzu söylemiş, özellikle politikacıların bu unutkanların başında geldiğini, bu nedenle de konuşurlarken çok dikkatli olmalarını istemiş, kıdem tazminatı konusunda Ali Naili Erdem'in genel kurulun havasına uyarak yanlış beyanlarda bulunduğunu, kıdem tazminatı konusunda en son sözü Ali Naili Erdem'in söylemesi gerektiğini bildirerek, Ali Naili Erdem'in bir zamanlar kıdem tazminatının kaldırılması yolundaki girişimini belgelerle genel kurula sunmuştur.

Tunç, bu konudaki görüşlerini şöyle bağlamıştır :

«Ali Naili Erdem, güzel konuşmalar yaptı birkaç şiir okudu, fakat, TÜRK - İŞ vaadlerle, şiirlerle sevilmez. TÜRK - İŞ'i sevmek, davranışla, tutumla, TÜRK - İŞ'in ve Türk sendikacılığının felsefesine inanmakla olur.

TÜRK - İŞ'i sevmek şöyle olur. Sayın Başbakan çağırıyor. «gelin TÜRK - İŞ diyor, memleket felâkate gidiyor, çaresizlik içindeyiz» diyor ve TÜRK - İŞ'in genel başkanını sağ tarafına oturtuyor, sağına alıp oturtmak, ona onur vermektir. Bu teşkilâta minnet duymaktır. Bu davranışını kamuoyu önünde açıkça yapıyor, bununla da kalmıyor, acaba bir gösteriymiydi, bu...»

TÜRK - İŞ'i sevmenin sözde olamıyacağını bir örnekle belirten Halil Tunç Demirel'in Başbakan olduğu sırada işveren'e daha yakın davranışlar içinde olduğunu belirtmiş, gazetelerdeki resimli haberlerden örnekler göstermiştir. Başka bir lide in de İstanbul'daki bir yemekli toplantıda İşverenler Sendikası başkanını sağına alıp resim çektirdiğini kaydeden Halil Tunç «TÜRK - İŞ'i sevmek onun umdelerini korumakla, olur» demiştir.

Halil Tunç ilki 1936 da çıkan İş Kanunu diğer ikisi 274 ve 275 Sayılı Kanunlar olmak üzere çalışma hayatını tanzim eden 3 Kanundan 1963'de çıkan son ikisinin Ecevit'in hizmet dönemine rastladığını ifade etmiş ve sözlerini şöyle sürdürmüştür :

«Ecevit'i ömrüm boyunca seveceğim, bunun için seveceğim 274 ve 275 sayılı Kanunların çıkmasında büyük gayreti olmuştur. Türk işçisinin bugünkü

onurlu yerine çıkaran ne Halil Tunç, ne Ecevit ne Demirel'dir. Türk işçisini bu seviyeye ulaştıran 274 ve 275 sayılı Kanunlardır. Emeği geçen de birinci derecede Ecevit'tir. Onun için kendisini seviyorum. Ne Ecevit, ne Demirel babamın oğludur. Geçenlerde bir beyanım yanlış anlaşıldı. Alman Parlamento heyetiyle görüşmemde, «Demirel Sendikaları ve TÜRK - İŞ'i tanıyor mu? Şeklinde bir sual gelince, ben de «Sendikaları ve TÜRK - İŞ'i Kanunlar tanımış, tüm dünya tanımış, politikacı kim oluyor da tanımıyacakmış, demiştim. İşte bu beyanım yanlış değerlendirildi. Bana, Ecevit tanıyor mu deselerdi, Ayni cevabı verirdim. Bu genel kurulların dili olsa, Ecevit'i çok defa en sert biçimde eleştirdiğimi söylerdi. Çağımız bu eleştirileri bilirsiniz. Bir Erzurum Kongresini, bir Büyük sinemadaki Kongreyi düşünün. Kendisi Kayseride demeç vermişti. Çıktım, gümbür gümbür kim oluyorsun dedim Yürekli isen gel burada konuş dedim Kimsenin uşağı değilim ben, Ecevit'in himmeti ile Senatör olmadım. İşçinin bana duvduğu güvenle, işçinin beni yükseltmesi sonucu senatör oldum.»

Avni Çarsancaklının eleştirileri sırasında TÜRK - İŞ'i dev'e, kendisini ise serçe yürekliye benzettiğini hatırlatan Halil Tunç, 1969 yılında Çarsancaklının şube başkan vekili olduğu Kırıkkale Metal - İş Sendikasında meydana gelen olayları anlatmış, şöyle demiştir :

«İşte o tarihteki haberlerden okuyorum. Kırıkkalede işçiler sendikayı basmış kapı, pencere ve sandalyeleri parçalamış ve Arslan Yürekli Rişar, yani Avni Çarsancaklı korkudan hamama sığınmıştır. Bu olay üzerine o zaman genel başkan rahmetli Demirsoy'un talimatı ile Genel Sekreter olarak Kırıkkaleye gittim. Kırgın hırçın ve kinli işçiyi yatıştırarak iş başı yapmalarını sağladım.»

Bundan başka diğer bazı sendikal olaylara da değinen Tunç, işçinin yanına varılamıyan tansiyonlu hallerde kendisinin linç edilme pahasına bu olayları işçi yararına yatıştırmayı sağladığını anlatmış devamla demiştir ki :

«Ama özgür sendikacılık dallarından ayrı düşünenlere daima karşı oldum, bundan böyle de karşı olacağım. Kardeşi kardeşe vurdutmadım. Hele kalkıp bana, katil diyeceksiniz. Her gün kardeşi kardeşe vurduracak, milleti birbirine kırdıracak, sonra gelip bu kürsüden bana katil diyeceksiniz.

Bildenberg toplantısına katıldığımı kınayanlar oldu. Türkiye'deki bu toplantı meşhur Petrol krizi öncesi ülkemizde yapıldı ve bu toplantıya dünyanın en büyük iktisatçıları ve şöhretli politikacıları yanında sadece üç sendikacı çağrılmıştı. Kanada, Federal Almanya Sendikalar Birliği başkanları ve TÜRK - İŞ Genel Başkanı olarak ben. Bundan gocunmak değil, gurur duymalısınız. Halil Tunç kimsenin uşağı olmayan bir kişiliğe sahiptir. Bunu hepiniz bilirsiniz. Bugüne kadar kimin karşısında yenik düştüm? İşçi hakları konusunda hangi profesöre karşı, hangi polikacıya karşı sizi mahçup ettimi? Hiç birine... Bundan sonra görev almıyacağım ama TÜRK - İŞ'in her sorununda, TÜRK - İŞ'in bölünmezliğinde ve beraberliğinde sizinle olacağım.

Bugünlere nasıl geldik? Bir düşününüz. Kendime pay çıkarmak istemiyorum. Ama 19 yıl yöneticilik yaptığım TÜRK - İŞ'e kendimizden de çok şeyler verdik. Dün bile 2 başkan adayını aşağıya çağırdım, kendileri ile istişare ettim. Gelin bir defa daha yanlış yapalım, ideallerimizi dünya görüşlerimizi bir tarafa bırakıp ortak bir yol bulalım Birlik ve beraberlik içinde davranalım, dedim

Her iki arkadaşım beni anlayışla karşıladılar. Ama delegasyonlar buna karşı çıktı. Sen hata ettin hep bu yolu denedin, işte böyle eleştirildin, bu eleştiriler sana layıktır dediler.

BAŞKAN ADAYLARINDAN KEMAL ÖZER, SEÇİMİ KAZANAN DENİZCİER'İ İÇTENLİKLE KUTLADI...

Biz bugüne gelene kadar büyük eziyetler, yokluklar, sıkıntılar çektik. Konfederasyon olarak zaman geldi personelimizin maaşını ödiyebilmek için, sendikaları kapı kapı dolaştık. Ama bugünlere bu güçle çıktık. Hiç bir insana nasip olmayan ünvanlar aldım. Bunların en büyüğü şüphesiz TÜRK - İŞ Genel Sekreterliği ve TÜRK - İŞ Genel Başkanlığıdır.

19 yıl görev yaptım. Herkese nasıp olmaz bu. Çocuklarıma bırakacağım en büyük miras da budur Böyle duygular içinde sizlere konuşmamın başında hakkınızı helâl edin demiştim. Konuşmamın sonunda da, bana hakkını helâl edenlere de etmiyenlere de hakkım geçmişse helâl ediyorum, sizlere mutluluk, başarılar ve esenlikler dolu bir ömür diliyorum.

Saygılar sunuyorum.»

Delegelerin çoşkun tezahüratları ile karşılanan Halil Tunç'un bu konuşmasından sonra, kendisine TÜRK - İŞ İcra Kurulu ve Konfederasyona bağlı tüm kuruluşlar ayrı ayrı hizmet şildi ve şükran armağanları vermişlerdir.

Daha sonra Yönetim Kurulu adına kısa bir konuşma yapan Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz, bu genel kuruldan da daha güçlenmiş olarak çıkılacağını belirtmiş, her iki başkan adayı İbrahim Denizcier ile Kemal Özer'i mikrofon başına davet ederek birbirlerine şans dilemelerini istemiştir.

Bunun üzerine Başkanlık Divanının önüne gelerek, kucaklaşıp karşılıklı şans dileğinde bulunan her iki Başkan adayı, seçildikleri takdirde tüm güçleri ile TÜRK - İŞ İlkelerine gönülden bağlı kalarak Konfederasyonun daha ileriye gitmesine çalışacaklarını, seçilmedikleri takdirde ise tüm güçleri ile ve olanakları ile seçilen yeni Genel Başkana yardımcı olacaklarını beyan etmişlerdir.

Müteakiben sendikacılığa emeği geçenlere çeşitli armağanlar ve şiltler verilmiş daha sonra seçimlere geçilmiştir.

TUNÇ BAŞKANLIĞINDAKİ İCRA KURULU GENEL KURULCA İBRA EDİLDİKTEN SONRA

11. GENEL KURULDA SEÇİLEN YÖNETİM, ONUR VE DENETİM KURULU ÜYELERİ

TÜRK-İŞ ONBİRİNCİ GENEL KURULUNDA SEÇİLEN YÖNETİM KURULU ASİL ÜYELERİ :

1.	Şevket YILMAZ	(TEKSİF)
2.	Vahap GÜVENÇ	(TEKSİF)
3.	Orhan SORGUÇ	(TEKGIDA-İŞ)
4.	Zeki GEDİK	(TEKGIDA-İŞ)
5.	Faruk BARUT	(TES-İŞ)
6.	Ahmet KURT	(LİKAT-İŞ)
7.	Mustafa ÖZBEK	(TÜRK METAL)
8.	Muammer GÜR	(TÜRK METAL)
9.	Mustafa BAŞOĞLU	(SAĞLIK-İŞ)
10.	Necati CANSEVER	(SELÜLOZ-İŞ)
11.	Sabri IŞIK	(HABER-İŞ)
12.	Aslan SİVRİ	(DOKGEMİ-İŞ)
13.	Nihat KAYA	(SU-İŞ)
14.	Yaşar DOĞUALP	(ŞEKER-İŞ)
15.	Fuat ALAN	(BİF)
16.	Akif KESKİN	(ÇİMSE-İŞ)
17.	Hüseyin PALA	(TÜMTİS)
18.	Kemal ÖZER	(MADEN FED.)
19.	Mehmet TEZER	(MADEN FED.)
20.	Şerafettin AKOVA	(DYF-İŞ)
21.	Zeynel IRMAK	(TARIM-İŞ)
22.	Kemal SARISOY	(AĞAÇ-İŞ)
23.	Hüseyin DÜZGÜN	(BASIN-İŞ)
24.	Cevdet SELVİ	(PETROL-İŞ)
25.	Yener KAYA	(DERİ-İŞ)
26.	Halit MISIRLIOĞLU	(YOL-İŞ)
27.	Emin KUL	(TÜRK DENİZ ULAŞ-İŞ)
28.	Uğur BATMAZ	(TEZ BÜRO-İŞ)
29.	Necati TAŞKIN	(TÜRK-SEN)
30.	Kenan DURUKAN	(TÜRK HARB-İŞ)
31.	İbrahim ÖZTÜRK	(HAVA-İŞ)
32.	H İbrahim ÇAPAN	(KOOP-İŞ)
33.	Ercan HERSEK	(TGS)
34.	Hasan Basri BABALI	(KRİSTAL-İŞ)
35.	Servet SOFUOĞLU	(TOREYİS)
36.	Fevzi BAŞTÜRK	(KAUÇUK-İŞ)

TÜRK-İŞ İCRA KURULUNUN BİLDİRİSİ

TÜRK-İŞ İcra Kurulu bildirisin de, şu konulara yer verildi :

«TÜRK-İŞ, Anayasa, Atatürk idealleri ve TÜRK-İŞ'in Anatüzüğünde belirlenen ilkelerinden herhangi bir sapma yapmaya - caktır. TÜRK-İŞ'in Türk demokrasisine, hürriyetçi parlamen - ter sisteme olan katkıları giderek genişletilecek ve demokrasimizin her türlü tehlikeye karşı korunması için gerekli çalışmalar yapılarak çabalar gösterilecektir. TÜRK-İŞ'in bütünlüğünün herhangi bir nedenle zedelen - mesine asla imkân verilmeye - cek ve TÜRK-İŞ topluluğuna hiz metler ayırım gözetmeksizin tam bir tarafsızlık ve siyasi partilere karşı bağımsızlık içinde sunu lacaktır. TÜRK-İŞ İcra Kurulu gi derek ağırlaşan ülke sorunlarını değerlendirmede yoğunlaşan so runları çözmede Anatüzüğü - nün verdiği yetkilere dayanarak çalışmalarını sürekli bir biçimde sürdürecek ve acil çözüm bek leyen sorunlara ivedilikle çö - züm arayacaktır.

TÜRK-İŞ İcra Kurulunun, çö zümlenmesini zorunlu gördü - ğü sorunların başında asgari ücretin 1 Mayıs'ta yürürlüğe girecek bir biçimde sonuçlandırılması ile askıda bekleyen yetki uyuşmazlıklarının sonuca ulaştırılması ve henüz sonuçlandırılmamış bulunan toplu iş sözleşmelerinin bir an önce sonuç landırılması gelmektedir. İcra Kurulumuz, bu önemli sorunların yanısıra asgari geçim indi riminin asgari ücret düzeyinde ve vergiden muaf olarak çıka - rılması için yoğun bir çaba har cayacaktır.

İcra Kurulumuz, Eski Genel Başkan Sayın Halil TUNÇ'un TÜRK-İŞ'te uzun bir süre de - vam eden engin tecrübelerinden ve yapageldiği yararlı çalışmala rından istifade etmeyi, Parlamentodan beklenen hizmetlerde diğer arkadaşlarıyla birlikte TÜRK-İŞ'e yapacakları olumlu katkıları birlikte değerlendir - meyi görev saymaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın ulusal egemenlik ve çocuk bayramı dolayısıyla ulusumuza ya yınladıkları mesajda, belirle - nen direktiflerinden ilham alarak, ülke sorunlarına bakış açımızı tesbit etmeyi demokratik rejimimizin korunması, devle - timizin ülkesiyle, ulusuyla bölünmez bütünlüğünün muhafazasını başlıca görevlerimizden saymaktayız.

İcra Kurulumuz, emekli işçilerimizin ağırlaşan hayat şartları karşısında içinde bulundukları zor durumdan kurtarılmaları için yasal tedbirlerin bir an önce alınmasını ve yurt dışındaki işçilerimizle işçi eş ve çocuklarının bütün sorunlarına çözüm getirecek acil tedbirlerin alınmasında ilgili ve yetkilileri uyarmayı görev bilecektir.

TÜRK-İŞ İcra Kurulu olarak kesinlikle bir kez daha açıklamak istiyoruz ki, TÜRK-İŞ Topluluğunun vazgeçilmez yolu, devletimizin kurucusu ölümsüz Atatürk'ün yoludur. Onbirinci Genel Kurulda dile getirilen bütün sorunlara Atatürk'çü bir çizgide Anayasamıza ve ilkelerimize bağlı kalarak çözüm arayacağımızı, ulusumuzun, ülkemizin ve bütün çalışanların, dolayısıyla TÜRK-İŞ Topluluğunun bütün sorunlarına tam bir duyarlılık içinde bakacağımızı ve TÜRK - İŞ'i daha da yücelterek bağlı kuruluşlarımıza adil ve dengeli bir hizmet sunmaya çalışacağımızı yüce milletimize ve ka - muoyunun bilgisine saygıları - mızla arzederiz.»

TÜRK-İŞ İCRA KURULU YAPTIĞI İLK TOPLANTIDA KONFEDERASYON UN ATATÜRK İDEALLERİ VE TÜRK-İŞ İLKELERİNDEN SAPMAYACAĞINI TEKRARLADI.

TÜRK-İŞ İCRA KURULU «HER ZAMAN OLDUĞU GİBİ ÜLKE ÇIKARLARININ ÖNDE TUTULACAĞINI» BİLDİRDİ.

ONUR KURULU
ASİL ÜYELERİ :

1.	Güngör TARI	(DOK GEMİ-İŞ)
2.	Adil BALCIOĞLU	(LİKAT-İŞ)
3.	Tamer ERALAN	(ÇİMSE-İŞ)
4.	Yusuf UZUNCAN	(HABER-İŞ)
5.	Çetin GÖÇER	(BİF)
6.	İhsan YELKEN	(TEKSİF)
7.	Muhittin YILMAZ	(DYF-İŞ)

DENETİM KURULU :
ASİL ÜYELERİ :

1.	Nejdet İNANDIOĞLU	(TEKSİF)
2.	Emin İŞCAN	(SU-İŞ)
3.	Savaş BENLİ	(SAĞLIK-İŞ)
4.	Ergül ÖZŞAHİNER	(TÜRK-METAL)
5.	Naci ASTEPE	(SELÜLOZ-İŞ)

DEMİRSOY'UN KABRİNİ ZİYARET...

TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim DENİZCİER ve İcra Kurulunun öteki üyeleri Genel Sekreter Sadık ŞİDE, Genel Mali Sekreter Ömer ERGÜN, Genel Eğitim Sekreteri KAYA ÖZDEMİR ve Genel Teşkilâtlandırma Sekreteri Orhan ERÇELİK, eski Genel Başkanlardan Seyfi DEMİRSOY'un Kalamışyaka mezarlığındaki kabrini ziyaret ettiler.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı ve İcra Kurulu üyeleri, DEMİRSOY'un Kabri başında saygı duruşunda bulunarak, çelenk koydular. İbrahim DENİZCİER, DEMİRSOY'un kabri başında yaptığı kısa konuşmada, «Unutulmaz Genel Başkanımız, yarattığın büyük TÜRK-İŞ'te görev almak, bir sendikacı için şereflerin en büyüğüdür. Bu şerefe ermiş arkadaşların olarak, Türk İşçisine hizmet yarışında senin izinde ve TÜRK-İŞ ilkeleri doğrultusunda yılmadan çalışacağımıza söz veriyoruz.» Dedi.

YENİ ASGARİ ÜCRET YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

TÜRK-İŞ İCRA KURULUNUN ÇAĞRISI ÜZERİNE TOPLANAN KOMİSYON

●

EVLİ VE BİR ÇOCUK SAHİBİ İŞÇİNİN GEÇİMİNİ DİKKATE ALARAK

●

ASGARİ ÜCRETİ 3300 LİRADAN 5400 LİRAYA YÜKSELTTİ...

●

SAPTANAN YENİ ASGARİ ÜCRET, MEMUR MAAŞLARI VE EMEKLİ MAAŞLARINI DA YÜKSELTTİ...

●

ŞİDE, TARIM VE ORMAN İŞÇİLERİNİN ASGARİ ÜCRETİNİN ENGEÇ HAZİRAN AYINA KADAR TESBİTİ İÇİN GİRİŞİMDE BULUNDUKLARINI SÖYLEDİ..

●

Artan hayat koşulları karşısında TÜRK-İŞ İcra Kurulu bir süre önce Çalışma Bakanlığına yazılı başvuruda bulunarak asgari ücretlerin yeniden tesbitini istedi.

Geçerli asgari ücretle bir işçinin tek başına da olsa hayatını devam ettiremiyeceğini bu başvurusunda çeşitli örneklerle anlatan TÜRK-İŞ İcra Kurulu, tesbit komisyonunun bir an önce toplanmasını istemiştir. Bu başvuruyu dikkate alan Çalışma Bakanlığı geçtiğimiz ay içinde komisyonu topladı. Komisyona işçi kesimi adına TÜRK-İŞ Heyeti katıldı. Bu heyette, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE'den başka TES-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Orhan ERÇELİK, DYF-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Şerafettin AKOVA, Likat-İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet KURT, TEKSİF Sendikası Genel Sekreteri Vahap GÜVENÇ bulunuyordu.

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu, bir ay süren çalışmalardan sonra, tarım ve orman kesimi dışında 16 yaşını doldurmuş işçilerin günlük asgari ücretini 180 liraya, 16 yaşını doldurmayanların ise 120 liraya yükseltti. Daha önce bu ücretler 16 yaşından büyüklerde 110 lira, küçüklerde ise 70 liraydı. Böylece büyük yaştaki işçilerin asgari ücretinde yüzde 63,6, küçüklerin asgari ücretinde ise yüzde 71,4 oranında artış sağlandı. Yeni asgari ücret 30 Nisan Pazartesi tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak, 1 Mayıs'tan itibaren yürürlüğe girdi.

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu, 28 Mart Çarşamba günü başladığı çalışmalarını altı toplantıdan sonra 28 Nisan Cumartesi günü tamamladı.

YENİ ASGARİ ÜCRET YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

ERSOY'UN KONUŞMASI

Çalışma Bakanı Bahir ERSOY, Komisyonun kararını açıklarken yaptığı konuşmada, komisyonun bağımsız olarak çalıştığını, bilimsel verilerin de ğerlendirildiğini kaydederek özetle şöyle dedi :

«Sanayi ve ticarette çalışanlarla, gemi adamları ve gazetecilerin asgari ücretinin saptanmasından sonra, sıra tarımda çalışanların asgari ücretinin saptanmasına gelmiştir.

Bunun hazırlıkları da tamamlanmak üzeredir. Önümüzdeki günlerde tarımda çalışanların asgari ücretini saptayacak komisyonu toplantıya çağıracağım. Tarımda çalışanların asgari ücretinin saptanmasının da kısa sürede gerçekleşeceği inancındayım.

Asgarî ücretin, ülkenin ücret yapısını belirlemede temel bir ölçüt olduğu bilinen bir gerçektir. Toplumun tüm çalışanlar kesimi bu asgarî ücretten olumlu yönde etkilenme durumundadır.

Asgari ücret, günlük çalışılan süre ile ilgili hakların dışında da birçok haklar getirmektedir. Çırakların ücretlerinin belirlenmesinde, kıdem tazminatının hesaplanmasında, emekli işçiler ile dul ve yetimlerinin aylıklarının düzenlenmesinde, memur aylıklarının belirlenmesinde esas olacaktır.

Asgari ücretin artması ile işyerlerinde verimliliğin de artacağına ve bu ücret artışının işyerlerinde çalışma barışının sağlanmasında olumlu etkisi olacağına inanıyorum. Asgari ücretin yeniden kısa süre içinde saptanması ile, Hükümetimizin emeğe verdiği değeri gözden ırak tutmamak gerekir.

Biz ekonomik darboğazları aşarken, bunun külfetinin sadece çalışanlara yüklетilmesine karşıyız. Bu uygulamamızla da külfet ve nimetlerde ortak olunması gerekliliğini yaşama geçirmeyi amaçlıyoruz.

Önemli olan asgarî ücretin uygulanmasıdır. Bakanlığımız işyerlerinin denetiminde bu ücretin altında ödeme yapılmasının saptanması halinde yasal işlem yapacaktır.»

ŞİDE'NİN SÖZLERİ

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'na katılan işçi temsilcileri adına açıklama yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE de, asgari ücretin yükseltilmesinin bundan yararlanmayı bekleyenler açısından sevindirici olduğunu söyledi ve şöyle devam etti :

«Tam amacına ulaşabilmemiz için asgari ücretin net ödenmesini sağlamamız gerekmektedir. Eğer bu rakamdan vergi, sigorta primi kesilmez ise, tespit ettiğimiz 5 bin 400 lira aylık, ilgili kişiye aynen verilirse o zaman dengeli bir beslenmeyi sağlamış ve amacına ulaşmış olacağız. Şimdi amaca tam ulaştığımızı üzülerek söyleyememek sıkıntısı içindeyiz. Amaca tam ulaşmak için en az geçim indiriminin a s g a r i ü c r e t düzeyinde ve yakın zamanda çıkartılmasını bu vesileyle temenni ediyoruz. Vardığımız rakam bizim arzuladığımız seviyede olmamakla birlikte iyi bir rakamdır. Ülkemiz şartlarına göre, Uygulamanın gereğince yapılmasını sayın işveren temsilcilerimizden bu fırsattan yararlanmak suretiyle bi rdefa daha istirham ediyorum.»

ŞİDE, Tarım ve Orman işçileri için yeni asgari ücretlerin, Mayıs ayı içinde saptanması için gerekli girişimleri sürdürdüklerini de ayrıca açıkladı.

İŞVEREN TEMSİLCİSİNİN GÖRÜŞLERİ

Komisyon'da görev alan işveren üyelerinin görüşlerini açıklayan TİSK Genel Sekreter Yardımcısı Ahmet YOLUÇ ise, yeni asgari ücretin cari ücretler, kıdem tazminatı tavanı ve devlet personeli maaşları üzerinde mali yükü artırıcı etkisi olacağını savunarak şunları söyledi :

«Bunun için, çalışma barışı içinde verimli faaliyet ve üretim artışı ile dengelenmesi gereğine inanıyoruz. Asgari ücretin, bölgesel esasa göre tespit edilmesi ve ülkemizde çok yaygın uygulama alanı bulmuş olan sosyal yardımların bu tespitte dikkate alınması gerektiği yönündeki görüşlerimizi muhafaza ediyoruz. Şu noktayı da ilâve etmek istiyorum; Biz Konfederasyon olarak her asgari ücret tesbitinden sonra bu kararın bize bağlı üye işyerlerinde eksiksiz olarak aynen uygulanmasını sağlarız.»

ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ

İşçi ve işveren temsilcilerinin konuşmalarından sonra bir açıklama daha yapan Çalışma Bakanı Bahir ERSOY, asgari geçim indirimi sınırının asgari ücret düzeyine çıkarılması ve asgari ücretin vergi dışı bırakılmasına ilişkin olarak, vergiler konusunda Parlâmento'da bulunan tasarının bir bütünlük içinde çıkması durumunda asgarî geçim indiriminin yükseleceğini söyledi. ERSOY, vergi yasasının bütün olarak çıkmaması durumunda, en az geçim indiriminin tek başına yükseltilmesiyle hazineye 30 milyar lira dolayında yük geleceğini, bunu karşılayacak kaynağın ise bugünkü koşullarda bulunamayacağını kaydetti.

NASIL HESAPLANDI?

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nda 55 ilin Şubat 1979 perakende fiyatları kullanılarak işçi için 3500, çocuk için 1650 kaloriye göre gün'lük ve aylık dengeli beslenme karşılığı çıkarıldı. Bu harcamalar 55 ildeki işçi sayısı ile çarpılıp, toplam işçi sayısına oranlanarak işçinin gıda harcaması bulundu. Bu da 1358 lira 65 kuruş sonucunu verdi.

Komisyonda, işçinin gıda içi ve gıda dışı tüm harcaması 3.551.02 lira, 4 - 6 yaş grubundaki bir çocuğun gıda içi ve gıda dışı tüm harcaması da 1.836.37 lira olarak saptandı. Bunların toplamı olan yaklaşık 5 bin 400 lira da yeni asgarî ücret olarak açıklandı.

HUKUK

anayasa mahkemesi kararları

Esas Sayısı : 1978/14
Karar Sayısı : 1979/6
Karar Günü : 23/1/1979

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : İstanbul 10. İş Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU : 25.8.1971 günlü, 1475 sayılı İş Kanununun 4.7.1975 günlü, 1927 sayılı Yasayla değişik 14. maddesinde yer alan «kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınarak miktarı 1475 sayılı İş Kanununa göre tespit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katından fazla olamaz.» biçimindeki hükmün, biçim ve öz yönünden Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenmiştir.

I — OLAY :

Davacı, davalıya ait işyerinde şube müdürü iken 11.8.1975 gününde hizmet aktinin feshedildiğini, o günden yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmesinin 71. maddesinin (A) bendinin (C) fıkrası gereğince beher hizmet yılı için 30 günlük ücret tutarı üzerinden 26/2. maddeye göre hesaplanan kıdem tazminatı alması gerekirken, davalı işverenin, 1475 sayılı Yasanın değişik 14. maddesindeki hükme göre hesaplayarak az ödemede bulunduğunu; oysa, aylık ücretin yanında, yan ödemelerin de dahil edilip ulaşacağı aylık miktarın her yıl için gözönüne alınması gerektiğini dava dilekçesinde ileri sürmüştür. Sonradan verdiği 21.2.1977 günlü dilekçede de, değişik 14. maddedeki «kıdem tazminatında esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınarak miktarı 1475 sayılı İş Kanununa göre tespit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katından fazla olamaz.» hükmünün Anayasa'nın 40. ve 42. maddelerine aykırı olduğu savında bulunmuştur.

II — İTİRAZIN GEREKÇESİ :

İtiraz yoluna başvuran mahkeme, kararında Anayasa'ya aykırılık savını şu gerekçeye dayandırmaktadır :

«1 — Esas Bakımından :

A) Anayasa'nın 40 ıncı maddesinde, «Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetine sahiptir... Devlet özle teşebbüslerin... sosyal amaçlara uygun yürümesini... sağlayacak tedbirler alır» yazılıdır.

Anılan 1927 sayılı Kanunun getirdiği tavanı kısıtlayıcı madde ile işbu Anayasanın 40 ıncı maddesindeki, herkesin - hadisemizde işverenin, işçinin - aralarında sözleşme yapma hürriyetlerine darbe indirilmiş, serbestçe kıdem tazminatı kararlaştırma hakkı ellerinden alınmıştır.

Dolayısıyla hukukun genel ilkelerine, kural olarak İş Kanunlarının işçi lehine yorumunu kabul eden ve İş Kanunlarında asgari şartların düzenlenmesini öngören İş Hukuku prensiplerine sözleşme özgürlüğünü Anayasal himayeye kavuşturan Anayasa'nın 40 ıncı maddesine aykırıdır.

Keza işçiler için toplu sözleşme yapma özgürlüğünü bir kısıtlamaya bağlı olmaksızın kabul eden Anayasa'nın 47 nci maddesine de aykırı olmaktadır.

B) Anayasa'nın 42nci maddesinde «... Devlet, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları korur ve ça-

lışmayı destekler, işsizliği önleyici tedbirler alır.» hükmü vazedilmiştir.

Anılan tavanı kısıtlayıcı bent ile de Anayasanın 42 nci maddesindeki Devlet çalışanları korur ilkesi ihlâl edilmektedir.

Davamızda, davalı işverenin davacıyı emekliye ayırırken o tarihte mer'i toplu-iş sözleşmesini uygulamayarak iş kanununun 1927 sayılı Kanunla değişen 14 üncü maddesinin 13 üncü bendini uygulaması, onu düşük ücretli işçiler mesabesine düşürmektedir. Halbuki, toplu-iş sözleşmesi hükmü serbest irade beyanı ile Anayasa'nın 40 ıncı maddesinde yer alan akit yapma serbestine göre tanzim edildiği cihetle tarafları bağladığından, kıdem tazminatı hesabında aylık ücretin yanında yan ödemelerin de dahil edilip baliğ olacağı aylık miktarın her yıl için nazara alınması gerekmektedir.

Böylece, 14 üncü maddenin 13 üncü bendi ile bir tavan sınırlandırılması, işverenin serbest iradesi ile kanunun yayınlanmasından önce yürürlükte olduğu sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini etkilemekte ve işverenin bundan yine serbest iradesi ile hizmet akitlerinde veya toplu-iş sözleşmelerinde tavanı aşan düzenlemeleri kabul etmesine engel olmaktadır.

Örneğin, işveren imkânlarının elverdiği hallerde kaliteli işçi çalıştırmak veya işyerine bağlılığı ve verimi artırmak için kıdem tazminatını tavanın üstünde sözleşmelerle saptayamayacak ve bu hükümler geçerli olmayacaktır.

İşte bu durum hukukun genel ilkelerine, kural olarak iş kanunlarının işçi lehine yorumunu kabul eden iş kanunlarında asgari şartların düzenlenmesini öngören iş hukuku prensiplerine, sözleşme özgürlüğünü Anayasal himayeye kavuşturan Anayasa'nın 40 ıncı maddesine ve keza işçiler için toplu sözleşme yapma özgürlüğünü her hangi bir kısıtlamaya bağlı olmaksızın kabul eden Anayasa'nın 47 inci maddesine aykırıdır.

2 — Şekil bakımından :

1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesini değiştiren 4.7.1975 günlü ve 1927 sayılı Kanuna ilişkin tasarının Cumhuriyet Senatosunda görüşülmesinde :

A) Verilmiş bir ivedilik önergesi yokken ivedilikle görüşme kararı alınmış olduğu,

B) — a) İçtüzük hükümlerine uygun olarak öne sürülen yoklama istemi üzerine yetersayı bulunup bulunmadığını belirlemek için yoklama yaptırılmamış olduğu,

b) İvedilik konusundaki oylamanın hemen arkasından yapılan yoklamada çoğunluğun bulunmadığının saptanması karşısında, ivedilik kararının oylanması sırasında da çoğunluğun bulunmadığının anlaşıldığı,

c) Plân komisyonu raporu yerine, görüşmelerde Sosyal İşler Komisyonu raporunun esas tutulduğu,

Böylece Anayasa ve içtüzük kurallarına aykırı bir tutum ve davranışlar sonunda yasalaşması nedeniyle 4.7.1975 günlü, 1927 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilen İş Kanununun 14 üncü maddesinin 13 üncü bendindeki «Kıdem Tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının, beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı Kanuna göre tesbit edilmiş olan günlük asgari ücretin, 30 günlük tutarının, 7,5 katından fazla olamaz» hükmü Anayasa'ya aykırı olduğu, Anayasa Mahkemesinin 19.4.1977 gün ve 1976/42 Esas ve 1977/46 Karar sayılı hükmü ile belirlenmiş olduğundan el suretile mezkür iptali istenen 4.7.1975 günlü ve 1927 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilen 14 üncü maddesinin 13 üncü bendindeki «Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının, beher yıl için nazara alınacak miktarı, 1475 sayılı Kanuna göre tesbit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katından fazla olamaz.» ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğu cihetle iptali gerekmektedir.»

III — METİNLER :

1 — İtiraz konusu yasa hükmü :

25.8.1975 günlü, 1475 sayılı İş Kanununun, 4.7.1975 günlü, 1927 sayılı Yasa ile değişik 14. maddesinin iptali istenilen hükmü şöyledir :

«Kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak miktarı 1475 sayılı İş Kanununa göre tesbit edilmiş olan günlük asgari ücretin 30 günlük tutarının 7,5 katından fazla olamaz.»

2 — İtiraza dayanak yapılan Anayasa kuralları :

«Madde 2 — Türkiye Cumhuriyeti, insan haklarına ve Başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, millî, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletidir»

«Madde 40 — Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptiir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

Kanun, özel teşebbüslerlin millî iktisadın gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlıyacak tedbirleri alır.»

«Madde 42 — Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir.

Devlet çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için, sosyal, iktisadî ve malî tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler; işsizliği önleyici tedbirleri alır.

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Angarya yasaktır.

Memleket ihtiyaçlarının zorlu kıldığı durumlarda vatandaşlık ödevi niteliği alan beden veya fikir çalışmalarının şekil ve şartları, demokratik esaslara uygun olarak kanunla düzenlenir.»

«Madde 47 — İşçiler, işverenlerle olan münasebetlerinde, iktisadî ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacıyl atoplu sözleşme ve grev haklarına sahiptirler.

Grev hakkının kullanılması ve istisnaları ve işverenlerin hakları kanunla düzenlenir.»

«Madde 85 — Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Meclisler, çalışmalarını, kendi yapıtkları içtüzüklerin hükümlerine göre yürütürler.

İçtüzük hükümleri, siyasi parti gruplarının, Meclislerin bütün faaliyetlerine kuvvetleri oranında katılmalarını sağlıyacak yolda düzenlenir. Siyasi parti grupları, en az on üyeden meydana gelir.

Meclisler, kendi kolluk işlerini Başkanları eliyle düzenler ve yürütürler.»

«Madde 86 — Her Meclis, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve Anayasada başkaca hüküm yoksa, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar verir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde toplantı yetersayısı, her iki Meclis üye tamsayısı toplamının salt çoğunluğudur.»

«Madde 92 — Kanun tasarı ve teklifleri önce Millet Meclisinde görüşülür.

Millet Meclisinde kabul, değiştirilerek kabul veya reddedilen tasarı ve teklifler Cumhuriyet Senatosuna gönderilir.

Millet Meclisinde kabul edilen, Cumhuriyet Senatosunca değişiklik yapılmadan kabul edilirse, bu metin kanunlaşır.

Cumhuriyet Senatosu, kendisine gelen metni değiştirerek kabul ederse, Millet Meclisinin bu değişikliği benimsemesi halinde metin kanunlaşır.

Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosundan gelen metni benimsemezse, her iki Meclisin ilgili komisyonlarından seçilecek eşit sayıdaki üyelerden bir karma komisyon kurulur. Bu komisyonun hazırladığı metin Millet Meclisine sunulur. Millet Meclisi, karma komisyonca veya Cumhuriyet Senatosunca veya daha önce kendisince hazırlanmış olan metinlerden birini olduğu gibi kabul etmek zorundadır.

Cumhuriyet Senatosunda üye tamsayısının salt çoğunluğu ile kabul edilmiş olan madde değişikliklerinde, Millet Meclisinin kendi ilk metnini benimsemesi için, üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu gereklidir. Bu halde açık oya başvurulur.

Millet Meclisinin reddettiği bir tasarı veya teklif, Cumhuriyet Senatosunca da reddedilirse, düşer.

(Devamı Var.)

Bağ - Kur Yasası Yürürlüğe Girdi

EMEKLİLİK YAŞINI İNDİREN YENİ YASA GELİR BASAMAKLARINI DA YÜKSELTTİ

BAĞ - KUR'da yeni düzenleme getiren yasa Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yasaya göre, prim kesimine, bağlanacak yaşlılık ve malüllük aylıklarına temel olacak gelir basamakları yeniden düzenlenerek en düşük gelir basamağı 400'den 1200'e, en yüksek basamak ise 4500'den 9660'a yükseltilmektedir. Ayrıca günün koşullarına göre bu basamakların yeniden düzenlenmesi Bakanlar Kurulu'na yetki verilerek sağlanmaktadır.

Yasaya göre bütün sigortalılar ile sigortadan yaşlılık ve malül'ük maaşı almakta olanlar yeni basamaklara intibaklarını yaptıracaklardır. Yasanın yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içinde yapılacak tüm basamak seçme, düzeltme ve yükseltme talepleri, varsa ödenmesi gereken kesenek, fark ve cezalar bir yıl içinde ödenmek kaydıyla geçerli sayılacaktır. Yeni basamaklara intibak, yasanın yürürlüğe giriş tarihini izleyen dönem başından itibaren geçerli olacaktır. Bağlanmış aylıklar da bu esaslara göre hesaplanarak ödenecektir. Bağlanacak malüllük ve yaşlılık aylıkları, asgarî ücretin üçte birinden az olmayacaktır.

DİĞER ÖZELLİKLER

Yasanın getirdiği öteki özellikler ise özetle şöyledir :

1 — Yaşlılık aylığı bağlanmasında yaş sınırı kadınlar için 50, erkekler için 55 olarak saptanmakta, 25 tam yıl prim ödendikten sonra yaşlılık aylığının her fazla yıl için yüzde 1 artırılması öngörülmektedir. 15 yıl tam prim ödeyen kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurması halinde kısmî aylık bağlanabilecektir.

2 — Ev kadınları ile tarımda kendi nam ve hesabına çalışanlar isteğe bağlı olarak Bağ - Kur'da sigortalı olabileceklerdir.

3 — Yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının yanlarında bulunan ve çalışmayan eşleri, primleri dövizle ödemek koşuluyla isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.

SAĞLIK - İŞ GENEL KURULU YAPILDI

GENEL BAŞKANLIĞA YENİDEN MUSTAFA BAŞOĞLU SEÇİLDİ

GENEL KURULDA KONUŞAN MUSTAFA BAŞOĞLU :

«SAĞLIK İŞÇİLERİNİN İŞÇİLİK HAKLARINI KALDIRMAYA KİMSE MUKTEDİR OLAMAYACAKTIR.»

SAĞLIK-İŞ Sendikasının Olağan Genel Kurulu 12 Nisan günü Ankara'da yapıldı. Genel Kurulu bir konuşmayla açan sendika Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, SSK'da işçilerin memur yapılma işlemlerinin sürdürüldüğünü, ancak bu harekete daha fazla müsaade etmeyeceklerini vurguladı.

Türk Standartlar Enstitüsü salonunda yapılan Sağlık-İş Genel Kurulunda Başoğlu özetle şunları söyledi :

«Bugün milletimizin ve o'nun bir parçası olan işçi topluluğunun içinde bulunduğu bunalımı işçiden yana olduğunu iddia edenlerin hükümet olduğu bir dönemde başlamış, yoğunlaşmış ve bugünkü boyutlara ulaşmıştır.

Tetkik ve onaylarınıza sunduğumuz çalışma raporunda belgeleri ebelirtildiği gibi, bu bunalımlı dönemin başlangıcında Sosyal Güvenlik Bakanlığına gelen zât, SSK'daki üyelerimizi memurlaştırmak hevesiyle göreve başlamış, arkasından yol paralarına elini uzatmıştır. Aslında bu tutumu yadırgamamak gerekir. Çünkü, işçi düşmanlığı genel müdür iken kanıtlanmış Mustafa MUT, bu Bakanın müsteşarıdır.

Kuşkusuz emek ve ekmek düşmanlığı sadece sendikamız üyelerine karşı gösterilen bir politika değildir. Son 1,5 yıllık olaylara göz attığımızda, tüm işçi kesiminin belirgin rahatsız'ıklara gelecek endişesine düştüğünü göstermektedir.

— Bu bunalımlı dönemde haksız grev ertelemeleri birbirini kovalamıştır. Grevci işçilerin üzerine tankla asker gönderilmiştir.

— Bu bunalımlı dönemde, katkınma sıfıra düşürülmüş, bunun sonucu işsizler ordusuna milyonlar eklenmiştir.

— Bu bunalımlı dönemde, iş başındaki hükümetin becerik - sizliği sonucu ham madde yokluğu, enerji yetersizliği gibi nedenlerle yüzlerce işyeri kapatılmış, yüzbini aşkın işçi işini kaybetmiştir.

Kuşkusuz sadece bunlar olmamıştır. İşçilerin yönetime katılması ve kârdan pay alması gibi parlak sözler seçim sermayesi olarak dondurulmuştur. Yargıtayca yasalara aykırılığı belirlenen Çalışma Bakanlığının 6 sayılı genelgesi, hukuk üstünlüğünü ağızlarına sakız yapanlar tarafından ısrarla uygulan - maktadır ve bazı işçi kuruluş'arına hükümetçe bu kanalla diyet ödenmekte, masabaşı yetkileri verilmektedir. Tarım işçilerinin yasal güvenceye kavuşturulması yolunda ise olumlu hiçbir girişim yapılmamıştır.

Sendikamızın karşı karşıya bulunduğu ağır sorunlar karşısında yılgınlık göstermedik ve göstermiyeceğiz. Tüm güçler, sağlık işçilerinin işçilik haklarını ortadan kaldırmaya kararlı olsa da, siyasal güçlerle işbirlikçileri sendikamızın varlığına yönelik saldırılarını gizli ve açık olarak sürdürseler de, bunun üstesinden geleceğimize inanıyorum. İnanıyorum çünkü, Tam Gün Yasası ile tazminat yemi uzatanlara karşı işçilik haklarını koruma pahasına ve sözleşmenin gecikmesine rağmen direnen siz sağlık işçilerinin azmine, sendikamıza bağlılıklarına, her an yasal haklarını korumadaki kararlılıklarına güveniyorum.»

Genel Kurulda yapılan seçimler sonunda Genel Başkanlığa yeniden Mustafa BAŞOĞLU seçilmiştir.

Genel Yönetim Kurulu ise şu şekilde oluşmuştur :

Savaş BENLİ, Yılmaz UÇAR, Hasan Hüseyin KOÇ, Sedat ÖZEVREN, Hüseyin BURUCU ve Kadir YÜKSEL.

TEZ - BÜRO - İŞ SENDİKASI İMÂR İSKÂN BAKANLIĞINDA GREVE BAŞLADI

İmar İskân Bakanlığı ve Bakanlığa bağlı Ankara'da bulunan 7 Genel Müdürlükte çalışan Tez Büro - İş Sendikası üyesi 2000 işçi 4 Mayıs 1978 günü grev uygulamasına başlamıştır.

Tez Büro - İŞ Sendikası ile Bakanlık arasında sürdürülen 4. Dönem Toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 7 ay sürmesine rağmen olumsuz sonuçlanmış ve sendika 9 Nisan 1979 günü 2000 işçi adına grev kararı almıştır. Grev kararının alınmasından sonra da işverenle görüşmelerini sürdüren sendika yetkilileri, 4 Mayıs 1979 günü düzenledikleri bir basın toplantısı ile işverenin katı tutumunu yererek grevin fiilen başladığını ilân etmişlerdir.

Bu arada TÜRK-İŞ yöneticilerinin de devreye girmesi hemen bir sonuç getirmemiş, ancak gerekli temaslara başlanmıştır.

Greve önce Ankara'da bulunan 7 Genel Müdürlükte başlanmış, anılan Bakanlığın Diyarbakır, Muş, İzmir, İstanbul, Erzurum, Van ve Samsun illerinde bulunan işyerlerinde de kademeli olarak ilan edileceği sendika yöneticilerince belirtilmiştir.

TEZ BÜRO-İŞ GREVİNDE GENEL BAŞKAN UĞUR BATMAZ VE ÖTEKİ YÖNETİCİLER GREV YERİNDE

DIŞTA OLUP BİTENLER...

MİLLİYETÇİ ÇİN İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (CFL)'NİN ULUSAL KONGRESİ YAPILDI

Milliyetçi Çin İşçi Sendikaları konfederasyonu (CLF) nin 1979 yılı ulusal kongresi 26 - 27 Mart tarihleri arasında yapılmıştır.

Ulusal kongreye 100 den fazla delege ve uluslararası işçi örgütleri temsilcileri ile komşu ülke sendika liderleri de katılmışlardır. Kongrede çeşitli ulusal ve uluslararası işçi sorunları tartışılmıştır.

TÜM JAPON FEDERASYONU METAL İŞÇİLERİ SENDİKASI (ZENKO) GENEL BAŞKANI YUKİTAKA HARAGUCHİ ÖLDÜ

Tüm Japon Federasyonu Metal İşçileri Sendikası (Zenko) Genel Başkanı Yukitaka Haraguchi 15 Mart 1979 tarihinde ölmüştür.

30 yıl süre ile ZENKO Genel Başkanlığı görevini yürüten Yukitaka Haraguchi'nin ani ölümü dünya sendikacıları arasında

derin üzüntü yaratmış, başta ICFTU Genel Sekreteri OTTO KERSTEN olmak üzere bazı sendikacılar Yukitaka Haraguchi'nin ölümünden duydukları üzüntüyü dile getiren mesajlar yayınlamışlardır.

FAS SENDİKALARI DEMOKRASİ İSTİYOR

Fas Emek Sendikası'nın 23 - 25 Mart 1979 tarihleri arasında Kazablanka'da yapılan 6. ulusal kongresinde, demokratik açı - dan sorumlu bir yönetim isteği kongreye katılan tüm delegeler tarafından belirtilmiştir.

Ulusal kongrede yapılan konuşmalarda, Fas halkının yüzde 90'ının geriye kalan yüzde 10 tarafından ezildiği, bu yüzden Fas'ta 2 milyon işsiz bulunduğu ifade edilmiştir.

SENDİKALAR, ŞİLİ VE NİKARAGUA'YA KARŞI MÜCADELELERİNİ SÜRDÜRÜYOR

20 - 21 Mart 1979 tarihleri arasında Londra'da toplanan Uluslararası Nakliyat İşçileri Federasyonu (ITF) icra kurulu, Şili ve Nikaragua ülkelerindeki sendikal hakların korunması amacıyla, bu ülkelere yapılan nakliyatı boykot etmek için üyelerine çağırıda bulunmuştur.

Toplantıda, boykotun etkin olabilmesi için ulusal sendikalar tarafından da desteklenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

BREZİLYA'DA İŞÇİLERE BASKI ARTIYOR

Brezilya'da yönetime hakim General Figueriedo'nun yeni hükümeti, Sao Paulo bölgesindeki 200 bin metal işçisinin grevinden 3 büyük sendikayı sorumlu tutmuş ve sendikanın işçilerle ilişkilerine vahşice müdahale etmiştir.

Sao Paulo bölgesindeki metal işçileri, askeri rejimin zorluklarına rağmen, bir yıldan az bir süre içinde, enflasyonun hızının kesilmesi ve ücretlerinin artırılması yolunda ikinci kez grev yapmışlardır. ICFTU, metal işçilerinin grevinin tam bir dayanışma içinde olduğunu bildirmiş, Brezilya'yı askeri dikta ile yöneten General Figueriedo'yu protesto ettiğini açıklamış - tır.

KAYIP ARJANTİNLİLER HAPİSTE

Son yıllarca Arjantinde kaybolan bazı kişilerin siyasi nedenlerle hapiste olduğu şeklin de kesin kanıtların bulunduğu, kayıp kişilerin aileleri tarafından ICFTU'ya bildirilmiştir.

Kayıp kişilerin aileleri 27 Martta ICFTU merkezini ziyaret leri sırasında, yaptıkları kampanyadan tedirgin olduklarını, protesto hareketlerinin sivil polisce engellendiğini belirtmişlerdir.

ITF, MALEZYA'DA GÖZALTINA ALINAN SENDİKACILARIN SERBEST BIRAKILMASINI İSTİYOR

20 - 21 Mart 1979 tarihlerinde Londra'da toplanan Uluslararası Nakliyat İşçileri Federasyonu (ITF) İcra Kurulu, Malezya'da gözaltına alınan 23 sendikacının serbest bırakılmasını istemiştir.

HÜKÜMET, FİLİPİNLERDEKİ GREVCİLERE İŞBAŞI YAPMALARINI EMRETTİ

Filipinlerde bulunan 2 Amerikan üssünde 25 Martta greve giden işçilerin, grevi sona erdirerek işbaşı yapmaları yolunda Filipinler Çalışma Bakanlığı işçilere işbaşı yapmalarını emretmiş, bu tutum ICFTU tarafından kınanmıştır.

DANİMARKA HÜKÜMETİ, TOPLU SÖZLEŞMELERİ UZATIYOR

Danimarka'da, özel sektörde çalışan işçiler adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine, hükümet, bir önceki toplu iş sözleşmelerinin süresini 2 yıl daha uzatma konusunda parlâmentoya başvurmuştur. Hükümet, ayrıca, ücretlerin kontrolünü sürdürmeyi, kâr hisselerini ve ücret dışı aylık gelirleri dondurmaya karar vermiştir.

ULUSLARARASI METAL İŞÇİLERİ FEDERASYONU FORD'U UYARDI

Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu, Ford Motor firmasının Avrupa'da sendikasız bir fabrika açma isteğini şiddetle kınamış ve bu konuda Ford firmasını uyarmıştır.

ALMAN KİMYA İŞÇİLERİ DAHA UZUN TATİL YAPACAKLAR

Alman Kimya endüstrisi işçilerinin yeni sonuçlanan toplu sözleşmeyle yıllık ücretli tatilleri 6 haftaya yükseltilmiştir.

SEYLAN İŞÇİLERİ KONGRESİ (CWC) YAPILDI

Seylan İşçileri Kongresi (CWC) 26. toplantısı 9 - 11 Mart 1979 tarihlerinde yapılmış, Kongreye ICFTU Genel Sekreteri Otto Kersten bir mesaj göndermiştir.

AMACIMIZ
ve
YOLUMUZ
EKMEK, BARIŞ
ÖZGÜRLÜK